

မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် လူ့အခွင့်အရေး အစီရင်ခံစာ

အစီရင်ခံစာ အကျဉ်းချုပ်

မြန်မာနိုင်ငံမှာ တစ်ဝက်တစ်ပျက်ပါလီမန် အစိုးရစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။ နိုင်ငံအဆင့် ပါလီမန် (ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်) က အစိုးရကို ရွေးကောက်ပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ နိုင်ငံအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အဆင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လေးပုံတစ်ပုံကို စစ်တပ်ကိုယ်စားလှယ်များကို အပ်နှင်းထားသည်။ အခြားနေရာ အားလုံးကို ရွေးကောက်ပွဲမှတစ်ဆင့် ရွေးချယ်ခွင့်ပေးထားသည်။ စစ်တပ်က ကာကွယ်ရေး၊ ပြည်ထဲရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာ ဝန်ကြီးများကို ခန့်အပ်ခွင့် အာဏာလည်း ရရှိထားသည်။ အကယ်၍ သမ္မတက နိုင်ငံအား အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြေညာခဲ့သော် စစ်တပ်က အစိုးရဌာနတိုင်းအပေါ် အကြွင်းမဲ့အာဏာရယူနိုင်သည်။ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာတွင် နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့ရာ လူထု၏ဆန္ဒကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းအဖြစ် ပြည်သူလူထု အများစုက လက်ခံခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည့် အတိုက်အခံပီတီ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) က လွှတ်တော်နှစ်ရပ်စလုံးတွင် ယှဉ်ပြိုင်ရယူခွင့်ရှိသည့် နေရာ ၄၉၁ နေရာအနက် ၃၉၀ နေရာကို အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ မတ်တွင် လွှတ်တော်က NLD အဖွဲ့ဝင် ဦးထင်ကျော်ကို သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ခဲ့ပြီး ဧပြီတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အတွက် နိုင်ငံတော်၏အကြံပေးနေရာ ဖန်တီးခဲ့ကာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ခေါင်းဆောင်နေရာ ရရှိစေခဲ့သည်။

အရပ်သားအာဏာပိုင်များက လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များအပေါ် ထိန်းချုပ်ခွင့်မရှိပေ။

မတ် တွင် NLD အစိုးရက ငါးနှစ်အစိုးရသက်တမ်းကို စတင်ခဲ့သည်။ ဧပြီဆန်းတွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ရာပေါင်းများစွာ လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ ယခုနှစ်အတွင်း လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ပြောရေးဆိုခွင့်နှင့် စုရုံးခွင့် သိသိသာသာ တိုးတက်လာသည်ကို သတိပြုမိသည်။ သို့သော် တိုးတက်မှုမှာ လုံးလုံးလျားလျား ပြီးပြည့်စုံသည်တော့ မဟုတ်ပေ။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အဓိက လူ့အခွင့်အရေးပြဿနာမှာ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားနေသော လူနည်းစုဝင်များနေရာတွင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ၊ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကန့်သတ်ချက်များနှင့် ရိုဟင်ဂျာများအပေါ် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု များနှင့် ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုများဖြစ်သည်။ အာဏာပိုင်များမှာ ပဋိပက္ခအတွင်းရှိ ပြည်သူလူထု အသတ်မခံရစေရန်၊ ဆိုးရွားစွာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမခံရစေရန်နှင့် အိုးပစ်အိမ်ပစ်ထွက်ပြေးခြင်းမရှိစေရန် ကာကွယ်ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ သို့သော် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများ တင်ပြလာမှုကို လွှတ်တော်အတွင်း ပြောကြားပေးသည်များတော့ ရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ တွင် ဖြစ်ပွားသည့် လူမျိုးရေးဘာသာရေးဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုကြောင့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရသည့် ရိုဟင်ဂျာ ၂၀,၀၀၀ ခန့်နှင့် အခြားမူဆလင်များကို ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ၎င်းတို့ မူလနေထိုင်ရာ နေရာသို့ ပြန်ပို့ပေးခဲ့သည်။ တစ်သိန်းနှစ်သောင်းကျော်မှာ စခန်းများတွင် အိုးမဲ့အိမ်မဲ့အဖြစ် ရှိနေသေးသည်။ အောက်တိုဘာ၌ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း မောင်တောတွင် ခန့်ထားသော နယ်စပ်အစောင့်ရဲတပ်ဖွဲ့အပေါ် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ တိုက်ခိုက်မှုများကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အစိုးရ၏ လုံခြုံရေးစစ်ဆင်ရေးများ စတင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် နောက်ထပ် အရပ်သား ၃၀,၀၀၀ ခန့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရပြန်သည်။

အခြားသော ထင်ရှားသည့် လူ့အခွင့်အရေးပြဿနာများလည်း ရှိသေးသည်။ ယင်းတို့ထဲတွင် မုဒိမ်းမှုနှင့် လိင်အကြမ်းဖက်မှု၊ အဓမ္မ အလုပ်ခိုင်းစေမှု၊ နိုင်ငံရေးလှုံ့ဆော်မှုအတွက် ဖမ်းဆီးမှု၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှု၊ မြေယာဆိုင်ရာ

မြန်မာနိုင်ငံ

ပဋိပက္ခ၊ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်၊ စုဝေးခွင့်နှင့် အသင်းဖွဲ့စည်းခြင်းကို ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်ခြင်း၊ စာနယ်ဇင်းသမားများအား ခြိမ်းခြောက်ခြင်းနှင့် ရံဖန်ရံခါ ဖမ်းဆီးခြင်းများ ပါဝင်သည်။ အကျဉ်းထောင်များနှင့် ရဲဘက်စခန်းများ၏ အခြေအနေမှာလည်း ကြမ်းတမ်းဆဲဖြစ်သည်။ လူကြီးကလေး အမွေခိုင်းစေမှုအပါအဝင် လူကုန်ကူးမှုမှာလည်း ဆက်လက် ဖြစ်ပွားနေခဲ့သည်။

နိုင်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများအတွက် တာဝန်ရှိ အရာရှိများကို တရားစွဲရန် သို့မဟုတ် အပြစ်ပေးရန် အရေးယူမှုအနည်းငယ် ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း အစိုးရနှင့် လုံခြုံရေးအရာရှိများကျူးလွန်ခဲ့သည့် အလားတူဖြစ်မှုများအပြားမှာ ပြစ်ဒဏ်မှကင်းလွတ်ဆဲရှိနေသည်။

တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများကလည်း လူကြီးကလေးများကို အတင်းအကျပ်ခိုင်းစေခြင်း၊ ကလေးစစ်သား စုဆောင်းခြင်းအပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့ပြီး ပဋိပက္ခဇုန်များအတွင်းရှိ အရပ်သားများကို ကာကွယ်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

အခန်း ၁။ အောက်ပါကိစ္စများ ကင်းလွတ်ခွင့်အပါအဝင် လူတစ်ဦး၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုလေးစားခြင်း

(က) အာဏာသုံး တရားမဝင်သတ်ဖြတ်မှု

အစိုးရ သို့မဟုတ် အစိုးရကိုယ်စားလှယ်များက ပြည်တွင်းပဋိပက္ခနှင့် သက်ဆိုင်ပတ်သက်ခြင်းမရှိဘဲ အတင်းအကျပ် သို့မဟုတ် တရားမဝင် လူသတ်မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း အစီရင်ခံစာများ ရှိခဲ့သည်။

ဇွန် ၂၀ ရက်တွင် အစိုးရစစ်သားတစ်ဦးက ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် ဝှမ်းဆန်အောင်ကို သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခဲ့သည်။ မီဒီယာ၊ ရဲ နှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (အင်န်ဂျီအို)များ၏ သတင်းပေးချက်များတွင် အသေးစိတ်အချက်အလက်များက အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသည်။ ဝှမ်းဆန်အောင်နှင့် အခြားတစ်ဦးမှာ ၎င်းတို့ကို အခြားအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က တိုက်ခိုက်နေစဉ်တွင် တံတားကို ဖြတ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုထားသည်။ ၎င်းတို့က အနီးအနားက စစ်သားများကို အကူအညီတောင်းခဲ့ရာ ပစ်ခတ်မှုများ ဖြစ်ပွားပြီး ဝှမ်းဆန်သေဆုံးခဲ့ရသည်။ သတင်းများအရ ၎င်း၏အလောင်းကို ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာနေရာနှင့် နှစ်မိုင်ကျော်အကွာတွင် တွေ့ရကြောင်း ညွှန်ပြနေသည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်ကြောင့် ယခုဖြစ်စဉ်အပေါ် တရားဝင်ဖော်ပြချက်များ မှန်ကန်မှုရှိမရှိ မေးခွန်းထုတ်စရာ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဒေသခံများက ဝှမ်းဆန်အောင်၏ရုပ်အလောင်းကို အာဇာနည်တစ်ဦးကဲ့သို့ မြစ်ကြီးနားမြို့ လမ်းများကို ဖြတ်၍ သယ်ဆောင်ခဲ့သည်။ မီဒီယာရေးသားများအရ ဝှမ်းဆန်အောင်သေဆုံးမှုအတွက် စစ်သားများတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ အာဏာပိုင်များက ယင်းစစ်သားများကို လူသတ်မှုနှင့် စွဲချက်တင်ခဲ့ပြီး နောက်ဆက်တွဲ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအတွက် ၎င်းတို့ကို စစ်တပ်သို့ အပ်ခဲ့သည်။ အစိုးရအရာရှိများက စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး တံခါးပိတ် တရားစီရင်မှုပြုလုပ်ခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာ ၂၉ ရက်တွင် မြစ်ကြီးနားမြို့၌ လူသိရှင်ကြား ရုံးတော်တွင် ကြားနာခြင်းပြုလုပ်ခဲ့ရာ သေဆုံးသူ၏ မိသားစုနှင့် မိတ်ဆွေများအပါအဝင် လူ့အဖွဲ့အစည်းကိုယ်စားလှယ် ၁၆ ဦး တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ယင်းကြားနာစစ်ဆေးမှုတွင် စစ်သားတစ်ဦးက ဝှမ်းဆန်အောင်ကို မတော်တဆ ပစ်ခတ်မိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့သည်။ ဂျူရီအဖွဲ့က စဉ်းစားချင့်ချိန်ရန်အတွက် အချိန်ထပ်လိုသေးကြောင်း သဘောတူခဲ့ကာ နှစ်ကုန်အထိ ယင်းစစ်သားကို စီရင်ချက် မချမှတ်သေးချေ။

စက်တင်ဘာတွင် ကချင်နှစ်ခြင်းခရစ္စယာန်အဖွဲ့ချုပ် (KBC) က မြန်မာနိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ အထူးသံတမန်အား စာတစ်စောင်ပို့ခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ဇန်နဝါရီတွင် ကချင်လုပ်အားပေးဆရာမ နှစ်ဦး အသတ်ခံခြင်းကို

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် အကူအညီတောင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆရာမနှစ်ဦးဖြစ်သော မရန်လှရာနှင့် တန်ဘောင် ခေါ်နန်စင်တို့၏ အလောင်းကို ရှမ်းပြည်နယ် မူဆယ်ဒေသ၊ ကောင်းခါးကျေးရွာတွင် တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ပြည်သူ့လူထုနှင့် မီဒီယာက မြန်မာ့တပ်မတော် ခမရ ၅၀၃ မှ စစ်သားများက ယင်းအမျိုးသမီး နှစ်ဦးကို အဓမ္မကျင့် သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲသည်။ အစိုးရအရာရှိများကမူ သေမှုသေခင်းစစ်ဆေးချက်အရ စစ်တပ်ပါဝင်ခြင်း သို့မဟုတ် အဓမ္မပြုကျင့်ခံရကြောင်း ညွှန်ပြခြင်းမရှိဟု ငြင်းဆိုသည်။ KBC က ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီတွင် အမှီအခိုကင်းသော စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ သို့သော် ယင်းကော်မရှင်က စစ်တပ်နှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့မှ လုံလောက်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိဟု အမြဲတစေ တင်ပြခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းပဋိပက္ခနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အာဏာသုံး တရားမဝင် သတ်ဖြတ်မှုများဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ (အခန်း ၁(ဆ) တွင် ကြည့်ပါ။)

(ခ) ပျောက်ဆုံးမှု

ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားနေသည့် နယ်စပ်ပြည်နယ်များ အပြင်ဘက်တွင် နိုင်ငံရေးနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး နိုင်ငံသားများ ပျောက်ဆုံးမှုကို ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်းများ မရှိပါ။

(ဂ) ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုနှင့် အခြားရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှု၊ လူမဆန်မှု သို့မဟုတ် နိမ့်ချဆက်ဆံမှု သို့မဟုတ် အပြစ်ပေးမှု

ဥပဒေအရ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို တားမြစ်ထားပါသည်။ သို့သော် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများနှင့် ဆက်စပ်မှုမရှိသော ဖြစ်ရပ်များတွင် အကျဉ်းသားများ၊ ထိန်းသိမ်းထားသူများ၊ အခြားနိုင်ငံသားများနှင့် နိုင်ငံမဲ့သူများကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၊ အဓမ္မကျင့်မှု၊ ရိုက်နှက်ခြင်းနှင့် စော်ကားမှုများရှိနေသည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။ ဥပမာဆိုရလျှင် ယင်းသို့သော ဖြစ်ရပ်များမှာ ရခိုင်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်များတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသူများကို အာရုံထွေပြားစေရန် ကြမ်းတမ်းလှသည့် စစ်ဆေးမေးမြန်းမှု နည်းစနစ်များကို အသုံးပြုခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ယင်းနည်းစနစ်များတွင် အပြင်းအထန်ရိုက်နှက်ခြင်းနှင့် အစာရေစာ ဖြတ်ထားခြင်း၊ အိပ်ခွင့်မပေးခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်သည်။ အာဏာပိုင်များက မီးရှို့ခြင်းနှင့် ရေနင့်နှိပ်စက်ခြင်းတို့ကို ပုံမှန်အသုံးပြုနေကျ နည်းလမ်းအဖြစ် ဆက်လက်အသုံးပြုတော့ကြောင်း သိရသည်။ သို့သော်လည်း ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားသော ပြည်နယ်များတွင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများ ဖြစ်နေသေးကြောင်း လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့များက တင်ပြနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ယခင်နှစ်များကဲ့သို့ပင် ယင်းဖြစ်ရပ်များကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း သို့မဟုတ် ကျူးလွန်သူများကို အပြစ်ပေးခြင်း အနည်းငယ်သာ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အမျိုးသမီးများကို အဓမ္မကျင့်မှုများရှိကြောင်း ခိုင်မာသောသတင်းများရှိခဲ့သည်။ အဓမ္မကျင့်သူများထဲတွင် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များပါဝင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဒေသအာဏာပိုင်များနှင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များက စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများဟု စွပ်စွဲခံရသူများကို တရားစွဲဆိုခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ (အခန်း ၁(ဆ) နှင့် အခန်း ၁ (ဃ) တို့တွင် ကြည့်ပါ။)

အကျဉ်းထောင်နှင့် ထိန်းသိမ်းရေးစခန်းများ၏ အခြေအနေ

အကျဉ်းထောင်များ၏ အခြေအနေမှာ ဆက်လက်ကြမ်းတမ်းဆိုးရွားဆဲဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ လူများ ပြည့်ကျပ်ညပ် နေခြင်း၊ နိမ့်ချဆက်ဆံခြင်းနှင့် အရည်အသွေးမီ ဆေးကုသမှုနှင့် အစားအစာ၊ နေစရာနှင့် တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုစသည့် အခြေခံ လိုအပ်ချက်များ မလုံလောက်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေများ။ ။ အကျဉ်းဦးစီးဌာနက ခန့်မှန်းအကျဉ်းထောင် ၄၃ ခုနှင့် ရဲဘက်စခန်း ၄၈ ခုခန့်ကို စီမံဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ယင်းအလုပ်ကြမ်းစခန်းများကို အစိုးရက "စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်းများ" နှင့် "ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရေးစခန်းများ" ဟု တရားဝင်ခေါ်တွင်စေခဲ့သည်။ နိုင်ငံတဝန်းရှိ ယင်းသို့သော စခန်း ၄၆ ခုတွင် အကျဉ်းသား ၂၀,၀၀၀ ကျော် အကျဉ်းကျနေဆဲဖြစ်သည်။ ယင်းနေရာတွင် အကျဉ်းသား များက ထောင်ကျကာလ သက်တမ်းတိုရန်အတွက် "အလုပ်ကြမ်း" လုပ်ဆောင်ရန် ရွေးချယ်နိုင်သည်။ ယင်းရွေးချယ်မှု ကို အများစုက ပိုမိုလိုလားသည်ဟု ယူဆရသည်။

ထောင်များနှင့် ရဲဘက်စခန်းများတွင် သီးခြားအဆောက်အအုံများဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားသော အကျဉ်းသား ၆၀,၀၀၀ ခန့်ရှိပြီး (အမျိုးသား ၅၀,၀၀၀ နှင့် အမျိုးသမီး ၁၀,၀၀၀) ရှိသည်ဟု လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့တစ်ခုနှင့် ထင်ရှားသည့် နိုင်ငံတကာ အင်န်ဂျီအိုအဖွဲ့က ခန့်မှန်းသည်။ လူငယ်အကျဉ်းသား ရာဂဏန်းခန့်ရှိသည်ဟုလည်း ခန့်မှန်းသည်။ လူများလွန်းခြင်းမှာ အကျဉ်းထောင်များနှင့် အလုပ်ကြမ်းစခန်း အများအပြား၏ ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ အချို့ထောင်များတွင် ရုံးမတင်ရသေးသော ထိန်းသိမ်းထားသူများကို ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသည့် အကျဉ်းသားများနှင့် အတူတကွ ထားရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကို သာမန်ရာဇဝတ်သားများနှင့် အတူထားသည်။

ဆေးဝါးပံ့ပိုးမှုနှင့် အိပ်ရာတို့မှာ မကြာခဏဆိုသလို မလုံမလောက်ဖြစ်ရသည်။ အိပ်ရာဆိုသည်မှာ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဖျာတစ်ချပ်၊ ကွပ်ပျစ် သို့မဟုတ် ကွန်ကရစ်ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ပလတ်စတစ်ခင်းခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အကျဉ်းသားများမှာ အမြဲတစေ သောက်သုံးရေမရပေ။ အကျဉ်းသားများ၏ တရားဝင် ရိက္ခာခွဲတမ်း၊ ဆေးနှင့် အခြေခံလိုအပ်ချက်များကို မိသားစုဝင်များက ပံ့ပိုးပေးရသည့် ဖြစ်ရပ်များစွာရှိသည်။ အကျဉ်းသားများက သန့်ရှင်းသောရေ၊ ထောင်ယူနီဖောင်း၊ ပန်းကန်ပြား၊ ခွက်များနှင့် အသုံးအဆောင်များ အပါအဝင် အခြေခံလိုအပ်ချက်များအတွက် ထောင်ဝါဒီအစောင့်များကို ပိုက်ဆံပေးရသည်ဟု ဆိုသည်။

ထိန်းသိမ်းခံထားရသူများမှာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို အရည်အသွေးမီ၊ အချိန်မီ မရရှိကြပေ။ အကျဉ်းသားများမှာ တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုမရှိခြင်းနှင့် ပုပ်သိုးသည့် အစားအစာများကြောင့် ငှက်ဖျား၊ နှလုံးရောဂါ၊ သွေးတိုး၊ အဆုတ်ရောင် ရောဂါ၊ အရေပြားရောဂါများနှင့် အစာအိမ်ပြဿနာများစသည့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများ ခံစားရသည်။ ခုခံအားကျဆင်း ရောဂါ (HIV/AIDS) နှင့် အခြား လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်သော ရောဂါများ ပျံ့နှံ့မှုမှာ အကျဉ်းထောင်များတွင် မြင့်မားလျက် ရှိသည်။ ထိန်းသိမ်းပြုပြင်မှု မရှိသည့် ဖွဲ့စည်းပုံများကြောင့် သဘာဝရာသီဥတု ဒဏ်နှင့် ကြွက်၊ မြွေနှင့် မှို ပြန့်ပွားမှုတို့မှ ကာကွယ်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိဟု အကျဉ်းသားဟောင်းများကလည်း ဆိုသည်။

အကျဉ်းထောင်၏ အခြေအနေများနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာစောင့်ရှောက်မှု အရည်အသွေးမီ၊ အချိန်မီ မရရှိခြင်းတို့နှင့် ဆက်စပ်ပြီး ဖြစ်ပေါ်သည့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများကြောင့် အကျဉ်းထောင်တွင်း သေဆုံးမှုများလည်းရှိသည်။ ၂၀၁၁ နှင့် ၂၀၁၄ အတွင်းတွင် အကျဉ်းထောင်နှင့် အလုပ်ကြမ်းစခန်း ၄၆ ခုတွင် သေဆုံးသူ ၁၂၀ ရှိသည်ဟု သိရသည်။ အကြောင်းရင်းမှာ ရာသီဥတု၊ အစားအသောက်၊ နေထိုင်မှုပုံစံနှင့် မတော်တဆဖြစ်မှုများကြောင့်ဟု ဆိုသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ အကျဉ်းထောင်အခြေအနေမှာ အဆိုးရွားဆုံးဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ရိုဟင်ဂျာ ရာပေါင်းများစွာကို အကျဉ်းထောင်နှင့် အကျဉ်းထောင်မဟုတ်သော နေရာများတွင် အမွေထိန်းသိမ်းထားပြီး လျော်ကန်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း အတိုင်းလုပ်ဆောင်ဖို့ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ် အကျဉ်းထောင်နှင့် လုံခြုံရေး အရာရှိများ၏ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှုကိုလည်း ခံရသည်ဟု ဆိုသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

အုပ်ချုပ်ရေး ။ ။ တချို့ထောင်များတွင် အကျဉ်းသားများကို ဘာသာရေးကို အပြည့်အဝလိုက်စားခွင့် မပေးထားပေ။ နေရာမလုံလောက်ခြင်းနှင့် လုံခြုံရေးပြဿနာများကြောင့်ဟု အကြောင်းပြသည်။ ဥပမာဆိုရလျှင် ပုဒ္မာသာအခါကြီး ရက်ကြီးများတွင် ဝတ်ပြုခြင်း၊ သင်္ကန်းဝတ်ခြင်း၊ ခေါင်းရိတ်ခြင်း သို့မဟုတ် သံယာဉ်သိက္ခာပုဒ်နှင့်အညီ အချိန်ဇယားဖြင့် စားသောက်ခြင်းကို အာဏာပိုင်များက ခွင့်မပြုဟု အကျဉ်းကျသံယာများက ဆိုသည်။ လုံခြုံရေးကို အကြောင်းပြ၍ မူဆလင်အကျဉ်းသားများကို သောကြာနေ့ နှင့် ရာမာဒန် (ဥပုသ်ကာလ) တွင် အုပ်စုလိုက် ဝတ်ပြုခွင့်ကို ပိတ်ပင်ထားသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင်မူ တည်းဖြတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆိုးကျိုးများသက်ရောက်မှုမရှိစေဘဲ အကျဉ်းသားများနှင့် ထိန်းသိမ်းခံထားရသူများက တရားရေးအာဏာပိုင်များကို တိုင်ကြားနိုင်သည်။ နိုင်ငံတကာ ကြက်ခြေနီကော်မတီ (ICRC)က မလျော်ကန်သော အခြေအနေရှိသည်ဟု စွပ်စွဲချက်များအပေါ် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များနှင့် ဆက်သွယ် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

လွတ်လပ်သော စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှု ။ ။ အကျဉ်းထောင်များ၊ အကျဉ်းသားများနှင့် ရဲဘက်စခန်းများသို့ ICRC ဝင်ရောက်တွေ့ဆုံခွင့်ကို အစိုးရက ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ သို့သော် ICRC မှာ စစ်တပ်နှင့် အကျဉ်းထောင် မဟုတ်သော ထိန်းသိမ်းရေးနေရာများသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်မရှိပေ။ ICRC က ၎င်း၏ကူညီထောက်ပံ့မှုကို ရှမ်း၊ ကချင်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်များအပါအဝင် လူနည်းစုများ နေထိုင်ရာ နေရာများရှိ အကျဉ်းထောင်များသို့ပါ ဆက်လက်ချဲ့ထွင်ခဲ့သည်။ ဝင်ရောက်ခွင့် ပြန်ရပြီးနောက် ICRC နှင့် အစိုးရက ထောင်များတွင် ရေနှင့် မိလ္လာရေဆိုးနုတ် လိုအပ်ချက်များ၊ ကျန်းမာရေး အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များကို တိုးတက် ကောင်းမွန်အောင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိန်းသိမ်းခံထားရသူများကို မိသားစုဝင်များနှင့် ပြန်လည်တွေ့ဆုံခွင့် သို့မဟုတ် ဆက်လက်တွေ့ဆုံခွင့်ရရန် ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။ ICRC က တွေ့ရှိချက်များကို အကျဉ်းထောင်အာဏာပိုင်များနှင့် လျှို့ဝှက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဤအစီရင်ခံစာများကို လူသိရှင်ကြား ထုတ်ပြန်ခြင်းမပြုလုပ်သကဲ့သို့ အခြားသူများ ကိုလည်း ဝေမျှဖြန့်ဝေခြင်း မရှိပေ။

တိုးတက်မှုများ ။ ။ နိုင်ငံ၏ အကျဉ်းထောင်စနစ်တွင် စနစ်တကျတိုးတက်မှုများရှိစေရန် အစိုးရက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေသည်။ ICRC က အရပ်သားအကျဉ်းထောင်များနှင့် အလုပ်ကြမ်းစခန်းများသို့ ဆက်လက် ဝင်ရောက်ခွင့်ရရှိပြီး ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှု တိုင်ကြားခြင်းများ လျော့နည်းလာသည်။ လူပြည့်သိပ်နေမှုမှာလည်း အခြေအနေကောင်းမွန်လာသည်။ ထိန်းသိမ်းထားမှုအခြေအနေများနှင့် အခြေခံဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်မှုတွင် အသက်မွေးမှုအခွင့်အလမ်းများလည်း ပါဝင်လာသည်။

(ဃ) အတင်းအကျပ် ဖမ်းဆီးထားခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းထားခြင်း

အတင်းအကျပ်ဖမ်းဆီးခြင်းကို ဥပဒေအရ သတ်သတ်မှတ်မှတ် တားမြစ်ထားခြင်းမရှိပေ။ သို့သော် ၂၄ နာရီထက် ကျော်လွန်ပြီး ထိန်းသိမ်းထားမည်ဆိုပါက တရားရုံး၏ခွင့်ပြုချက် လိုအပ်သည်။ အောက်တိုဘာ ၄ ရက်တွင် အစိုးရက ၁၉၅၀ အရေးပေါ်စီမံချက် အက်ဥပဒေကို ရုတ်သိမ်းခဲ့သည်။ ယင်းအက်ဥပဒေမှာ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားသူများကို အဓမ္မ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ရန် ယခင်အစိုးရက အသုံးပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဥပဒေအရ အကျဉ်းသားများ မူလပြစ်ဒဏ် ပြီးဆုံးပြီးနောက် နောက်ထပ်ပြစ်ဒဏ် (ချုပ်နှောင်မှု) သက်တမ်းတိုးခွင့်ကို အာဏာပိုင်များအား ပေးထားသည်။ အစိုးရက ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အသုံးပြုသည်။ ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် လုံခြုံရေး သို့မဟုတ် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးကို ထိပါးနှောင့်ယှက်သည့် အပြုအမူများ ပြုလုပ်သည်ဟု ယုံကြည်ရသူများကို အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်း သို့မဟုတ် ခုံရုံးတင်ခြင်းရှိဘဲ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခွင့် အာဏာပေးထားသည်။ အာဏာပိုင်များက ယင်းဥပဒေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ဖော်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ သို့သော် နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားသူများ၊ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များ၊ လယ်သမားများ၊ စာနယ်ဇင်းသမားများ သို့မဟုတ် လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်သူများကို ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းမှုများတွင် ယင်းဥပဒေကို အသုံးပြုမှုမှာ ယခင်နှစ်များကနှင့်စာလျှင် အတော်လေးလျော့နည်း သွားသည်။

ရဲများနှင့် လုံခြုံရေးဌာနများ၏ အခန်းကဏ္ဍ

တပ်မတော်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦး ဦးဆောင်သည့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ တရားဥပဒေ သက်ဝင်ရေး နှင့် မြို့ပြများနှင့် စစ်ပွဲမဖြစ်သည့်နေရာများတွင် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် အဓိက တာဝန်ရှိသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့များကို ကြီးကြပ်သည်။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက စစ်ဘက်ရေးရာ လုံခြုံရေးအရာရှိရုံးကို ကြီးကြပ်ပြီး ယင်းဌာနက တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် အရေးပါသည့်အခန်းကဏ္ဍတစ်ရပ်အဖြစ် ပါဝင်ရသည်။ အထူးသဖြင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာ နေရာများတွင်ဖြစ်သည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်တွင်ရှိသော နယ်ခြားစောင့်ရဲတပ်ဖွဲ့က ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်ရန် ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ပူးတွဲတာဝန်ယူရသည်။

ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာနေရာများ အပြင်ဘက်တွင် လုံခြုံရေးတပ်များက ယေဘုယျအားဖြင့် ဥပဒေစည်းမျဉ်းအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရသဖြင့် အစိုးရသစ်လက်အောက်တွင် နေထိုင်သူများအပေါ် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုမှာ သိသိသာသာ လျော့ကျသွားကြောင်း အဖွဲ့အစည်းအတော်များများက သုံးသပ်သည်။ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာ နေရာများတွင် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များက ကိုယ်ထိလက်ရောက် ဖော်ကားခြင်းနှင့် တစ်ဦးချင်း၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဖြင့် လူထုအပေါ် ကြောက်ရွံ့မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေလျက်ရှိသည်။ ယင်းသို့သော ဖော်ကားမှုများအကြောင်း စစ်တပ်၏ စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုရလဒ်များကို လူသိရှင်ကြား သတင်းထုတ်ပြန်မှု မရှိပေ။ ယေဘုယျအားဖြင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များမှာ အရေးယူခံရပုံမပေါ်ပါ။ လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့များ၏ ဖော်ကားမှုများကို စုံစမ်းဆေးရန် တရားဝင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရှိသော်လည်း အသုံးပြုမှုနည်းပါးကာ အများအားဖြင့် ထိရောက်မှုမရှိပေ။ နာမည်ကြီးသည့် ရှမ်းပြည်နယ်အမှုတစ်မှုတွင် ဇွန်အတွင်း ဖြစ်ပွားသည့် အရပ်သားငါးဦး သေဆုံးခဲ့မှုနှင့် အရာရှိလေးဦးပါဝင်သော တပ်မတော်သားခုနစ်ဦးကို စက်တင်ဘာတွင် အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ငါးနှစ်ချမှတ်ခဲ့သည်။ (အခန်း ၁(ဆ) တွင် ကြည့်ပါ။)

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့က ဒေသတွင်းတင်းမာမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ပြစ်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ သလို မတရားခံရသူ သို့မဟုတ် သေဆုံးသူ၏ မိသားစုများကို ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ တားမြစ်မှုများလည်း ရှိသည်။ ဩဂုတ် ၁၈ တွင် ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေမြို့ရှိ စစ်သားများက ရေဆွာနာ အမည်ရှိ မေ့မြောနေသော ရိုဟင်ဂျာ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို ၎င်းတို့၏စစ်တပ်ဝင်းအပြင်ဘက်တွင် တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းတို့က ရွာသားများကိုခေါ်ကာ ယင်းအမျိုးသမီးကို ဆေးခန်းကို ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ ဆေးခန်းတွင် အမျိုးသမီး သေဆုံးခဲ့သည်။ ဒဏ်ရာများမှာ မုဒိမ်းကျင့်ခံရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆေးခန်းက မှတ်ချက်ပေးခဲ့သော်လည်း ရဲတပ်ဖွဲ့က စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ငြင်းဆိုခဲ့ပြီး ရေဆွာနာကို မြေမြှုပ်ရန် ရွာသားများကို အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ သေဆုံးသည့်အကြောင်းအရာကို စစ်ဆေးခြင်းမရှိခဲ့ချေ။

အစိုးရက ရဲများကို နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းများအတိုင်း ဆက်လက်လေ့ကျင့်သင်ကြားစေသည်။ နိုင်ငံခြားအစိုးရများ နှင့် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းက ပဋိပက္ခကိုင်တွယ်မှု၊ ရပ်ရွာကိုင်တွယ်မှု၊ လူ့အုပ်အား စီမံခန့်ခွဲမှု၊ မတရားခံရသူ သို့မဟုတ် သေဆုံးသူကို တရားဥပဒေနှင့်အညီ ဗဟိုပြုသည့် ချဉ်းကပ်မှုများ နှင့် အခြားဆက်စပ်အကြောင်းအရာများ ကို သင်တန်းပေးခဲ့သည်။

ဖမ်းဆီးမှုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ထိန်းသိမ်းထားသူများအပေါ် ပြုမူဆက်ဆံမှု

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ရှာဖွေမှုနှင့် ဖမ်းဆီးမှုများအတွက် ယေဘုယျအားဖြင့် ဥပဒေအရ ဝရမ်းလိုအပ်ပါသည်။ သို့သော် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့များနှင့် ရဲများက ဆန္ဒရှိသလို ရှာဖွေခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်း ပြုနေကြကြောင်း သိရသည်။ အထူးရဲတပ်ဖွဲ့က နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေးနှင့် ပတ်သက်သည့်ကိစ္စများတွင် တာဝန်ရှိပြီး "စစ်ကြောရေးကာလ" ဟု ခေါ်ဆိုသည့် ကာလတွင် လူများကို ထိန်းသိမ်းထားတတ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းကာလကို ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ တရားရုံး၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ရဲများက လူတစ်ဦးကို တရားစွဲဆိုတင်ပြခြင်းမပြုဘဲ နှစ်ပတ်အထိ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သည်။ နောက်ထပ် နှစ်ပတ် ထပ်တိုး ချုပ်နှောင်ထားနိုင်သည်။

ကြီးလေးသည့် အမှုများမှလွဲ၍ ထိန်းသိမ်းခံထားရသူများကို ရှေ့နေနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခွင့်ကို တရားဥပဒေအရ ခွင့်မပြုထားချေ။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးလျှင် နိုင်ငံတော်က ရှေ့နေတစ်ဦး ထောက်ပံ့မည်ဟုလည်း မဖော်ပြထားပါ။ ဇန်နဝါရီတွင် အစိုးရက နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး ဥပဒေအထောက်အကူပြုဥပဒေကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်က နိုင်ငံတော် ဥပဒေအထောက်အကူပြုအစီအစဉ်ကို စီမံခန့်ခွဲရန်နှင့် နိုင်ငံတော်ဥပဒေအထောက်အကူပြုအဖွဲ့က အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကို ကြီးကြပ်ရန် ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အာမခံဖြင့် အချုပ်မှ လွတ်မြောက်နိုင်သည့် စနစ်ရှိသည်။ သို့သော် အာမခံတင်မည့်အစား လာဘ်ပေးလာဘ်ယူခြင်းကို လုပ်ဆောင်နေကြသည်။ အာမခံကို အများအားဖြင့် ရာဇဝတ်မှုများအတွက် ပေးသည်။ တချို့အမှုများတွင် အစိုးရက ထိန်းသိမ်းခံရသူကို ရှေ့နေနှင့် ချက်ချင်းတွေ့ဆုံခွင့် မပေးချေ။

အတင်းအကျပ် ဖမ်းဆီးခြင်း ။ ။အတင်းအကျပ် ဖမ်းဆီးမှုများရှိသည်ဟု သတင်းပေးမှုများ ရှိသည်။ ဧပြီတွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး၌ ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးသည့် လက်နက်ကိုင်တိုင်းရင်းသားအုပ်စု၏ နိုင်ငံရေး ပါတီဖြစ်သော ရခိုင်လွတ်မြောက်ရေးပါတီ(ALP)က ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ စစ်တပ်သည် အရပ်သားများကို အထမ်းသမားများအဖြစ်လည်းကောင်း လူသားဒိုင်းသဖွယ်လည်းကောင်း အတင်းအဓမ္မပြုလုပ်နေသည်ဟု စွပ်စွဲသည့် ထုတ်ပြန်ချက်တစ်စောင် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

မေ ၅ တွင် စစ်တပ်က ALP ၏ ပြန်ကြားရေး လက်ထောက်အရာရှိနှင့် လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ ဦးခိုင်မျိုးထွန်းကို နိုင်ငံတော်အသေရေဖျက်မှုနှင့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ALP၏ ထုတ်ပြန်ချက်ကို ပံ့ပိုးပေးရန် စစ်တပ်၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကို ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းတစ်ခု ပြုလုပ်နေသည်ဟု သိရသည်။ ၎င်းကို ဇူလိုင် ၂၅ တွင် ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ဩဂုတ်တွင် ၎င်း၏ ပထမဆုံးကြားနာစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်ရာ တရားရုံးရှေ့တွင် ထောက်ခံအားပေးသူ ရာပေါင်းများစွာက ၎င်းကို ဖမ်းဆီးမှုအပေါ် ဆန္ဒပြကြသည်။ တရားရုံးက အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ကြားနာစစ်ဆေးပြီး နောက် အာမခံပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ချခဲ့ကာ ဦးခိုင်မျိုးထွန်းမှာ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရသည်။ နောက်ဆုံးကြားနာ စစ်ဆေးမှုကို ဒီဇင်ဘာ ၂ ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်က ဖမ်းဆီးခဲ့သော ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ဇေယျာလွင်နှင့် ပိုင်ဖြိုးမင်း တို့ကို အစိုးရက ဧပြီတွင် ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ကျောင်းသားသပိတ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ထိန်းသိမ်းထားသူ ၆၀ ဦးကိုလည်း အစိုးရက ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ တရားစွဲဆိုထားမှုအားလုံးကို ဒီနှစ်အစောပိုင်းတွင် ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။

တရားမစီရင်မီ ထိန်းသိမ်းထားခြင်း ။ ။ အာဏာပိုင်များက တရားမစီရင်မီ ထိန်းသိမ်းထားခြင်းကို မကြာခဏနှင့် အတင်းအကျပ် သက်တမ်းတိုးမှုများရှိသည်ဟု သိရသည်။ ဥပဒေအရ သံသယရှိသူကို ခုံရုံးမတင်မီ

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ရက်သတ္တပတ်နှစ်ပတ်ကြာ (နောက်ထပ်နှစ်ပတ် တိုးချဲ့နိုင်သည်) တရားသူကြီးရှေ့မှောက် တရားခံကို ခေါ်ဆောင်စရာမလိုဘဲ သို့မဟုတ် စွဲချက်များကို ၎င်းတို့ကို အသိပေးစရာမလိုဘဲ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သည်။

ရှေ့နေများ၏ မှတ်ချက်အရ ရဲများကပုံမှန်အားဖြင့် သံသယရှိသူများကို တရားဝင်ခွင့်ပြုထားသည့်ကာလအတိုင်း ထိန်းသိမ်းထားပြီး တရားစွဲဆိုတင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပါက ကြားထဲတွင် တရားသူကြီးထံ သွားရောက်၍ နှစ်ပတ်ကြာ သက်တမ်း အကြိမ်ကြိမ် ဆက်တိုးပြီး ထိန်းသိမ်းထားရှိပါတယ်။ တခါတစ်ရံ တရားသူကြီးနှင့် ရဲတို့ ပူးပေါင်းကာ ထိန်းသိမ်းမှုကာလကို ဆက်တိုးကြပါသည်။ အတင်းအကျပ်နှင့် တရားမစွဲမီ ကာလရှည်ကြာ ထိန်းသိမ်းထားမှုများသည် တရားရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရ ကြန့်ကြာခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းထားသူ အများအပြားရှိခြင်း၊ တရားရေးဌာန၏ စွမ်းဆောင်ရည် မထက်မြက်ခြင်းများနှင့် အဂတိလိုက်စားမှု အကျယ်အပြန့် ရှိနေခြင်း၊ ဝန်ထမ်းမလုံလောက်ခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရကြောင်း ရှေ့နေများက ဆိုပါသည်။

ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းမှု တရားဥပဒေနှင့် ညီစေရေးအတွက် ထိန်းသိမ်းခံရသူက ရုံးတော်သို့ မေးမြန်းပိုင်ခွင့် ။ ။
ယေဘုယျအားဖြင့် အစိုးရက ထိန်းသိမ်းခံထားရသူများအား ထိန်းသိမ်းထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော တရားဝင် အခြေခံ အကြောင်းရင်းကို တရားရုံးတွင် မေးမြန်းခွင့်မပေးထားပါ။

လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်။ ။ ဧပြီ ၈ ရက်တွင် သမ္မတက နိုင်ငံရေးအရ ထိန်းသိမ်းထားသူ ၁၀၀ ကျော်ကို လွတ်ပေးခဲ့ပြီး ဧပြီ ၁၁ ရက်တွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၈၃ ဦးကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည်။ လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပြောပြချက်အရ တစ်နှစ်အတွင်း နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား ၂၃၅ ဦးကို လွတ်ပေးခဲ့ပြီး နောက်ထပ် ရာနှင့်ချီသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအပေါ် စွဲချက်များကို ပယ်ဖျက်ပေးခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

(င) အများရှေ့မှောက်တွင် တရားမျှတစွာ စစ်ဆေးစီရင်မှုကို ငြင်းပယ်ခြင်း

ဥပဒေအရ သီးခြားလွတ်လပ်သည့် တရားစီရင်ရေးစနစ်ရှိသည်ဆိုသော်လည်း တရားစီရင်ရေးစနစ်အတွင်း အဂတိလိုက်စားမှု၊ စစ်တပ်နှင့် အစိုးရတို့၏ တရားဝင်မဟုတ်သည့် ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်လည်း ကျရောက်နေသည်ဟု ယူဆရသည်။ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ လေ့လာချက်များအရ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အဆင့်တိုင်း၌ အရာရှိ အဆင့်အားလုံး ငွေလက်ခံသည်။ ရဲအချုပ်ခန်းတွင် ထိန်းသိမ်းထားသူတစ်ဦးကို တွေ့ဆုံခြင်းစသည့် ပုံမှန်လုပ်ဆောင်မှုများမှအစ အမှုတစ်ခု၏ရလဒ်ကို ပြုပြင်ဖို့အဆုံး ငွေပေးရသည်။ ယခင်နှစ်များက ကဲ့သို့ပင် အစိုးရက တရားသူကြီးများကို အကျင့်ပျက်ခြစားမှုအတွက် အရေးယူခဲ့ခြင်းမရှိပေ။

မျှတသော တရားစီရင်မှုကို ငြင်းဆိုရန် ယခင်က သုံးခဲ့သည့် ဥပဒေအများအပြားကို အစိုးရက ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ အရေးပေါ် စီမံချက် အက်ဥပဒေကို အောက်တိုဘာတွင် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ အောက်တိုဘာတွင်ပင် အစိုးရက ငြိမ်းချမ်းစွာ စုရုံးမှုနှင့် စီတန်းလှည့်လည်မှု အက်ဥပဒေကိုလည်း ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများခြေချုပ်နှင့်ခံဝန် အက်ဥပဒေ၊ အီလစ်ထရိုနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေ၊ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဝီဒီယို အက်ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော်ကို ဖျက်ဆီးလိုသူများ၏ ဘေးအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေ၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၅ (ခ) အပါအဝင် တခြားဥပဒေများမှာ သည်အတိုင်းကျန်ရှိသည်။ တရားရုံးများကို နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက်အဖြစ် အသုံးပြုခွင့်ပေးနေသည့် ဥပဒေများထဲမှ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာလည်း သည်အတိုင်းရှိနေသေးသော်ငြား အစိုးရက အသုံးပြုသော အကြိမ်အရေအတွက် ယခင်နှစ်များထက် နည်းပါးသွားသည်။ ငြိမ်းချမ်းသော သဘောထားကွဲလွဲမှုကို ပြစ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် နှင့် နိုင်ငံသားများကို လျော်ကန်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် မျှတသောတရားရင်ဆိုင်ခွင့် ပိတ်ပင်ရန် အတွက် ရံဖန်ရံခါတွင် ယင်းဥပဒေများကို ဆက်လက် အသုံးပြုနေသေးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ

ဇန်နဝါရီ ၂၂ ရက်တွင် အစိုးရက လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ ကချင်အမျိုးသား ပက်ထရစ်ခွန်ဂျာလီကို စစ်တပ်ကို သရော်လှောင်ပြောင်သည့် ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ ဖော်ပြသွင်းတွင် မျှဝေခဲ့သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ် ခြောက်လ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ပက်ထရစ်ကို အာဏာပိုင်များက ၂၀၁၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာတွင် ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး ၂၀၁၃ ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေနှင့် တရားစွဲခဲ့သည်။ အင်းစိန်ထောင်တွင် ထောင်ဒဏ်သက်တမ်းပြည့်ပြီးနောက် ဧပြီ ၁ ရက်တွင် အစိုးရက ၎င်းအား ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။

အစိုးရက နော်အုန်းလှနှင့် အခြား လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ ငါးဦးကိုလည်း ပြစ်ဒဏ်စေ့ချိန်တွင် လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ ရန်ကုန်ရှိ တရုတ်သံရုံးရှေ့တွင် မြေယာအငြင်းပွားမှုတစ်ခုဖြင့် ဆန္ဒပြခဲ့သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ်ကျခံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ခုံရုံး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

ဥပဒေအရ အများပြည်သူရှေ့မှောက်တွင် မျှတစွာ တရားရင်ဆိုင်ခွင့်ကို အပ်နှင်းထားပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျယ်ပြန့်သော ခြွင်းချက်များကိုလည်း ခွင့်ပြုထားပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အစိုးရက ဤအခွင့်အရေးများကို အလိုရှိသလို ဖောက်ဖျက်ခွင့် ရှိနေသည်။ သာမန်ရာဇဝတ်မှုများတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် တရားရုံးက အချို့သော လျော်ကန်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လေးစားလိုက်နာမှုရှိပါသည်။ ဥပမာ- လွတ်လပ်သော တရားစီရင်မှုတစ်ခု ရရှိခွင့်၊ တရားရုံးသို့ အများပြည်သူ ဝင်ရောက်ခွင့်နှင့် ခုခံကာကွယ်ခွင့်နှင့် အသနားခံခွင့်တို့ဖြစ်ပါသည်။ တရားစွဲဆိုခံရ၍ ခုခံချေပရ သူများသည် ပြစ်မှုစီရင်ခြင်းမပြုမီ အပြစ်ကင်းသည်ဟု သံသယအကျိုးခံစားခွင့် မရှိကြပါ။ စွဲဆိုသည့်ပြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ချက်ချင်းနှင့် အသေးစိတ်အကြောင်းအရာများကိုလည်း အသိပေးခံရခြင်းမရှိကြပါ။ ခုံရုံးသို့တက်ရောက်ရန်၊ လွတ်လပ်စွာ ရှင်းလင်းတင်ပြရန် သို့မဟုတ် ကြီးလေးသည့် ပြစ်မှုများမှအပ ရှေ့နေနှင့်တိုင်ပင်ရန် သို့မဟုတ် အစိုးရ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် ရှေ့နေတစ်ဦး ထောက်ပံ့ပေးရန်တို့ကို တောင်းဆိုခွင့်မရှိကြပေ။ ခုခံကာကွယ်ရန်အတွက် ပြင်ဆင်ရန် လုံလောက်သောအချိန် နှင့် အခင်းအကျင်းရရှိပိုင်ခွင့် မရှိကြပါ။ သို့သော် ယေဘုယျအားဖြင့် ရာဇဝတ်မှုများတွင် တရားခံရှေ့နေများက တရားခွင့်အတွက် ပြင်ဆင်ခွင့် ၁၅ ရက်ကြာပါသည်။ တရားစွဲခံရသူများက အယူခံခွင့်ပေးရန် တောင်းဆိုပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ သို့သော် အယူခံကြားနာမှု အများစုမှာ မူလစီရင်ချက်ကိုသာ အတည်ပြုတတ်ကြပါသည်။ တရားစွဲဆိုခံရသူများကို အကျပ်ကိုင် ထွက်ချက်ယူခြင်း သို့မဟုတ် ဝန်ခံချက်များကို တရားရုံးတွင် အသုံးပြုခွင့် ပေးမထားပါ။ သို့သော် အာဏာပိုင်များက ယင်းကိစ္စနှစ်ခုစလုံးကို လုပ်ဆောင်နေကြသည်ဟု သိရပါသည်။ ပြည်တွင်း လူ့အခွင့်အရေးရှေ့နေများ၏ ပြောပြချက်အရ ယင်းအခွင့်အရေးများနှင့် အဆင့်အတန်းမီ ရုံးတင်စစ်ဆေးမှု လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို တရားရေးအရ ချိုးဖောက်မှုများမှာ အစိုးရသစ်လက်အောက်တွင် လျော့နည်းသွားကြောင်း သိရပါသည်။

သာမန်ရာဇဝတ်မှုများကို လူအများရှေ့မှောက်တွင် ကြားနာပါသည်။ မျက်မြင်သက်သေများနှင့် တင်ပြလာသည့် သက်သေ အထောက်အထားများအပေါ် ပြန်လှန်မေးခွန်းထုတ်ခွင့် မရှိသော်လည်း တရားခံရှေ့နေများက တစ်ခါတစ်ရံ မျက်မြင်သက်သေများ ခေါ်ဆိုခြင်း၊ ပြန်လှန်စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း၊ သက်သေပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်ရန် တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။ အစိုးရက ထိန်းသိမ်းထားသည့် သက်သေအထောက်အထားပစ္စည်းများကို တရားစွဲဆိုခံရသူများက ကြည့်ရှုပိုင်ခွင့်မရှိသော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံကြည့်ရှုခွင့် ရတတ်ပါသည်။ ဖမ်းဆီးခံရသူများ၏ မိသားစုဝင်များကို အာဏာပိုင်များက အချိန်မီအကြောင်းခြင်းမရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။ ဖမ်းဆီးခံရသူများ မည်သည့်နေရာတွင်ရှိနေသည်ကို မပြောပေ။ တစ်ခါတစ်ရံ အကျဉ်းသားများနှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ကို အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခု အထိ ငြင်းပယ်ထားတတ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ

တရားစီရင်ရေး၏ တော်တည့်ဖြောင့်မတ်မှုအပေါ် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ဆက်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ အစိုးရသစ်လက်အောက်တွင် ရာဇဝတ်မှု ရုံးတင်စစ်ဆေးမှုများတွင် တရားစီရင်မှုအဆုံးအဖြတ်ကို ကြိုးကိုင်ရန် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု လျော့နည်းလာသည်ဟု အင်န်ဂျီအိုများနှင့် ရှေ့နေများက ဆိုသည်။

အကျဉ်းထောင်ပြစ်ဒဏ်များကို တရားဥပဒေကြောင်းအရ သက်တမ်းတိုးခွင့်ကို အစိုးရက ဆုပ်ကိုင်ထားဆဲဖြစ်သည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက အကျဉ်းကျကာလကို နှစ်လတစ်ကြိမ်ဖြင့် ခြောက်ကြိမ် စုစုပေါင်း တစ်နှစ်အထိ သီးခြားစီ သက်တမ်းတိုးခွင့် အာဏာ ရှိသည်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများနှင့် ထိန်းသိမ်းခံထားရသူများ

ယခုနှစ်အတွင်း အစိုးရက နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ရာပေါင်းများစွာကို လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ အောက်တိုဘာ၌ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ အနည်းငယ်သာကျန်ရှိတော့သည်။ အစိုးရသစ် အာဏာရချိန်ကစ၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမှ (နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားအဖြစ်) ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမရှိပေ။ မေအတွင်း အလုပ်သမားနှင့် မြေယာပြဿနာများကြောင့် ဆန္ဒပြမှုနှစ်ခုဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်များကြောင့် တစ်နှစ်အတွင်း နိုင်ငံရေးအရ ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်းခံရသူ ၁၅၀ ကျော်ရှိခဲ့သည် (အခန်း ၇ တွင် ကြည့်ပါ)။ ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် အများစုကို ပြစ်ဒဏ်မချမှတ်ဘဲ အစိုးရက ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့ပြီး တရားစီရင်ရန်အတွက် ၁၅ ဦးကိုမူ ဒီဇင်ဘာအထိ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားဆဲဖြစ်သည်။ ဒီဇင်ဘာတွင် နိုင်ငံရေးအရ ထိန်းသိမ်းခံထားရသူ ၆၆ ဦးမှာ စွဲချက်အမျိုးမျိုးဖြင့် တရားရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ယင်းအရေအတွက်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ထိန်းသိမ်းခံရသူများ မပါဝင်ပါ။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ထိန်းသိမ်းခံထားရသူများမှာ ရာဂဏန်းရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။

ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာသည့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား အများစုမှာ လွတ်မြောက်ပြီးနောက် သိသာသည့် တင်းကျပ်မှုများ တွေ့ကြုံရပါသည်။ ယင်းတို့ထဲတွင် အကျဉ်းမကျခင်က သင်ယူခဲ့သည့် ပညာရေးကို ဆက်လက်သင်ယူခွင့်မရှိခြင်း၊ ခရီးသွား စာရွက်စာတမ်းများ မရရှိခြင်း သို့မဟုတ် မည်သူမည်ဝါဖော်ပြရန်/ မြေယာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်တို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာရွက်စာတမ်း မရရှိခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ရာဇဝတ်မှုပုဒ်မ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရ ပြန်လွတ်လာသော နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများမှာ မည်သည့်အကြောင်းအရာဖြင့် ဖြစ်စေ ပြန်လည်အဖမ်းခံရပါက ကျန်ရှိနေသည့် ပြစ်မှုကြွေးကျန်ကို ပေးဆပ်ရမည့် အလားအလာလည်း ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။

အရပ်ဘက် တရားရေးလုပ်ထုံးများနှင့် နစ်နာမှုများကို ပြန်လည်ကုစားမှုများ

လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုများအတွက် အရပ်ဘက်နည်းအရ ပြန်လည်ကုစားမှုပြုလုပ်ရန် တိကျသည့် လုပ်ငန်းစဉ် သို့မဟုတ် ဥပဒေများ ရှိမနေသော်လည်း တိုင်ကြားလိုသူများက ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေကို သုံး၍သော်လည်းကောင်း၊ တရားမမှု လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဖြင့် အရပ်ဘက်ကုစားမှုများ ပြန်လည်ရရှိအောင်သော်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ တစ်ဦးချင်းနှင့် အဖွဲ့အစည်းများက ဒေသဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့များ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြောင်းပြန်လှန်ပစ်နိုင်လောက်အောင်အထိမူ တောင်းဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။

ပိုင်ဆိုင်မှု ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်း

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်သည် မြေအားလုံး၏ မူရင်းပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ၂၀၁၂ ခုနှစ် လယ်ယာမြေဥပဒေအရ မြေယာတွင် ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်ခွင့်အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းကို ခွင့်ပြုထားသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

၂၀၁၄ ခုနှစ်က ပြည်သူများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးနောက် ဇန်နဝါရီတွင် အစိုးရသစ်က မြေယာသုံးစွဲမှု မူဝါဒသစ်ကို တရားဝင် ထောက်ခံလိုက်သည်။ မူဝါဒသစ်က မြေယာအနည်းငယ်သာပိုင်ဆိုင်သူ၊ ရပ်ရွာများ၊ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ၊ အမျိုးသမီးများ နှင့် အခြားသော အုပ်စုများ၏ တရားဝင် မြေယာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ ကာကွယ်ပေးခြင်းနှင့် တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို အလေးထားသည်။ ဓလေ့ထုံးစံအရ ပိုင်ဆိုင်မှု အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ ကာကွယ်ပေးခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းအထိ ပြုလုပ်ပေးခြင်းတို့လည်း ပါဝင်ပါသည်။ ဓလေ့ထုံးစံအရပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ယခင်က တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုခြင်းမခံခဲ့ရပါ။ ယင်းဥပဒေအရ အစိုးရက မြေလွတ်မြေရိုင်းများကို ကြေညာကာ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကို ခွဲဝေပေးခြင်း သို့မဟုတ် အခြားအသုံးပြုမှုများအတွက် လျာထားခြင်းတို့ ပြုလုပ်ခွင့်ရှိပါသည်။ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု သို့မဟုတ် မည်သည့် ဥပဒေအောက်တွင်မဆို မြေယာသိမ်းဆည်းခြင်းတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဥပဒေကြောင်းအရ ပြန်လည်စိစစ် သုံးသပ်ရန်အတွက် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များ မရှိပါ။ မြေယာအသုံးချမှုနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း ကိစ္စများအတွက် နောက်ဆုံး အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းကို အုပ်ချုပ်ရေးဌာနများအား အပ်နှံထားပြီး ယင်းဌာနများမှာ အစိုးရ၏ နိုင်ငံရေး ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် ရှိသည်။ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများက ယင်းဥပဒေသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ စုပေါင်း မြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးသည့်စနစ်ကို အသိအမှတ် ပြုထားသောကြောင့် စိုးရိမ်ပူပန် နေကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးမှုများသည် တောင်ပေါ်ဒေသများတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ နေထိုင်ကြရာ ဒေသလည်းဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်ထားသည့်မြေကို အစိုးရက ပြန်လည်ရယူခြင်းအတွက် ၁၈၉၄ ခုနှစ် မြေသိမ်းဥပဒေဖြင့်သာ လွှမ်းမိုးဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်သည်။ ဤဥပဒေအရ ဆိုလျှင် အစိုးရက အများပြည်သူကိစ္စအတွက် ပြန်လည်ရယူသည့်မြေများအတွက် လျော်ကြေးပေးအပ်ရန် လိုအပ်သည်။ ဤဥပဒေတွင် မျှတသည့် ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးဖြင့် သတ်မှတ်လျော်ကြေးပေးရန် ပြဋ္ဌာန်းမှုများ၊ ကာကွယ်ပေးထားမှုများ ရှိမနေသည့်အတွက် အရပ်ဖက်လူအဖွဲ့အစည်းများက ဝေဖန်နေကြသည်။

သုတေသနပြုသူများက မြေယာဥပဒေကို စိုးရိမ်ပူပန်နေကြသည်။ ယင်းထဲတွင် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအပါအဝင် မြေယာဥပဒေများသည် လုံလောက်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ ကာကွယ်ပေးမှုများ မရှိဘဲ မြေယာသိမ်းယူနိုင်အောင်လုပ်ပေးထားခြင်း ပါဝင်သည်။ ကချင်ပြည်နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်၊ ကယားပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများ ထိန်းချုပ်ထားသော မြေယာများ၏ အစဉ်အလာလုပ်ထုံးများကို မြေယာဥပဒေအရ တရားဝင် အသိအမှတ်မပြုနိုင်ပေ။

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ လယ်ယာမြေနှင့် အခြားမြေများ သိမ်းဆည်းခံရမှုအပေါ် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်က သိမ်းယူထားသော မြေဧက ထောင်နဲ့ချီပြီး ပြန်ပေးရန် သို့မဟုတ် သိမ်းဆည်းထားသော မြေများအတွက် လျော်ကြေးပေးရန် ၂၀၁၃ အစီရင်ခံစာတွင် အကြံပြုထားသည်။ ယင်းအကြံပြုချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကော်မရှင်တွင် တရားဝင်အာဏာမရှိပေ။ သတင်းမီဒီယာများအရ သိမ်းယူထားသောမြေများ ပြန်ပေးရန်ကိစ္စမှာ တိုးတက်မှု အနည်းငယ်မျှသာရှိကြောင်း သိရပါသည်။ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်း ဥပဒေအရ လေးနှစ်အတွင်း ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းမရှိလျှင် မြေယာကို ပြန်ပေးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း စစ်တပ်မှ သိမ်းထားသော မြေများမှာ ကာလရှည်ကြာအသုံးမပြုဘဲ ပစ်ထားသည်ဟု အရပ်ဘက်လူအဖွဲ့အစည်းများက ဆိုကြသည်။

ယခုနှစ်အစောပိုင်းတွင် အစိုးရက ၂၀၁၄ တွင် သမ္မတဦးသိန်းစိန် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော မြေယာသုံးစွဲမှုစီမံခန့်ခွဲရေး ဗဟိုကော်မတီကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ ယင်းကော်မတီနေရာတွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပြန်လည်ကြီးကြပ်ရေး ဗဟိုကော်မတီနှင့် အစားထိုးခဲ့သည်။ မြေယာသိမ်းပိုက်မှုကို အကြောင်းကြားရန်အတွက် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်နှင့် ကျေးရွာအဆင့်များတွင် ဆပ်ကော်မတီခွဲများထားရှိသည်။

သည်နှစ်ထဲတွင် သိမ်းဆည်းထားသော မြေများကို ပြန်ပေးသည့် တိကျသော သတင်းများမရှိခဲ့ပေ။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ယခင်တပ်မတော်အစိုးရလက်အောက်တွင် အစိုးရဌာနအသီးသီးဖြစ်သည့် မြန်မာ့ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်း၊ မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်း အာဏာပိုင်နှင့် တပ်မတော်တို့က မကြာခဏဆိုသကဲ့သို့ လယ်သမားများနှင့် ကျေးလက်နေလူထုများ ထံမှ ယေဘုယျအားဖြင့် သင့်လျော်သည့်လုပ်ထုံးမရှိဘဲ သို့မဟုတ် လုံလောက်သည့် လျော်ကြေးပေးမှုမရှိဘဲ မြေများကို သိမ်းယူကြသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် အောက်တိုဘာက တိုက်ခိုက်မှုများဖြစ်ပွားပြီးနောက် အိမ်ရာနှင့်ချီပြီး မီးရှို့ခံခဲ့ရသည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်တွင် အစိုးရက အဓိကလက်သည်ဖြစ်သည်ဟု တချို့က စွပ်စွဲထားပြီး တချို့ကမူ ရိုဟင်ဂျာ အုပ်စုများကို အပြစ်တင်ကြသည်။ ယင်းသို့သောပြောဆိုမှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး အချက်အလက်များရယူရန် အစိုးရက နိုဝင်ဘာတွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်တစ်စုကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်ကြောင့် ဒုက္ခရောက်ကြသည့် ရပ်ရွာများကို အကူအညီပေးရန်အတွက် အစီအစဉ်များကို အစိုးရက ကြေညာခြင်းမရှိခဲ့ပေ။

ဒီဇင်ဘာ ၂၂ ရက်တွင် အစိုးရက ရှမ်းပြည်နယ်မှ လယ်သမား ၇၂ ဦးကို တစ်လ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အကြောင်းမှာ ယင်းလယ်သမားများ လေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာအရပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည့်မြေတွင် “ တရားမဝင် ဝင်ရောက်ကျူးကျော်မှု” အတွက်ဖြစ်သည်။ ယင်းမြေကို ပိုင်ဆိုင်သည်ဟုဆိုထားသည့် အရှေ့ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်ကလည်း သည်မြေကို တပ်မတော်ကသာပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ တပ်မတော်၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်သာ တောင်သူများက သည်မြေမှာ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိကြောင်းဆိုသည့်အချက်များကို တောင်သူများက ငြင်းဆိုခဲ့ပြီးနောက် ယင်းတောင်သူများကို တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

(စ) လူတစ်ဦးချင်း အေးဆေးစွာ နေထိုင်ခွင့်၊ မိသားစု၊ နေအိမ်နှင့် စာအဆက်အသွယ်များကို အာဏာသုံး နှောင့်ယှက်ခြင်း

ဥပဒေအရ လွတ်လပ်စွာနေထိုင်မှု၊ နေအိမ်များနှင့် မြေယာများ၏ လုံခြုံရေးကို ကာကွယ်ပေးထားပါသည်။ သို့သော် လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများက ဖော်ပြကြရာတွင် အစိုးရထောက်လှမ်းရေးများသည် အိမ်များအတွင်းသို့ ဥပဒေအရ သို့မဟုတ် အခြားသင့်လျော်သော အခွင့်အာဏာမရှိဘဲ အိမ်များအတွင်း ဝင်ရောက်သည်ဟု ဆိုသည်။ စက်တင်ဘာတွင် အစိုးရက ၂၀၁၂ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေကို ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ညအိပ်ညဉ့်နေ ဧည့်သည်များ လက်ခံခြင်းအတွက် ရပ်ကွက်ကျေးရွာ အာဏာပိုင်များထံ ဧည့်စာရင်းတိုင်ရသည့်စနစ်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။ ဥပဒေသစ်အရ တစ်လထက်ပိုပြီး နေထိုင်မှုအတွက် ဧည့်စာရင်းတိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ယင်းဥပဒေမှာ စာအဆက်အသွယ် သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားများ၏ အခြားဆက်သွယ်မှုများ သီးသန့်တည်ရှိမှုကို ကာကွယ် မပေးနိုင်ပါ။ အာဏာပိုင်များက ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ စာအဆက်အသွယ်၊ ဖုန်းခေါ်ဆိုမှုနှင့် အီးမေးလ်များကို ပုံမှန်စစ်ဆေးနေသည်ဟု ယူဆရပါသည်။ အစိုးရက နှစ်ဖက်ဆက်သွယ်နိုင်သည့် အီလက်ထရွန်းနစ် ဆက်သွယ်ရေး ပစ္စည်းကိရိယာအားလုံး ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ရယူခြင်းကို ဆက်လက် စောင့်ကြည့်၊ ထိန်းချုပ်ထားဆဲဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ ယင်းကိရိယာများကို အသုံးပြုနေသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများသည် အစိုးရထံ လိုင်စင်လျှောက်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။

တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၏ သတင်းပေးပို့ချက်အရ အစိုးရက နိုင်ငံသားများ၏ ခရီးသွားလာမှုကို စနစ်တကျ စောင့်ကြည့်နေပြီး နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုရှိသည်ဟု သိထားသူများ၏ လှုပ်ရှားမှုများကိုလည်း အနီးကပ် စောင့်ကြည့် နေပါသည်။ ယင်းတို့ကို အထူးရဲတပ်ဖွဲ့၊ တရားဝင်ထောက်လှမ်းရေးကွန်ရက်များနှင့် အခြား အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ မှတစ်ဆင့် ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ (အခန်း ၂(ဃ) ကို ကြည့်ပါ။)

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

အရွယ်ရောက် အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသားတို့ ထိမ်းမြားလက်ထပ်မှုအခွင့်အရေးကို ကန့်သတ်ထားသည့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များ မရှိသော်လည်း ၁၉၉၈ ခုနှစ် တရားရုံးချုပ်၏ ဥပဒေအရာရှိများထံသို့ ညွှန်ကြားချက်အရ မြန်မာအမျိုးသမီးနှင့် နိုင်ငံခြားသား အမျိုးသားတို့ လက်ထပ်ထိမ်းမြားရန် လျှောက်လွှာကို လက်ခံရန်နှင့် အလားတူ လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုကို တရားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် ကန့်သတ်ထားမှုများ ရှိပါသည်။ ဤညွှန်ကြားချက်ကို ရံဖန်ရံခါ ကျင့်သုံးလေ့ ရှိပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် မေတွင် အစိုးရက လူဦးရေထိန်းချုပ်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။ ယင်းဥပဒေတွင် မျိုးပွားမှုအခွင့်အရေးနှင့် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးအတွက် ကာကွယ်မှုများ လျော့ပါးစေနိုင်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ပါဝင်သည်။ (အခန်း ၆၊ အမျိုးသမီးများတွင် ကြည့်ပါ)။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်တွင် အစိုးရက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အမျိုးသမီးများ လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှု အထူးဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ်သော အမျိုးသားများနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အမျိုးသမီးများ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းအတွက် အကြောင်းကြား မှတ်ပုံတင်ရမည်ဟု ယင်းဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ်သော ခင်ပွန်းများအတွက် တာဝန်သစ်များကိုလည်း ယင်းဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။ လိုက်နာခြင်းမရှိပါက အပြစ်ပေးခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်လင်တစ်မယားစနစ်ကို လည်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး အိမ်ထောင်တစ်ခုထက် ပိုမိုထူထောင်ခြင်းနှင့် နောက်တစ်ဦး ထပ်မံလက်ထပ် ထိမ်းမြားခြင်းကို ပြစ်မှုအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတွင် ဒေသခံအာဏာပိုင်များက ရိုဟင်ဂျာများအနေဖြင့် တရားဝင်လက်ထပ်မည်ဆိုလျှင် ခွင့်ပြုချက်ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ အခြားတိုင်းရင်းသားများအတွက်မူ ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ရန် မလိုအပ်ပါ။ လက်ထပ်ခွင့်ရရန် စောင့်ဆိုင်းရချိန်သည် တစ်နှစ်ထက် ပိုတတ်ပြီး ပုံမှန်အားဖြင့် လာဘ်ပေးရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပြောပြချက်အရ ဧပြီ ၂၈ ရက်တွင် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်ရှိ နယ်စပ်အစောင့်ရဲတပ်ဖွဲ့က ကျေးရွာအာဏာပိုင်များကို ညွှန်ကြားချက်သစ်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ မူစလင်များ လက်ထပ်ရန် ခွင့်ပြုချက်အတွက် ထပ်ထိုးလိုအပ်ချက်များကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ ပြင်ဆင်လိုက်သော ကျင့်ထုံးများကို "ဘင်္ဂါလီများ၏ လက်ထပ်ခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စများ" ဟု ညွှန်းဆိုထားပါသည်။ လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်းများတွင် ဤစုံတွဲမှာ လက်ထပ်ရန် အသက်ပြည့်ကြောင်း ဒေသလူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး အာဏာပိုင်များထံမှ စာတစ်စောင်၊ ဤစုံတွဲမှာ ရာဇဝတ်မှု ကင်းရှင်းကြောင်း ရဲအရာရှိတစ်ဦးဆီမှ စာတစ်စောင်၊ ဤစုံတွဲမှာ ကူးစက်ရောဂါများ ကင်းရှင်း ကြောင်း ကျန်းမာရေးဌာန တစ်ခုမှ စာတစ်စောင်နှင့် ၎င်းတို့သည် လက်မထပ်ထားသည့် လူလွတ်များဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုသည့် ကျေးရွာအာဏာပိုင် များထံမှ စာတစ်စောင်တို့ ပါဝင်သည်။ ယခင်လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုမှာလည်း အနည်းဆုံး လွန်ခဲ့သော သုံးနှစ်က ကွာရှင်းပြတ်စဲပြီး ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ လက်ထပ်ပါက ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေအရ ရိုဟင်ဂျာ အမျိုးသားများ တရားစွဲဆိုခံရနိုင်ပါသည်။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို လိမ်လည်လှည့်ဖြား လက်ထပ်ခြင်းကိုလည်း တားမြစ်ထားပြီး ကျူးလွန်ပါက ထောင်ဒဏ် သို့မဟုတ် ငွေဒဏ် ကျခံရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သည့် မိသားစုများမှ ကလေးမွေးစားခြင်းကိုလည်း ဥပဒေက တားမြစ်ထားပါသည်။

(ဆ) ပြည်တွင်းပဋိပက္ခတွင် မတော်မတရားပြုမှုများ

နိုင်ငံတဝန်းလုံးတွင် ဖြစ်ပွားသည့် ပြည်တွင်းပဋိပက္ခများကို ဖြေရှင်းရာတွင် လွန်ကဲစွာ အင်အားအသုံးပြုခြင်းနှင့် အခြား နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများ ပြုလုပ်သည့် ဖြစ်ရပ်များရှိသည်။ ချင်းပြည်နယ်နှင့် အရှေ့တောင်ပိုင်းအများစုတွင် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများနေထိုင်ရာနေရာများတွင် အရပ်သားများကို အကြမ်းဖက်နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုမှာ တောက်လျှောက် လျော့နည်းလာသည်။ အဓိကအားဖြင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူ စာချုပ်များစွာ ချုပ်ဆိုခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ယင်းဧရိယာများမှာ

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့၊ ရှစ်ဖွဲ့နှင့် လက်မှတ်ထိုးခဲ့သော တစ်နိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA) အောက်တွင် အများအပြား တည်ရှိနေပါသည်။ ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ အချို့အစိတ်အပိုင်းများတွင် NCA လက်မှတ် ရေးထိုးထားသော အုပ်စုများနှင့် အစိုးရကြား ပဋိပက္ခများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေပါသည်။ စစ်တပ်နှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အုပ်စု နှစ်ခုစလုံးမှ အရပ်သားများကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ ရှိနေသည်ဟု ယုံကြည်ရသော စွပ်စွဲချက်များ ရှိပါသည်။ အဓိက တိုက်ပွဲများမှာ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်တွင် ဖြစ်ပွားသည်။ သို့သော် သည်နှစ်ထဲတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၌ အာရကန်စစ်တပ်နှင့် တပ်မတော်ကြား တိုက်ပွဲဖြစ်ခဲ့ကာ အောက်တိုဘာမှ ဒီဇင်ဘာအထိ ရခိုင်အကြမ်းဖက်မှုလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့ကြောင့် အရပ်သားများ အိုးပစ်အိမ်ပစ်ထွက်ပြေးရမှု သိသိသာသာ ဖြစ်ပေါ်ကာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု စွပ်စွဲချက်များလည်း ထွက်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အုပ်စုများကြား ပဋိပက္ခမှာလည်း သိသိသာသာ များပြားလာသည်။ အထူးသဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် သိသာလှသည်။ ယင်းဒေသတွင် ရှမ်းပြည်နယ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီနှင့် တအာင်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (TNLA) တို့ တစ်နှစ်လုံးနီးပါး တိုက်ပွဲဖြစ်ခဲ့သည်။ ယင်းအုပ်စုနှစ်ခုစလုံးနှင့် အစိုးရစစ်တပ်သည် အရပ်သားများကို အဓမ္မခေါ်ဆောင်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်းနှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ကျေးရွာများကို မီးရှို့ခြင်း၊ ပေါ်တာဆွဲခြင်း သို့မဟုတ် လူသားဒိုင်းအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းတို့ရှိကြောင်း စွပ်စွဲချက်များ ထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ကြည့်လျှင် အမှန်တကယ် အတင်းအကျပ်ခိုင်းစေမှု ကျဆင်းလာကြောင်း ညွှန်ပြနေသည့် အစီရင်ခံစာများ ဆက်တိုက်ရရှိနေကြောင်း နိုင်ငံတကာအလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်း (ILO) က အစီရင်ခံစာ ထုတ်ပြန်ထားပါသည် (အခန်း ၇ (ခ) တွင် ကြည့်ပါ) ။

ကချင်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်များတွင် အစိုးရစစ်တပ်နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အုပ်စုများကြား တိုက်ပွဲများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသဖြင့် လူထောင်ပေါင်းများစွာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရကာ ယင်းဧရိယာအတွင်း စစ်ဒဏ်ခံရသော ရပ်ရွာများမှာ အချိန်အတော်ကြာ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ ဖြစ်ရသည်။

တပ်မတော်က တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အုပ်စုများ ဩဇာလွှမ်းထားသည့် နေရာအများစုတွင် ဆက်လက်ပြီး စခန်းချတပ်စွဲထားပြီး မြို့ကြီးများ၊ မြို့များနှင့် အဝေးပြေးလမ်းမ အများစုကို ထိန်းချုပ်ထားသည်။ အစိုးရစစ်သားများနှင့် အချို့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များ၏ အကျယ်တပြန့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများရှိကြောင်း သတင်းများ ဆက်လက် ထွက်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများ ဆိုသည်မှာ ရှမ်း၊ ကချင်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ အပေါ် သတ်ဖြတ်ခြင်းများ၊ ရိုက်နှက်ခြင်းများ၊ နှိပ်စက်ခြင်းများ၊ အတင်းအဓမ္မအလုပ်ခိုင်းစေမှုများ၊ အတင်းအဓမ္မ နေရာ ပြောင်းစေမှုများ နှင့် အဓမ္မကျင့်မှုများ ပါဝင်သည်။ ယင်းကဲ့သို့သော နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများနှင့် ပြစ်မှုများကို အရေးယူမှု မရှိခြင်းမှာ ယခင်အတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

သတ်ဖြတ်မှုများ ။ ။ တပ်မတော်အရာရှိများက ပဋိပက္ခစစ်ပွဲများ ဖြစ်ပွားရာနေရာများတွင် အရပ်သားများကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်းနှင့် အခြားသော ဆိုးဆိုးရွားရွား နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုမရှိ သို့မဟုတ် တာဝန်ယူမှုမရှိဘဲ ပြုလုပ်နေကြသည်ဟု သိရပါသည်။ (ရန်သူ/အရပ်သား မခွဲခြားဘဲ) မဆင်မခြင်ပြုလုပ်မှုကြောင့် လည်း အရပ်သားများ သေဆုံးကြရပါသည်။ တချို့သော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အုပ်စုများ၊ အများအားဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီနှင့် TNLA တို့က ရန်သူလက်နက်ကိုင်အုပ်စုများ၏ အဖွဲ့ဝင်များဟု သံသယဖြစ်မှုဖြင့် တိုင်းရင်းသား အရပ်သားများကို သတ်ဖြတ်မှုက သိသိသာသာများပြားကြောင်းလည်း စွပ်စွဲထားပါ သည်။ အစိုးရတပ်များနှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများကြား ပဋိပက္ခများမှာ ယခုနှစ်အတွင်း ရှမ်းပြည်နယ်

မြန်မာနိုင်ငံ

မြောက်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းတွင် အခါအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။ နှစ်ကုန်ခါနီးတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း တွင်လည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

အောက်တိုဘာမှ ဒီဇင်ဘာအထိ အစိုးရလုံခြုံရေးတပ်များနှင့် ဒေသခံရိုဟင်ဂျာများက အရပ်သားများကို ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ကာ သတ်ဖြတ်မှုများရှိကြောင်း မခိုင်မာသော သတင်းများစွာ ထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။ အောက်တိုဘာ ၉ ရက်တွင် လက်နက်ကိုင်သူပုန် အဖွဲ့ကြီး သုံးဖွဲ့ (အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့၏ အမည်မှာ အကာမူ မူဂျာဟီဒင် ဟု အစိုးရက ဆိုသည်)က ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ နယ်ခြားစောင့်ရဲတပ်ဖွဲ့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ယင်းတိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ရဲအရာရှိ ကိုးဦး သေဆုံးကာ ငါးဦး ဒဏ်ရာရခဲ့ပါသည်။ တရားခံများ၊ အခိုးခံလိုက်ရသော လက်နက် ဒါဇင်ပေါင်းများစွာနှင့် ကျည်ဆံ ၁၀,၀၀၀ ကျော်ကို ရှာဖွေရန်အတွက် အစိုးရက လုံခြုံရေးစစ်ဆင်ရေးတစ်ခု စတင်ခဲ့ပါသည်။ အစိုးရ၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ယင်းစစ်ဆင်ရေးများ ပြုလုပ်နေစဉ်တွင် ခန့်မှန်းခြေ အရပ်သား ၁၀၀ ခန့် သေဆုံးကာ အိမ်ခြေ ၉၀၀ မီးရှို့ခံရပြီး အရပ်သား ၃၀,၀၀၀ ခန့် အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု အတည်မပြုနိုင်သော သတင်းများ ရှိပါသည်။ ရန်ပြုသူများနှင့် လက်နက်များ ရှာဖွေနေစဉ်အတွင်း တင်းမာမှုများမှာ နိုဝင်ဘာ ၁၂ ရက်တွင် မြင့်မားလာခဲ့ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် ပဋိပက္ခများ ပြန်လည်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာ ၁၅ ရက်တွင် အစိုးရက သတင်းထုတ် ပြန်လာသည်မှာ နိုဝင်ဘာ ကိုးရက်မှ နိုဝင်ဘာ ၁၄ရက်အတွင်း အကြမ်းဖက်မှုကြောင့် ဒေသခံ ၆၉ ဦး နှင့် လုံခြုံရေး တပ်သား ၁၇ ဦး အသတ်ခံရပြီး ဒေသခံ ၂၃၄ ဦး ဖမ်းဆီးခံရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ လုံခြုံရေးတပ်များက ရိုဟင်ဂျာ အရပ်သားများကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများရှိသည်ဟု မသေချာမရေရာသည့် သတင်းများလည်း ရှိနေပြန်ပါသည်။ ယင်းတို့ထဲတွင် အဓမ္မကျင့်ခြင်း၊ သေဆုံးခြင်းနှင့် အိမ်များကို မီးရှို့ခြင်းပါဝင်ပြီး ဒေသခံ ရိုဟင်ဂျာများက အရပ်သားများကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုသတင်းများလည်း ထွက်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ လုံခြုံရေးအခြေအနေ မကောင်းသည့်အချိန်အတွင်း မီဒီယာနှင့် လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူများ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို အစိုးရက ကန့်သတ် ထားသည့်အတွက် ယုံကြည်နိုင်လောက်သော သတင်းအချက်များ ရရှိရန် ခက်ခဲလျက်ရှိပါသည်။ နိုဝင်ဘာ ၂၈ ရက် တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှု သတင်းများနှင့်ပတ်သက်ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ဒုသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေ ဦးဆောင်သည့် ကော်မရှင်အဖွဲ့တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းကြောင်း ကြေညာခဲ့ပါသည်။ ဒီဇင်ဘာ ၁၉ ရက်တွင် အစိုးရက ဂျာနယ်လစ် ၁၃ ဦးကို အစိုးရလုံခြုံရေးတပ်များ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုဖြင့် မောင်တောသို့ သုံးရက်ခရီး စီစဉ်ပေးခဲ့ပါသည်။

ဇွန် ၂၅ ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ အလင်းတပ်ခွဲ ၃၆၂ မှ တပ်သားများက တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များနှင့် ဆက်သွယ်မှုရှိနိုင်သည့် လူဒါဇင်ပေါင်းများစွာကို ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးပြီးနောက် အမျိုးသား ငါးဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် အလောင်းများကို ခပ်တိမ်တိမ်တူးထားသော မြေပုံများထဲတွင် ရွာသားများက တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ဇူလိုင်တွင် စစ်ဘက်ရေးရာ လုံခြုံရေးအရာရှိချုပ် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး မြထွန်းဦးက သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲလုပ်ကာ ယင်းလူသတ်မှုများအတွက် တပ်မတော်တွင် တာဝန်ရှိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့ပြီး တရားခံများကို အစိုးရက တရားစွဲဆိုလိမ့်မည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်ပြီးနောက် စက်တင်ဘာ ၁၃ ရက်နေ့တွင် တပ်မတော်က စစ်ခုံရုံးတစ်ခုဖွဲ့ကာ ကြားနာစစ်ဆေးမှုများကို နားထောင်ရန် ရွာသား ၁၅ ဦးကို တက်ရောက်ခွင့် ပေးပါသည်။ အရာရှိ လေးဦး ပါဝင်သော စစ်သား ခုနစ်ဦးက ယင်းလူသတ်မှုများကို ကျူးလွန်မိကြောင်း ဝန်ခံသည့်အတွက် စစ်ခုံရုံးက ၎င်းတို့ကို အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ငါးနှစ် ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ဇူလိုင်တွင်းမှာပင် စစ်သားများက အခြား အမျိုးသား နှစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၎င်းတို့၏ အလောင်းများကို ပထမ ငါးဦး၏ ဘေးတွင် ရွာသားများက တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုလူ နှစ်ဦး၏ သေဆုံးမှုကို စစ်တပ်က တာဝန်မယူခဲ့ပေ။ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ဆိုင်းငံ့ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ

အတင်းအဓမ္မခေါ်ဆောင်မှုများ ။ ။ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာနေရာများရှိ ရွာသားများကို အစိုးရစစ်သားများက အတင်းအဓမ္မ ခေါ်ဆောင်မှုများရှိသည်ဆိုသည့် သတင်းများလည်း ထွက်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ မေ ၁၈ ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်စစ်တပ်ကို အစိုးရစစ်တပ်မှ ထိုးစစ်ဆင်မှုအတွင်း တပ်မတော်မှ တပ်သားတစ်ဦးက အရပ်သား နှစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ပြီး အရပ်သား ၁၃ ဦးကို အာဏာဖြင့် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသည်ဟု စွပ်စွဲချက်များ ထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။ ထိန်းသိမ်းခံထားရသူတစ်ဦးဖြစ်သော ဝန်လောင် ရွာသူကြီး လွန်အောအောင်မှာ ဖမ်းဆီးခံရပြီးနောက် ပျောက်သွားခဲ့ သည်။ သည်နှစ်ကုန်အထိ ၎င်းမှာ ပျောက်ဆုံးနေဆဲဖြစ်သည်။

ကိုယ်ထိလက်ရောက် ဖော်ကားခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်းနှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း ။ ။ တပ်မတော်က အရပ်သားများကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း ရိုက်နှက်သည့် မှတ်တမ်းများကို ပေးပို့ခဲ့သည်။ ယင်းအရပ်သားများမှာ ကချင်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများနှင့် အလုပ်တွဲလုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် လိုလားမှုရှိသည်ဟု စွပ်စွဲချက်ဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကချင်လွတ်လပ်ရေးတပ် (KIA) မှ အတင်းအဓမ္မခိုင်းစေခြင်းနှင့် အတင်းအကျပ် တပ်သားသစ်စုဆောင်းမှု ရှိသည့် သတင်းများလည်း ဆက်လက်ထွက်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

မေ ၁၁ နှင့် မေ ၂၀ ရက်များအတွင်း တပ်မတော်က ရှမ်းပြည်နယ် ကျောက်မဲမြို့နယ်တွင် တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။ စစ်သားများ၏ရှေ့ကနေ အကာအကွယ်အဖြစ် ၂၄ နာရီခန့် ချီတက်ရန်အတွက် အရပ်သားများကို သုံးကြိမ် အတင်းအကျပ် ခိုင်းစေခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း အရပ်သား ၄၈ ဦး ခိုင်းစေခံခဲ့ရကြောင်း ရှမ်းလူ့အခွင့်အရေး ဖောင်းဒေးရှင်းက သတင်းပေးပို့ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ အစာမစား၊ ရေမသောက်ရဘဲ ချီတက်ခဲ့ရသည် ဟု ဆိုသည်။ တိုက်ပွဲတစ်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးနောက် မေ ၁၄ ရက်နေ့တွင် စစ်တပ်က ကားဘက်ထရီပိုင်ယာများကို အသုံးပြုကာ ရွာသား ငါးဦးကို နှစ်ညတာ ဖမ်းဆီးရိုက်နှက်နှိပ်စက်ခဲ့ပြီးနောက် စစ်သားများအတွက် အထမ်းသမားများ အဖြစ် ၎င်းတို့ကို အတင်းအကျပ်ခိုင်းစေခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲချက်များထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။ ပဋိပက္ခအတွင်း မပါဝင်သည့် အရပ်သား သုံးဦး၏ အလောင်းများကို ရွာသားများက တွေ့ရှိခဲ့သည်ဟုလည်း သိရပါသည်။ နှစ်ကုန်သည်အထိ အစိုးရက ယင်းဖြစ်ရပ်များကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

တပ်မတော်သားများက တိုင်းရင်းသူ အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးများအပေါ် လိင်အကြမ်းဖက်မှုများစွာ ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက ဆိုခဲ့ပါသည်။

အရပ်သားများကို စစ်တပ်ပေါ်တာအဖြစ် အတင်းအကျပ် ခိုင်းစေခြင်း ရပ်တန့်စေရန် တပ်မတော်က အဆင့်ဆင့် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်နေသော်လည်း အရပ်သားများကို ရိက္ခာများသယ်ယူရန် သို့မဟုတ် အခြားကဏ္ဍများတွင် ခိုင်းရန် အတွက် အတင်းအကျပ်ပြုလုပ်မှုများရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်း အတည်မပြုနိုင်သည့် သတင်းများ ထွက်ပေါ်နေသေးသည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်များမှာ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ ရခိုင် နှင့် ကချင်ပြည်နယ်တို့ကဲ့သို့ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာနေရာများတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံတွင်းနှင့် နယ်စပ်တစ်လျှောက်ရှိ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ၊ အင်န်ဂျီအိုများနှင့် အရပ်သားများ သတင်းပေးချက်အရ တပ်မတော်နှင့် လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများက မြေမြှုပ်မိုင်းများ ဆက်လက် အသုံးပြုနေဆဲ ဖြစ်သည်ဟု သိရပါသည်။ အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များက မြေမြှုပ်မိုင်းဆိုင်ရာ ပူးတွဲဆောင်ရွက်မှု ကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးနေကြသော်လည်း ဆွေးနွေးမှုများမှ မြေမြှုပ်မိုင်းများ ဖယ်ရှားကြမည်ဟူသော သဘောတူညီချက် ထွက်ပေါ်မလာခဲ့ပေ။ တပ်မတော်တစ်ဖက်တည်းမှ မြေမြှုပ်မိုင်းရှင်းလင်းမှု စစ်ဆင်ရေးကို အရှေ့တောင်ပိုင်းတွင် အနည်းငယ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ လက်လုပ်ပုံးနှင့် မပေါက်ကွဲဘဲ ကျန်ရှိခဲ့သည့် မိုင်းအကြွင်းအကျန် အနည်းငယ်မျှကို ဖယ်ရှားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ

ပြည်နယ်အဆင့် မိုင်းအန္တရာယ် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ (MRWG) က ဖွဲ့စည်းမှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ပါသည်။ ဇွန်တွင် ကရင်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် အဖွဲ့သစ် နှစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ဝန်ကြီးဌာန အမျိုးမျိုးမှ ပြည်နယ်အစိုးရကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံတကာ အင်အားစုများနှင့် ပြည်တွင်း အယ်နီဂျီအိုများ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည့် ယင်းအုပ်စုများက နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ကချင်၊ ရှမ်း၊ ကယားနှင့် ကရင်ပြည်နယ်တို့တွင် လုပ်ငန်းစတင်ခဲ့ပါသည်။ ဧပြီ နှင့် ဇူလိုင် တို့တွင် လူမှုဖူလုံရေး၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာ ချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ လူမှုဖူလုံရေးဌာနက နိုင်ငံအဆင့် MRWG ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းဌာနက ပြည်ထောင်စုအဆင့် MRWG ဆွေးနွေးပွဲများကိုလည်း ဧပြီနှင့် ဇွန်တို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သေးသည်။ MRWG အဖွဲ့ဝင်များ ဖန်တီးလိုက်သည့် စံနှုန်းမီ မိုင်းအန္တရာယ် ပညာပေးပုံစံကို ယင်းဌာနက ထောက်ခံခဲ့သည်။ ယင်းပုံစံကို MRWG အဖွဲ့ အားလုံး အသုံးပြုနိုင်သည်။ ယင်းဌာနနှင့် ကုလသမဂ္ဂကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (ယူနီဆက်) တို့က တစ်နှစ်ပတ်လုံး ပညာပေးသင်တန်းများကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာတွင် စတင်သော ပထမဆုံးသင်တန်းမှ သင်တန်းဆရာများ က အဆိုပါ စံနှုန်းမီပုံစံများကို အသုံးပြုပါသည်။

ကလေးစစ်သားများ ။ ။ ယခင်နှစ်များကကဲ့သို့ပင် ကလေးစစ်သားများ စုဆောင်းခြင်းရပ်တန့်ရန်နှင့် လက်နက်ကိုင်တပ်များတွင် အလုပ်လုပ်နေသူများကို နုတ်ထွက်ခွင့်ပြုပြီး ပြန်လည်ထူထောင်ရေးပြုလုပ်ရန် အစိုးရနှင့် ကုလသမဂ္ဂကြား ၂၀၁၂ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်မှုမှာ ဆက်လက်တိုးတက်လျက် ရှိသည်။ အောက်တိုဘာတွင် ကလေးသူငယ်များအပေါ် တရားလွန် ချိုးဖောက်မှုများကို စောင့်ကြည့်သတင်းပို့ရန် တရားဝင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဖြစ်သည့် စောင့်ကြည့်သတင်းပို့ခြင်းဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂနိုင်ငံလုပ်ငန်းတပ်ဖွဲ့ (CTEMR) က ကလေးစစ်သားများ စုဆောင်းမှု တစ်ခုတည်းကို စစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ၂၉ ဦး၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ခြောက်ဦးတွေ့ရှိမှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် သိသိသာသာ ကျဆင်းသွားပါသည်။ တပ်မတော်ရာထူးအဆင့်ဆင့်မှ တွေ့ရှိသော ကလေးစစ်သား ၁၀၁ ဦးကို အစိုးရက လွှတ်ပေးခဲ့ပါ သည်။ ၂၀၁၂ ကစ၍ လွှတ်ပေးခဲ့သော ကလေးစစ်သား စုစုပေါင်း ၈၀၀ ကျော်ရှိပါသည်။ CTFMR က တပ်မတော်ကို သတင်းပို့သော သံသယရှိဖွယ် အမှုသေးများကို တပ်မတော်က ဆက်လက်ဖော်ထုတ် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ CTFMR က ယင်းတိုင်ကြားမှုများကို ဖုန်းလိုင်း၊ အတင်းအဓမ္မ လုပ်အား ခိုင်းစေမှု တိုင်ကြားမှုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် ရပ်ရွာအဆက်အသွယ်များမှတစ်ဆင့် လက်ခံရရှိပါသည်။ တရားဝင် CTFMR လုပ်ငန်းစဉ်မှ မဟုတ်ဘဲ တပ်မတော်မှ ထွက်ပြေးခြင်းနှင့် အခြားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ နုတ်ထွက်ရအောင်လုပ်ပေးမှုကို လက်ခံခဲ့သည့် ကလေးများမှာမူ ဖမ်းဆီးခံနေရကာ တပ်ပြေးအဖြစ် စွဲချက်တင် ထောင်ချမှုများ ဆက်လက်ရှိနေပါသည်။ တပ်မတော်က ယင်းအမှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

တပ်ခွဲအဆင့်တွင် တပ်သားသစ် စုဆောင်းမှုအားလုံး ပိတ်ပင်ထားမှုကို အစိုးရက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ကလေးစစ်သား စုဆောင်းခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်းအတွက် စစ်တပ်အရာရှိများနှင့် ပြန်တမ်းဝန်အရာရှိမဟုတ်သော စစ်သားများကို ဆက်လက် ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားပါသည်။ ကလေးစစ်သားစုဆောင်းမှု သို့မဟုတ် အသုံးပြုမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော အမှုများအား တိတိကျကျ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ဆက်စပ်နေသော သတင်း အချက်အလက်များကိုလည်း တပ်မတော်က CTFMR ကို သတင်းပို့ပေးပါသည်။ ထို့ကြောင့် တပ်မတော်၏ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်မှုများကို စစ်ဆေးနိုင်ပါသည်။ တပ်မတော်က ယင်းသတင်းများကို အများပြည်သူ အသိမခံပါ။

လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အောက်တွင် အစိုးရကတိတည်မှု တိုးတက်လာသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂက သတင်းပို့ခဲ့ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အရ သဘောတူထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအပေါ် လေးစား လိုက်နာမှုရှိမရှိ စစ်ဆေးရန်၊ ကလေးများကို တပ်သားသစ် စုဆောင်းမှု ရပ်တန့်ရန်၊ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူများကို ဖော်ထုတ်ပြီး တပ်မှထုတ်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ကုလသမဂ္ဂစောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှုများကို ခွင့်ပြုရပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးသူများက တောင်းဆိုသည့် စစ်တပ်စခန်းများအားလုံးကို ဝင်ခွင့်ရပါသည်။ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသော နေရာများနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသော နေရာနှစ်ခုစလုံးရှိ တပ်သားသစ်စုဆောင်းရေးဌာနများ၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးဌာနများ၊ စစ်အခြေစိုက်စခန်းများ၊ ထိန်းသိမ်းရေးအဆောက်အအုံများနှင့် နယ်ခြားစောင့်တပ်များအားလုံးကို ဝင်ခွင့်ရပါသည်။ အဆောက်အအုံများအတွင်း တချို့နေရာများကို ဝင်ခွင့်မှာမူ ပုံမှန်စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုအဖြစ် ရှိနေသေးသည်။

လူမှုဖူလုံရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ယူနီဆက်နှင့် အခြားပူးတွဲလုပ်ဆောင်သူများက တပ်မှထုတ်ပယ်လိုက်သော ကလေးများကို လူမှုရေး အကူအညီနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အထောက်အပံ့တို့ ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။

CTFMR နှင့် ပူးပေါင်းလျှောက် တပ်မတော် တပ်မတော်အာဏာပိုင်များက စစ်တပ်အရာရှိများကို လေ့ကျင့်သင်ကြားမှု ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ပါသည်။ ယင်းတို့ထဲတွင် ဗိုလ်ကြီးအဆင့်ထိရှိသော စစ်သားစုဆောင်းရေးအရာရှိများအား နိုင်ငံတကာ လူသားခြင်းစာနာထောက်ထားမှုဥပဒေအကြောင်း သင်ကြားပို့ချခြင်းလည်း ပါဝင်ပါသည်။ နိုင်ငံ၏ အဓိက တပ်သားသစ် စုဆောင်းရေးစခန်း လေးခုတွင် တာဝန်ချထားသော တပ်သားများကို ယူနီဆက်က သင်တန်းပေးပါသည်။ ယင်းအဆင့်တွင် ပယ်လိုက်သော ကလေးစစ်သားလောင်းလျာအရေအတွက် တိုးတက်လာသည်ဟု ထုတ်ပြန်ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် စတင်သော တပ်သားသစ်စုဆောင်းမှု လုပ်ငန်းစဉ်များကို အစိုးရက တိုးမြှင့်ခဲ့ကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ CTFMR အတည်ပြုထောက်ခံမှုအရ လူသစ်စုဆောင်းထားသော တပ်သားများကို လစဉ် သင်တန်းပေးရာတွင် အသက်အရွယ် အကဲဖြတ်မှုသင်တန်းကိုလည်း ထပ်တိုးထည့်သွင်းထားပါသည်။

တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများက အတင်းအကျပ် တပ်သားသစ်စုဆောင်းခြင်း၊ ကလေးစစ်သားများ အသုံးပြုခြင်းနှင့် တစ်ခါတစ်ရံ ပြန်လွှတ်ပေးရန်အတွက် ငွေကြေးတောင်းခံခြင်းများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေသည်ဟု သိရပါသည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် နေထိုင်သော တိုင်းလိုင် (ရှမ်းနီ) တိုင်းရင်းသားများကို KIA က အတင်းအကျပ် တပ်သား စုဆောင်းမှုရှိသည်ဟူသော အစီရင်ခံစာများစွာ ရှိနေပါသည်။ ကလေးစစ်သားများ စုဆောင်းခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်း ပြုလုပ်သည်ဟု သိရသော အခြားတိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများထဲတွင် ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော် (DKPA)၊ ကရင်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးပါတီ (KNLA)၊ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ၊ ကရင်နီတပ်မတော်၊ ရှမ်းပြည်တပ်မတော်၊ ဝပြည်သွေးစည်းညီညွတ်ရေး တပ်မတော်တို့ ပါဝင်ပါသည်။

နိုင်ငံခြားရေးရာဝန်ကြီးဌာန (Department of State) ၏ လူကုန်ကူးမှုများအစီရင်ခံစာ (Trafficking in Persons Report) ကို www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/ တွင်လည်း ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

ပဋိပက္ခနှင့် သက်ဆိုင်သော အခြားလူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ။ ။ တိုက်ပွဲများ ပြန်လည်ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် ရခိုင်၊ ကချင်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်များရှိ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာနေရာများတွင် ရိက္ခာပေးပို့မှု လမ်းကြောင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုအဖွဲ့အစည်းများ သွားရောက်မှုကို အစိုးရက ကန့်သတ်ခဲ့ပါသည်။ တပ်မတော်အနေဖြင့် အင်န်ဂျီအိုဝန်ထမ်းများလုံခြုံရေးကို အာမခံနိုင် သို့မဟုတ် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အကူအညီက တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များကိုပဲ အကျိုးပြုစေလိမ့်မည်ဟု ဆိုလျက် ကုလသမဂ္ဂနှင့် နိုင်ငံတကာ အင်န်ဂျီအိုများ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို အစိုးရက အမြဲတစေ ငြင်းပယ်ခဲ့ပါသည်။ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာနေရာများတွင် အစိုးရတပ်များက ထိန်းချုပ်မှုရရှိမှသာ တဖြည်းဖြည်း ဝင်ရောက်ခွင့်ကို ခွင့်ပေးသည်များ ရှိပါသည်။ ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများက အစိုးရထိန်းချုပ်မှု ပြင်ပရှိ နေရာများမှ ဒေသတွင်း ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရသူ (IDPs)

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

၄၆,၀၀၀ အဆီးအတားမဲ့ ဝင်ခွင့် ရနေသော်လည်း နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုလသမဂ္ဂအေဂျင်စီများကမူ ယင်းနေရာများကို အစိုးရက ထောက်ခံမှသာ တရားဝင် တာဝန်များဖြင့် ဝင်ရောက်နိုင်ပါသည်။ စက်တင်ဘာတွင် ကချင်ပြည်နယ်ရှိ အစိုးရထိန်းချုပ်မထားသော ဧရိယာများတွင် လူစားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကူအညီပေးမှုကို သတ်မှတ်ထားသောနေရာများတွင်သာ ခွင့်ပြုခဲ့ကာ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်မူ ဝင်ရောက်ခွင့် ပေးလိုက် မပေးလိုက်ဖြစ်သည်။ ရှမ်းနှင့် ကချင်ပြည်နယ်များတွင် ပဋိပက္ခကြောင့် အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်သူ ၉၈,၀၀၀ ကျော် ကျန်ရှိနေပြီး ရခိုင်တွင် ၁၂၀,၀၀၀ ကျော် ကျန်ရှိနေပါသည်။ တခါတစ်ရံ ရွာသားများမှာ အိမ်မှ တောထဲသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ရရာ မကြာခဏဆိုသလို ငုံးများထောင်ထားသည့် ဧရိယာအတွင်းကျရောက်ကာ လုံလောက်သော အစာရေစာ၊ လုံခြုံရေး သို့မဟုတ် အခြေခံ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မရရှိကြပေ။ (အခန်း ၂(ဃ) တွင် ကြည့်ပါ။)

အောက်တိုဘာတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၌ တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားပြီးနောက် အစိုးရက မောင်တောမြို့နယ်သို့ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ ဝင်ရောက်မှုကို ကန့်သတ်ခြင်းအပါအဝင် ရှင်းလင်းရေးစစ်ဆင်ရေးကို စတင်ခဲ့ပါသည်။ ဒီဇင်ဘာတွင် မောင်တောမြို့ရှိ တချို့နေရာများကို ဝင်ရောက်ခွင့် ပြန်ပေးခဲ့ပါသည်။ သို့သော် လူသားချင်းစာနာထောက်မှုဆိုင်ရာ ဝင်ရောက်မှုမှာ နှစ်ကုန်သည်အထိ ကန့်သတ်ခံရဆဲဖြစ်ပါသည်။

အရပ်သားများကို လူသားခိုင်းအဖြစ် အသုံးပြုသည်ဟု တင်ပြမှုအချို့ ရှိနေပါသည်။ (ကိုယ်ထိလက်ရောက် စော်ကားခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်းနှင့် နှိပ်စက်ခြင်းတွင် ကြည့်ပါ။)

အခန်း ၂။ အောက်ပါတို့ အပါအဝင်ဖြစ်သော နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးများကို လေးစားလိုက်နာရေး

(က) လွတ်လပ်စွာ ဖော်ပြပြောဆိုခွင့်နှင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်

ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ "နိုင်ငံသားတိုင်းသည် မိမိ၏ ယုံကြည်ချက်၊ ထင်မြင်ယူဆချက်များကို လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်၊ ရေးသားခွင့်ရှိသည်"ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျယ်ပြန့်ထွေပြားသော သတိပေးချက်များ ပါဝင်နေပါသည်။ ဤအခွင့်အရေးကို ကျင့်သုံးရာ၌ "နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး သို့မဟုတ် ပြည်သူတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရားအလိုငှာပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများနှင့်မဆန့်ကျင်လျှင်"ဟု ပါရှိပါသည်။ စာနယ်ဇင်းသမားများအား ခြိမ်းခြောက်မှုနှင့် ဖမ်းဆီးမှုများမူ လျော့နည်းသွားပါသည်။

လွတ်လပ်စွာ ပြောဆို ဖော်ပြခွင့် ။ ။ ဘာသာရေး အသရေဖျက်မှုနှင့် အစိုးရကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချသော အယူအဆများကို ဖော်ပြသည့်အတွက် အရပ်သားများကို အာဏာပိုင်များက ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းနှင့် ထောင်ချခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်။ အများအားဖြင့် ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ဆန္ဒပြမှု သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးဥပဒေများကို ချိုးဖောက်မှုတို့နှင့် စွဲချက်တင်ပါသည်။ အောက်တိုဘာတွင် အစိုးရက ဥပဒေကို မပြင်ဆင်မီ ခွင့်ပြုမိန့်မရဘဲ ဆန္ဒပြသည့်အတွက် တရားစွဲမှုအချို့မှာ ရုံးတင်စစ်ဆေးမှု အကြိမ်အရေအတွက် ရာနှင့်ချီရှိကာ အဆုံးအဖြတ်ရရှိရန် အတော်လေး နှောင့်နှေးကြန့်ကြာပါသည်။ သို့သော် မြို့ပြဧရိယာရှိ တစ်သီးပုဂ္ဂလ ပြည်သူများမှာ ယခင်နှစ်တွေကထက် လွတ်လပ်စွာ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်များစွာ ပိုမိုရလာသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။

နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်တွင် အစိုးရက NLD အရာရှိ ဦးမျိုးရန်နောင်သိန်းကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ၎င်းအား အောက်တိုဘာတွင် ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်၌ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ အစိုးရ၏ တုံ့ပြန်လုပ်ဆောင်ချက်ကို ဝေဖန်သည့်မှတ်ချက်များ တင်သည့် အတွက် ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေအောက်ရှိ အသရေဖျက်မှုဖြင့် တရားစွဲခဲ့ပါသည်။ ၎င်းက ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေ၏ တစ်ဖက်သတ် သဘာဝကို ဆန့်ကျင်ပြောခဲ့သည့်အတွက် ကြားနာစစ်ဆေးမှုများအတွင်း အာမခံမပေးဘဲ ထားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းကို နှစ်ကုန်ချိန်အထိ ရုံးတင်စစ်ဆေးဆဲဖြစ်ပြီး ထိန်းသိမ်းထားခံရဆဲဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ဧပြီတွင် အစိုးရက ဘာသာရေးအသရေဖျက်မှုနှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇွန်မှစကာ ထောင်ဒဏ် ၂နှစ်ချမှတ်ခံထားရသော NLD ပါတီဝင် ဦးထင်လင်းဦး အပါအဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ရာပေါင်းများစွာကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထောင်ထဲတွင် ဆယ်စုနှစ်တစ်စုကျော် နေထိုင်ခဲ့ရသည့် နာမည်ကြီး ဒီမိုကရေစီအရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူ ဦးထင်ကျော်နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ၁၀ နှစ်စီ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခံခဲ့ရသော ယူနတီဂျာနယ်မှ သတင်းစာဆရာ ငါးဦးတို့ကိုလည်း လွတ်ပေးခဲ့ပါသည်။

လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်မှာ တဖြည်းဖြည်း ကျယ်ပြန့်လာသော်လည်း တချို့သူများကမူ ထောက်လှမ်းရေးများဖြင့် စောင့်ကြည့်နှောင့်ယှက်မှုကြောင့် နိုင်ငံရေးအရ အကဲဆတ်သော အကြောင်းအရာများကို ပွင့်လင်းစွာ ပြောဆိုဖို့ စိုးရိမ်ပူပန်ဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့က နိုင်ငံရေးသမားများ၊ စာနယ်ဇင်းသမားများ၊ စာရေးဆရာများနှင့် သံတမန်များကို စောင့်ကြည့်နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲနှင့် အခြားပွဲများတွင် အစိုးရသတင်းပေးများ အများအပြား တက်ရောက်လေ့ရှိသည်ဟု စာနယ်ဇင်းသမားများက စောဒကတက်ကြပါသည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းက သတင်းထောက် များနှင့် အခမ်းအနားကို စီစဉ်ကျင်းပသူများအား အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ သတင်းပေးများက စီစဉ်သူများနှင့် တက်ရောက်သူများ စာရင်းကို တောင်းဆိုပါသည်။

အောက်တိုဘာနှင့် နိုဝင်ဘာတို့တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ပတ်သက်သော မိမိတို့ဘာသာ မီဒီယာဆင်ဆာဖြတ်မှု နှင့် ဖိနှိပ်မှုများ မြင့်မားလာပါသည်။ လုံခြုံရေးစိုးရိမ်ဖွယ်ရာများကြောင့် မီဒီယာဝင်ရောက်မှုကို ကန့်သတ်ခဲ့ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အစိုးရ၏ ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဝေဖန်သည့်ဆောင်းပါးများ ရေးသားဖော်ပြမှုကြောင့် သတင်းထောက်များနှင့် မီဒီယာအမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များ အလုပ်ဖြုတ်ခံခဲ့ရသည်ဟု ဆိုကြပါ သည်။

သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့် ။ ။ အမှီအခိုကင်းသော မီဒီယာများ သက်ဝင်လှုပ်ရှားလာပြီး ကန့်သတ်မှု နည်းပါးစွာဖြင့် လုပ်ငန်း လည်ပတ်နိုင်မှု တိုးတက်လာပါသည်။ အစိုးရက ပုဂ္ဂလိကပိုင် နေ့စဉ်သတင်းစာများ ထုတ်ဝေခွင့်ပေးသည်။ စက်တင်ဘာတွင် အာဏာပိုင်များက နေ့စဉ်သတင်းစာ ၂၇စောင် ကို ထုတ်ဝေခွင့်ပေးခဲ့ပြီး ခုနှစ်စောင်မှာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနေသည်။

ပြည်တွင်းမီဒီယာများက လူ့အခွင့်အရေးနှင့် နိုင်ငံရေးပြဿနာများအကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ ဖော်ပြနိုင်သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလည်း ပါဝင်ပါသည်။ ဆန္ဒပြမှုများနှင့် ပြည်တွင်းပဋိပက္ခများ၊ နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာများတွင် အကျယ်တဝင့်မဖော်ပြသော အကြောင်းအရာများကို မီဒီယာအား ရေးသားခွင့် အစိုးရက တဖြည်းဖြည်းချင်း ခွင့်ပြုလာသည်။ သို့သော်လည်း မိမိဘာသာ ဆင်ဆာဖြတ်မှုက ဆက်လက်တည်ရှိနေသေးသည်။ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာအစွန်းရောက်မှု၊ တပ်မတော်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးတို့နှင့် ဆက်စပ်နေသော ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်များကို ထိန်းချုပ်ရန်အတွက် အစိုးရက ပြည်ပခွင့်ကို ကိုင်ထားဆဲဖြစ်သည်။ ဗီဇာသက်တမ်းမှာ ၂၈ ရက်မှ ခြောက်လအထိ ရရှိကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းမှာ အောက်တိုဘာလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိ မြောက်ပိုင်းရခိုင်ပြည်နယ်ကို ခြွင်းချက်အဖြစ် ထားရှိပါသည်။ ယင်းနေရာတွင် လုံခြုံရေးစိုးရိမ်ဖွယ်ရာများကြောင့် မီဒီယာဝင်ရောက်မှုကို တပ်မတော်က တားမြစ်ထားသည်။

မီဒီယာမှ မှားယွင်းဖော်ပြမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး တပ်မတော်က လုံးဝသည်းခံခွင့်လွှတ်မှု မရှိဖြစ်နေဆဲပင်ဖြစ်သည်။ Daily Eleven သတင်းစာ အယ်ဒီတာချုပ် ဦးဝေဖြိုးကို အသရေဖျက်မှုနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးရှိ တရားရုံးတစ်ခုတွင် တရားစွဲဆိုခဲ့ သည်။ တပ်မတော်သားတစ်ဦးက ယင်းသတင်းစာကို တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ၂၀၁၅ခုနှစ် ဧပြီတွင် သတင်းဆောင်းပါး တစ်ခု၌ ကန့်သတ်ဇရိယာကို ကျော်လွန်ပြီး ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးရာတွင်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ယင်းတပ်မတော်တော်သား၏ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ ပါလာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တပ်မတော်က မြန်မာစာနယ်ဇင်းကောင်စီ (MPC) ကို တိုင်ကြားပြီး တိုင်ကြားစာ၏ မိတ္တူများကို စစ်ဦးစီးချုပ်နှင့် တပ်မတော်၏ သတင်းအချက်အလက်ဌာနခွဲ ဥက္ကဋ္ဌဆီကို ပေးပို့ခဲ့ပြီးနောက် မေ ၄ရက်တွင် ယင်းသတင်းစာက ရှင်းလင်းချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ တပ်မတော်နှင့် MPC က တုံ့ပြန်ပြောကြားခြင်းမရှိဟု Daily Eleven က ပြောကြားခဲ့ပြီး နောက်တစ်နှစ်အကြာတွင် တပ်မတော်က ဦးဝေဖြိုးကို တရားစွဲခဲ့ပါသည်။

အောက်တိုဘာ ၃၁ ရက်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၌ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု စွဲချက်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရေးသားသည်ဟု စွပ်စွဲကာ ဂျာနယ်လစ် ဖီအိုနာ မက်ဂရီဂေါ ကို မြန်မာတိုင်းမ်သတင်းစာက အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခဲ့ပါသည်။ အောက်တိုဘာ ၂၇ ရက်နှင့် ၂၈ ရက်များတွင် Macgregor ရေးသားပြီး မြန်မာတိုင်းမ် သတင်းစာတွင် ပါရှိသော သတင်းဆောင်းပါးများနှင့် ပတ်သက်ပြီး သမ္မတရုံး၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဦးဇော်ဌေးက ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်တွင် အောက်တိုဘာ ၂၈ ရက်၌ ဝေဖန်ပြောဆိုပြီးနောက် ၎င်းအား အလုပ်ထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မက်ဂရီဂေါ က သတင်းရင်းမြစ်အမှားများကို ကိုးကားဖော်ပြထားသည်ဟု ဦးဇော်ဌေးက အခိုင်အမာဆိုထားသည်။ စွပ်စွဲချက်များကို ငြင်းဆိုခွင့်ပေးရန်အတွက် အစိုးရ အရာရှိများနှင့် ဆက်သွယ်ခွင့် မပေးခဲ့ပါ။ သို့သော် မက်ဂရီဂေါ ၏ ရေးသားဖော်ပြချက်ထဲတွင် အခြားသတင်းဌာနများကို ကိုးကားထားပါသည်။ ယင်းထဲတွင် ရေးသားထားသော ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် နိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုနှင့် အဓမ္မကျင့်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟု စွပ်စွဲချက်များကို ဦးဇော်ဌေးက ငြင်းဆိုခဲ့ပါသည်။ မြန်မာတိုင်းမ်၏ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ဝန်ထမ်းလက်စွဲ စာအုပ်တွင် စည်းမျဉ်းတစ်ခုကို ကိုးကားခဲ့သည်။ ယင်းစည်းမျဉ်းမှာ သတင်းစာ၏ သိက္ခာကို ကျဆင်းစေပါက ဝန်ထမ်းအား ထုတ်ပယ်နိုင်သည်ဟု ဖြစ်သည်။ ယင်းအတွက် မက်ဂရီဂေါ ကို ထုတ်ပယ်သည်ဟု အကြောင်းပြခဲ့သော်လည်း ယင်းကိစ္စ နှင့် ပတ်သက်ပြီး လူသိရှင်ကြား ပြောကြားခဲ့ခြင်း မရှိပါ။

ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားမှာ ဆက်သွယ်မှုများစွာရသည့် အဓိကမီဒီယာဖြစ်ပါသည်။ ယခင်နှစ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အမှီအခိုကင်းသော မဂ္ဂဇင်းဂျာနယ်များ၏ လည်ပတ်မှုမှာ မြို့ပြဧရိယာကို ကျော်လွန် ကျယ်ပြန့်လာခဲ့ပါသည်။ သတင်းစာဂျာနယ် ထုတ်ဝေရေးအချို့က အွန်လိုင်းသတင်းဝက်ဘ်ဆိုက်များ ပြုလုပ်လာကြသည်။ ယင်းတို့မှာ အင်တာနက်ရရှိသော လူများကြားတွင် ရေပန်းစားပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကပိုင် သို့မဟုတ် အစိုးရ၏ ပိုင်ဆိုင်မှု အနည်းငယ်ပါသော FM ရေဒီယိုဌာန ရှစ်ခု၏ ဖော်ပြချက်များကို အစိုးရ၊ အစိုးရနှင့်ဆက်စပ်နေသော စီးပွားရေးသမားများက ထိန်းချုပ်ထားပါသည်။

အစိုးရက ပြည်တွင်း ရုပ်မြင်သံကြားထုတ်လွှင့်မှုအားလုံးကို ဆက်လက် လက်ဝါးကြီးအုပ် ထိန်းချုပ်ထားဆဲဖြစ်ပါသည်။ ချန်နယ် ခြောက်ခုရှိရာ ငါးခုကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ထိန်းချုပ်ထားပြီး တစ်ခုကို တပ်မတော်က ထိန်းချုပ်ထားပါသည်။ ပြည်သူ့လူထုကို ဂြိုဟ်တုရုပ်သံလိုင်းများကို ဝယ်ယူ မှတ်ပုံတင်ခွင့် ပေးထားပါသည်။ သို့သော် ကုန်ကျစရိတ်မှာ မြို့ပြဧရိယာအပြင်ဘက်နေ လူအများစုမတတ်နိုင်သည့်ပမာဏဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိက ရုပ်သံလွှင့်ဌာနများအဖြစ် ရုပ်သံချန်နယ် လိုင်စင်များ လျှောက်ထားခွင့်ကို မီဒီယာကုမ္ပဏီ ငါးခုကို ခွင့်ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း ဩဂုတ်တွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ကြေညာခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ရုပ်သံချန်နယ်လိုင်း လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ထပ်တိုး ကုန်ကျစရိတ်များမှာ များပြားလွန်းကြောင်း မီဒီယာအတော်များများက ဆိုကြသည်။

အကြမ်းဖက်မှုနှင့် အနှောင့်အယှက်ပေးမှု ။ စာနယ်ဇင်းသမားများကို အကြမ်းဖက်မှုနှင့် အနှောင့်အယှက်ပေးမှုမှာ အစိုးရသစ်ကူးပြောင်းသည့် မတ်မှစပြီး ရုတ်တရက် ကျဆင်းသွားခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အမျိုးသားရေးအုပ်စုများက လူမျိုးရေး ဘာသာရေးကိစ္စများနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးတို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုသော စာနယ်ဇင်းသမားများအား

မြန်မာနိုင်ငံ

ပစ်မှတ် ထားနေတုန်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံအနှံ့တွင် အစိုးရတာဝန်ရှိများက စာနယ်ဇင်းသမားများကို စောင့်ကြည့်နေဆဲဖြစ်သည်။

ဆင်ဆာတည်းဖြတ်မှု သို့မဟုတ် အကြောင်းအရာ ကန့်သတ်မှုများ ။ ။ အများအားဖြင့် အရေးယူခြင်း မရှိသော်လည်း ပြည်ပမီဒီယာများနှင့် နိုင်ငံအကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များကို အီလက်ထရွန်းနစ်နည်းဖြင့် ပေးပို့ခြင်းကို နိုင်ငံသားများအား ဥပဒေအရ တားမြစ်ထားပါသည်။ နိုင်ငံတကာမီဒီယာများအတွက် သတင်းပေးပို့သည့် သို့မဟုတ် ပူးပေါင်းသည့် စာနယ်ဇင်းသမားများမှာ နောင်ယုက်၊ ခြိမ်းခြောက်၊ အဖမ်းခံရရန် အလားအလာရှိပါသည်။ သတင်းစာဂျာနယ် မထုတ်မီ ကြိုတင်ဆင်ဆာဖြတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး တိုင်ကြားချက်မရှိပါ။ အစိုးရက ပြဿနာ ရှိနိုင်သော နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး အကြောင်းအရာများကို ပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးခွင့် ပေးထားပါသည်။ သို့သော် သတင်းဂျာနယ်များကို တရားစွဲဆို အရေးယူခြင်းများ ရှိသဖြင့် ပြည်တွင်းစာနယ်ဇင်းသမားများကြား ကြောက်ရွံ့မှုများ ရှိလာကာ ကိုယ်တိုင် ဆင်ဆာဖြတ်နေရပါသည်။

ဇွန် ၁၄ ရက်တွင် စာနယ်ဇင်းသမား လေးဦးကို ပုဇွန်တောင်မြို့နယ် တရားရုံးက ထောင်ဒဏ် တစ်နှစ် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ရိုဟင်ဂျာများအား နိုင်ငံ၏ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ရိုက်နှိပ်ဖော်ပြခဲ့ရာ ပြည်သူလူထုအတွင်း ကြောက်ရွံ့မှု ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သဖြင့် ယင်းသို့ရေးသားဖော်ပြခြင်းအတွက် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအမှုအတွက် တရားစွဲခံရသော ငါးယောက်မြောက်လူမှာ ပုန်းရှောင်နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၄ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း ဥပဒေကို ချိုးဖောက်မှုဖြင့် ငါးဦးကို တစ်ဦးလျှင် ကျပ် ၁၁ သိန်းခန့် (ဒေါ်လာ ၈၃၀) ဒဏ်တပ်ပြီး ၎င်းတို့ကို ရဲက ၂၀၁၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာတွင် ဖမ်းဆီးခဲ့ပါသည်။ ယင်းဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်၏ လုံခြုံရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာကို ပျက်စီးစေနိုင်သည့် အရာများ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိခွင့် မရှိပါ။ ပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင်အပေါ် တရားစွဲဆိုမှုကိုမူ တရားရုံးက ပယ်ချခဲ့သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် မေတွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက Daily Eleven သတင်းစာ၏ အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်ငါးဦးကို တရားစွဲဆိုခဲ့ပါသည်။ ယင်းဝန်ကြီးဌာနက ပုံနှိပ်စက်တစ်ခုကို ဈေးနှုန်းမြင့်မားစွာပေးဝယ်သည်ဟု ဝေဖန်ပြောဆိုထား သော ၂၀၁၄ ခုနှစ် သတင်းတစ်ပုဒ်က ဝန်ကြီးဌာနကို အသရေဖျက်သည်ဟူသော စွပ်စွဲချက်ဖြင့်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့စွပ်စွဲချက်နှင့်ပတ်သက်၍ Daily Eleven အယ်ဒီတာအဖွဲ့က စောဒကတက်ခဲ့ပြီး ဝေဖန်ရေးသားများကို ချုပ်ချယ်ရန် အစိုးရက တရားစွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဇွန်တွင် ယင်းသတင်းစာတိုက်မှ ထုတ်လုပ်သူနှင့် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင် ၁၆ ဦးကို တရားရုံးအမိန့်ကို ဖိဆန်မှုဖြင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက တရားစွဲဆိုခဲ့ပါသည်။ ယင်းအသရေဖျက်မှုတွင် ဝန်ကြီးဌာနအရာရှိတစ်ဦး၏ တရားရုံးထွက်ဆိုချက်ကို သတင်းစာတွင် ဖော်ပြမှုမှာ ဘက်လိုက်မှုရှိသည်ဟု စွပ်စွဲထားပါသည်။ ယင်းအမှုများမှာ ဒီဇင်ဘာအထိ စစ်ဆေးနေဆဲဖြစ်ပြီး နှစ်ကုန်ချိန်အထိ ၎င်းတို့ကို အစိုးရက တရားစွဲဆိုထားဆဲဖြစ်သည်။

ဇူလိုင် ၁၇ ရက်တွင် ယူနတီဂျာနယ်မှ စာနယ်ဇင်းသမား ငါးဦးကို သမ္မတ၏ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ဖြင့် အစိုးရက လွှတ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ၁၉၂၃ခုနှစ် နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်အက်ဥပဒေ၊ အသရေဖျက်မှုဥပဒေကို ချိုးဖောက်မှုဖြင့် ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင် အစိုးရက ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အသရေဖျက်မှု ဥပဒေများ ။ ။ တပ်မတော်က အသရေဖျက်ခြင်း သို့မဟုတ် မမှန်မကန်ရေးသားဖော်ပြခြင်းဟုယူဆသည့် ဖြစ်ရပ်များစွာနှင့် စာနယ်ဇင်းသမားများကို တရားစွဲဆိုခဲ့ပါသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် အစိုးရက ယင်းအမှုများကို ကာလရှည်ကြာစွာ အကြိမ်ကြိမ် ရုံးတင်စစ်ဆေးပြီးနောက် အမှုပိတ်ခဲ့သည်။ ဥပမာ ဇွန်တွင် စစ်တပ်က 7Day Daily သတင်းစာကို တရားစွဲခဲ့သည်။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဟောင်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟောင်း သူရဦးရွှေမန်း၏ ပြောကြားချက်ပါသည့် သတင်းတစ်ပုဒ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

တပ်မတော်၏အာဏာကို လျော့ပါးစေရန် ကြိုးပမ်းသည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့သည်။ သူရဦးရွှေမန်းက တပ်မတော်မှ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို အစိုးရသစ်နှင့် လက်တွဲလုပ်ဆောင်ရန် တိုက်တွန်းထားကြောင်း ယင်းသတင်းစာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ မြန်မာစာနယ်ဇင်းကောင်စီ၏ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြူးပေးမှုနှင့် 7 Day Daily က တောင်းပန်ကြောင်း ရေးသားဖော်ပြပြီးမှသာ တရားစွဲဆိုမှုကို တပ်မတော်က ရုတ်သိမ်းပေးခဲ့သည်။

လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီမှလည်း ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေကို အသုံးပြုကာ အသရေဖျက်မှုဖြင့် သတင်းထောက်များကို တရားစွဲဆိုခဲ့ပါသည်။ ဥပမာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ် ဦးဖြိုးမင်းသိန်းက နိုဝင်ဘာတွင် Eleven Media Group၏ အမှုဆောင်ချုပ် ဦးသန်းထွဋ်အောင်နှင့် အယ်ဒီတာချုပ် ဦးဝေဖြိုးတို့ကို အသရေဖျက်မှုနှင့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်က တန်ဖိုးကြီးလက်ပတ်နာရီဝတ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းအား လာဘ်စားသည်ဟု စောင်းပါးရိပ်ခြည်ရေးသားကာ အသရေဖျက်ခဲ့သည်ဟု ပြောပါသည်။

အင်တာနက် လွတ်လပ်မှု

အစိုးရက အင်တာနက်အသုံးပြုကို ကန့်သတ်နှောင့်ယှက်ခြင်းမရှိသကဲ့သို့ အွန်လိုင်းအသုံးပြုမှုကို ဖြတ်တောက်ခြင်း မရှိပေ။ သို့သော် မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်နေသည့် ဥပဒေအာဏာဖြင့် အင်တာနက်ဆက်သွယ်မှုများကို အစိုးရက စောင့်ကြည့်နေကာ တပ်မတော်ကို ဝေဖန်သည့် ဆိုရှယ်မီဒီယာအသုံးပြုနေသူ လူပုဂ္ဂိုလ်များကို ခြိမ်းခြောက်ရန်နှင့် ဖမ်းဆီးရန် အသရေဖျက်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုသည်ဟု ဆိုကြသည်။

အွန်လိုင်းမီဒီယာများနှင့် အင်တာနက်အသုံးပြုသူများကို အာဏာပိုင်များက ခြိမ်းခြောက်သည့် သာဓကအချို့လည်း ရှိနေပါသည်။ ဆိုရှယ်မီဒီယာမှာ အစိုးရ၏ တိုက်ရိုက်ဆင်ဆာတည်းဖြတ်မှုမရှိဘဲ စိတ်ကူးနှင့် အတွေးအမြင်များကို ဖလှယ်ရန်အတွက် ပေါ်ပြူလာဖြစ်သည့် ဆွေးနွေးရာနေရာတစ်ခုအဖြစ် ဆက်လက်ရှိနေပါသည်။ အင်တာနက် ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်မှုမှာ ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် မတ်နှင့် ဩဂုတ်အတွင်းတွင် အင်တာနက် အသုံးပြုသူ ၃၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာ အင်န်ဂျီအို Freedom House က ထုတ်ပြန်သည့် လက်ရှိ အင်တာနက် လွတ်လပ်ခွင့် အစီရင်ခံစာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်မှုမှာ လွတ်လပ်မှုမရှိဟု သတ်မှတ်ထားသော်လည်း ယခင်နှစ်ကနှင့် စာလျှင်မှု အနည်းငယ်တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကိုလှဘုန်းကို (ကြက်ဖကြီးဆိုသည့် ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်စာမျက်နှာထောင်ထားသည်ဟု စွပ်စွဲကာ) ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေဖြင့် တရားစွဲခဲ့သည်။ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်နှင့် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်တို့ ၏ ပုံများကို ပြုပြင်အသုံးပြုခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းဖြစ်သည်။

ချောစန္ဒီထွန်းနှင့် ပက်ထရစ် ခွန်ဂျာလီတို့ နှစ်ဦးမှာ အစိုးရအား အသရေဖျက်သည်ဟု အာဏာပိုင်များက ယူဆသည့် ဓာတ်ပုံများကို ၎င်းတို့၏ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်စာမျက်နှာများတွင် တင်သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ် ခြောက်လစီ ကျခံပြီးနောက် လွတ်မြောက်လာခဲ့သည်။

ပညာရပ်ဆိုင်ရာ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုပွဲလမ်းများ

ပညာရပ်ဆိုင်ရာ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုပွဲလမ်းများကို အစိုးရက ကန့်သတ်မှုများ အနည်းငယ်ရှိသည်။ အစိုးရသစ် အာဏာရပြီး ပထမလအတွင်းတွင် တစ်နှစ်ကျော်ကြာ ထိန်းသိမ်းခံထားရသော ပညာရေးလှုပ်ရှားသူ ၈၀ ကျော်ကို လွတ်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ ၂၀၁၄ခုနှစ် အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေတွင် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကန့်သတ်မှုများကို ဆန္ဒပြကန့်ကွက်သည့်အတွက် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် တက္ကသိုလ်များက နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ပညာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ပွဲတော်များ ကျင်းပရန် ဆန္ဒရှိလာကြောင်း ပြသခဲ့သကဲ့သို့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းများအတွက် ပညာရေးအခွင့်အလမ်းများ များပြားလာရန်လည်း ဆန္ဒရှိကြောင်း ပြသခဲ့ပါသည်။ ဥပမာ ရန်ကုန်ပညာရေး တက္ကသိုလ်က နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ပူးပေါင်းကာ ပညာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးခြင်းနှင့် ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ အခြားတက္ကသိုလ်များကလည်း နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် လက်တွဲကာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာအတွက် ကျောင်းသားများအား အချိန်ပြည့် သင်ကြားရန် နိုင်ငံခြားနည်းပြများကို ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။

အစိုးရက တက္ကသိုလ်ပရိဝုဏ်နှင့် ကျောင်းသားသမဂ္ဂများတွင် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုကို တရားဝင်တားမြစ်ခြင်းဖြင့် တက္ကသိုလ် ပရိဝုဏ်တွင် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုနှင့် အသင်းအဖွဲ့များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်ကို ကန့်သတ်ထားပါသည်။ ယခင်နှစ်များက ကဲ့သို့ပင် မြန်မာကျောင်းသားသမဂ္ဂအားလုံးမှာ မှတ်ပုံတင်ခွင့် မရကြဘဲ တရားမဝင် ကွန်ရက်များမှတစ်ဆင့် လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်နေရပါသည်။

ယဉ်ကျေးမှုပွဲများကို အစိုးရက ကန့်သတ်သည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ရှိခဲ့ဖူးသည်။ ဇွန်တွင် ရုပ်ရှင်အစည်းအရုံးက ရန်ကုန်တွင် ကျင်းပသည့် နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးပွဲတော်တွင် ပြသမည့် Twilight Over Burma ဇာတ်ကားကို ပြသခွင့် ပိတ်ခဲ့သည်။ ယင်းဇာတ်ကားမှာ ရှမ်းမင်းသားတစ်ပါးကို လက်ထပ်ခဲ့သည့် သြစတြေးလျသူတစ်ဦးအကြောင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ ၁၉၆၂ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းချိန်တွင် အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ ယင်းဇာတ်ကားမှာ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများနှင့် ပြုလုပ်နေသော ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ခြိမ်းခြောက်လာနိုင်သည်ဟု အစည်းအရုံးက ဖော်ပြခဲ့သည်။ ယင်းဆင်ဆာဖြတ်တောက်မှုမှာ လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းများက ဝေဖန်ခဲ့သည်။

(ခ) ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခွင့်နှင့် အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ လွတ်လပ်ခွင့်

လွတ်လပ်စွာ စုဝေးခွင့်

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ လွတ်လပ်စွာ စုဝေးခွင့်ပေးထားပါသည်။ ယင်းအခွင့်အရေးများကို ကန့်သတ်ခြင်းအပေါ် ဖြေလျှော့ရန်အတွက် အစိုးရက လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ အောက်တိုဘာ ၄ ရက်တွင် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများက အစွဲလမ်းနှင့် ခရစ်ယာန်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများ စုဝေးတရားဟောခြင်းကို ဟန့်တားခဲ့ပါသည်။ အစိုးရသစ်က ယင်းကန့်သတ်မှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး အောက်တိုဘာအထိ ဖြေရှင်းခြင်း မရှိပါ။

၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် အစိုးရက အသင်းအဖွဲ့များ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ယင်းမှာ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ ဥပဒေအမှတ် ၆/၁၉၈၈ ကို ထိရောက်စွာ ဖျက်သိမ်းလိုက်မှုပင် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၄ မှတ်ပုံတင်ဥပဒေအရ ပြည်တွင်း အင်နီဂျီအိုများအတွက် မိမိဆန္ဒအလျောက် မှတ်ပုံတင်စေရေးနှင့် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အင်နီဂျီအို နှစ်ခုစလုံးအတွက် ပြစ်ဒဏ်များကို ဖယ်ရှားခဲ့ပါသည်။

အရပ်ဘက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၊ ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့များ၊ တရားဝင်မဟုတ်သည့် ကွန်ရက်များသည် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြား နိုင်ငံရေးပြဿနာကို ပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးနေကြောင်း တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများက သတင်းပေးပို့သည်။

(ဂ) လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ယုံကြည်ခွင့်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန (Department of State) ၏ နိုင်ငံတကာလွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်ယုံကြည်ခွင့်အစီရင်ခံစာ (International Religious Freedom Report) ကို www.state.gov/religiousfreedomreport/ တွင် ကြည့်ပါ။

(ဃ) လွတ်လပ်စွာ ခရီးသွားလာခွင့်၊ နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးရသူများ၊ ဒုက္ခသည်များအပေါ် ကာကွယ်ပေးမှုနှင့် နိုင်ငံမဲ့များ

ပြည်တွင်း၌ လွတ်လပ်စွာ ခရီးသွားလာခွင့်၊ နိုင်ငံခြားသို့ ခရီးသွားခွင့်၊ ရွှေ့ပြောင်းအခြေချခြင်းနှင့် ပြန်လာ၍ အခြေချခြင်း အပေါ် မည်သည့်ဥပဒေကမှ အတိအလင်းနှင့် ပြည့်စုံစွာ ကာကွယ်ပေးထားခြင်းမရှိပါ။ ဥပဒေများအရ နိုင်ငံသားများသည် နိုင်ငံအတွင်း မည်သည့်နေရာ၌မဆို အခြေချခွင့်၊ နေထိုင်ခွင့်ကို “ဥပဒေအရ” ဧကန်စွာနိုင်ခွင့်ပေးထားပါသည်။ နိုင်ငံသားမဟုတ်သူများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေများတွင်မူ နိုင်ငံခြားသားများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ခရီးသွားလာခွင့် အကြောင်းရင်းအပေါ် သမ္မတသို့ အာဏာအပ်နှင်းထားပါသည်။ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီထက် ကျော်လွန်သော ယာယီလိပ်စာ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းများအတွက် အာဏာအပ်နှင်းထားသည့် မှတ်ပုံတင်အရာရှိများထံတွင် ယာယီပြောင်းရွှေ့မှုလုပ်သည့် အခါတိုင်း မှတ်ပုံတင် အသိပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

နိုင်ငံတွင်း သွားလာလှုပ်ရှားမှု ။ ။ ဒေသန္တရဆိုင်ရာအမိန့်များ၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် လမ်းညွှန်မှုများဖြင့် ခရီးသွားလာခွင့်ကို ကန့်သတ်ထားပါသည်။ စက်တင်ဘာတွင် အစိုးရက ၂၀၁၂ ခုနှစ် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင်ခဲ့ပါသည်။ တခြားအိမ်တစ်အိမ်တွင် ညအိပ်ညနေ နေထိုင်သည့်သူများသည် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအာဏာပိုင်များထံ ကြိုတင်မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ပါသည်။ ဥပဒေသစ်အရ ဧည့်သည်များမှာ တစ်လထက် ပိုမိုနေထိုင်မှသာ ဧည့်စာရင်းတိုင်ကြားရန်လိုအပ်ပါသည်။

ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခွဲရသူများနှင့် နိုင်ငံမဲ့များ သွားလာမှုကိုမူ အစိုးရက ကန့်သတ်ထားပါသည်။ လူတစ်ယောက် လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်အတွက် မှတ်ပုံတင် အထောက်အထားလိုအပ်ပြီး အာဏာပိုင်များက လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြုလုပ်ရန် လူမျိုး၊ ဘာသာနှင့် ဇာတိစသည့် အချက်အလက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားပါသည်။ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများက ၎င်းတို့၏ ခရီးသွားလာမှုကို အစိုးရကန့်သတ်ထားပြီး ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရသူများနှင့် နိုင်ငံမဲ့သူများကို အတင်းအဓမ္မ နေရာပြောင်းရွှေ့သည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မူစလင်များ၏ နိုင်ငံတွင်းခရီးသွားလာခွင့်ကို ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ ကန့်သတ်ထားသည်။ နိုင်ငံမဲ့များဖြစ်သည့် ရိုဟင်ဂျာများ အဓိကနေထိုင်ရာ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော၊ ရသေ့တောင်၊ ကျောက်တော်နှင့် စစ်တွေ ငါးမြို့နယ်အတွင်း ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းခွင့်၊ ခရီးသွားလာခွင့်တို့အတွက် အာဏာပိုင်များထံမှ အထူးစာရွက်စာတမ်းများနှင့် ခရီးသွားခွင့်ပြုချက်ရယူရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဘူးသီးတောင် နှင့် မောင်တော မြို့နယ်များရှိ မြို့နယ်အရာရှိများက ရိုဟင်ဂျာများ အခြားရွာသို့ ညအိပ်ခရီးထွက်ရန် ခွင့်ပြုချက်အတွက် “ပုံမှန်အခြေစိုက်နေအိမ်မှ ညအိပ်ပျက်ကွက်မှုပုံစံ” ကို ဖြည့်စွက်စေတုန်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အခြားရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံတွင်လည်း ဧည့်စာရင်းတိုင်ရန် လိုအပ်ဆဲဖြစ်ပါသည်။ ဤပုံစံများနှင့် ခွင့်ပြုချက်များ ရရှိရန် မကြာခင် ငွေညှစ်တောင်းခံခြင်းများ နှင့် လာဘ်ထိုးရမှုများ ရှိနေပါသည်။

နိုင်ငံခြားသားများ ခရီးသွားလာမှု၊ ရိုဟင်ဂျာနှင့် အခြားသူများ၏ မြို့နယ်များအတွင်း သွားလာခွင့် ကန့်သတ်ချက်များမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် မြို့နယ်အလိုက်ကွဲပြားပြီး ပုံမှန်အားဖြင့် “ပုံစံ ၄” တင်ပြရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းပုံစံကို မြို့နယ် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ရေးဦးစီးဌာန (INRD) တွင် ထုတ်ယူရမည်ဖြစ်ပြီး ခရီးသွားမည့်သူ အနေဖြင့် အိမ်ထောင်စုစာရင်းမိတ္တူနှင့် လက်ရှိကိုင်ဆောင်ထားသည့်

မြန်မာနိုင်ငံ

ယာယီမှတ်ပုံတင်ကတ်ပြား၊ အာမခံသူနှစ်ဦးတို့ကို ပူးတွဲတင်ပြမှသာ ထုတ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ ပုံစံ ၄ နှင့် ခရီးသွားလာခြင်းကို ၁၄ ရက်သာ ခွင့်ပြုထားပါသည်။ ဤပုံစံရယူရန် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မြို့နယ်လဝကရုံးသို့ ပေးအပ်ရမည့် ကုန်ကျစရိတ်မှာလည်း မြို့နယ်ပေါ်မူတည်ကာ ကွဲပြားမှုရှိပြီး ပမာဏအားဖြင့် ၅၀,၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၀၀,၀၀၀ ကျပ် (အမေရိကန် ၃၈ ဒေါ်လာမှ ၇၆ ဒေါ်လာ) အထိ ရှိပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် နေထိုင်ရာကျေးရွာမှရွှေ့ပြောင်းခြင်း သို့မဟုတ် မြို့နယ်တစ်မြို့နယ်မှရွှေ့ပြောင်းခြင်းအတွက် မြို့နယ်လဝက သို့မဟုတ် မြို့နယ်၊ ခရိုင်နှင့် ပြည်နယ်အရာရှိများထံမှ ခွင့်ပြုချက်လိုအပ်ပါသည်။ ရိုဟင်ဂျာများမှာ နေထိုင်ရာအရပ် ပြောင်းရွှေ့နိုင်ကြသော်လည်း နေရာအသစ်တွင် အိမ်ထောင်စုစာရင်းအသစ်အတွက် မှတ်ပုံတင်နိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ ဤလုပ်ရပ်ကြောင့် နေထိုင်ရာအရပ် ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကို ထိရောက်စွာတားမြစ်ထားသကဲ့သို့ ရှိပါသည်။

မတ် ၂၈ ရက်တွင် သမ္မတရုံးက ၂၀၁၂ခုနှစ်ကတည်းက သတ်မှတ်ခဲ့သည့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ အရေးပေါ်အခြေအနေကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ပါသည်။ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာအမိန့်များက သီးခြားဥပဒေဖြစ်နေကာ လွတ်လပ်ခွင့်များကို ကန့်သတ်ထားသည့်အတွက် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရသူများနှင့် နိုင်ငံမဲ့များ၏ လွတ်လပ်စွာသွားလာလှုပ်ရှားခွင့်ကို မတိုးတက်စေပါ။ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ မောင်တောနှင့် ဘူးသီးတောင်မှ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက သတ်မှတ်ချိန်အတွင်း ကန့်သတ်အမိန့် ဆက်လက်တည်ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း ဧပြီတွင် ကြေညာပြီး ယင်းအခြေအနေကို အားဖြည့်ပေးခဲ့သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းမှ မူစလင်များ ပြည်နယ်ပြင်ပသို့ ခရီးသွားလာခြင်းကို ခရီးသွားကန့်သတ်ချက်များဖြင့် ထိထိ ရောက်ရောက် တားမြစ်ထားပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ပြင်ပတွင် နေထိုင်သော ရိုဟင်ဂျာများကိုလည်း ယင်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းသို့ ခရီးသွားလာခြင်းကို အစိုးရက ပိတ်ပင်ထားသည်ဟု သိရပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းနှင့် အခြားနေရာများတွင် ပုံမှန်နှင့် ရှောင်တခင် ညပိုင်း စစ်ဆေးမှုများ ရှိကြောင်း အစီရင်ခံချက်များက ဖော်ပြကြပါသည်။

ပြည်ပခရီးသွားလာခြင်း ။ ။ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားသူများ၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းများနှင့် နိုင်ငံခြားသံရုံးများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဒေသခံအချို့အပေါ် ပြည်ပခရီးသွားလာမှုပိတ်ပင်ထားသည့် ကန့်သတ်ချက်များကို ဖြေလျှော့ပေးခဲ့သည်။ တချို့သော အုပ်ချုပ်မှု ကန့်သတ်ချက်များ ရှိနေသေးပြီး အနည်းငယ်နှောင့်နှေးမှုနှင့် ကန့်သတ်ချက်များ တွေ့ကြုံရကြောင်း ပြည်တွင်းအဖွဲ့အစည်းများက သတင်းပေးပို့သည်။ နိုင်ငံမဲ့သူများ၊ အထူးသဖြင့် ရိုဟင်ဂျာများအား ပြည်ပခရီးသွားလာခွင့်အတွက် လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်းများ ထုတ်ပေးပါ။

ပြည်ပရောက်နေသူများ ။ ။ တခြားနိုင်ငံများတွင် နေထိုင်သူများ အတော်များပါသည်။ မိမိဘာသာ ပြည်ပသို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ထွက်ခွာပြီးနောက် နိုင်ငံပြင်ပတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ရန် ရွေးချယ်သူများလည်းရှိသည်။ ယခုနှစ်အတွင်း အစိုးရက ပြည်ပရောက်သူများကို နိုင်ငံပြန်လည်ထူထောင်ရာတွင် ကူညီရန် အားပေးခဲ့ရာ တချို့ ပြန်လာခဲ့ကြပါသည်။

ပြည်ပသို့ အခြေချရန် ထွက်ခွာခြင်းနှင့် မိခင်နိုင်ငံသို့ ပြန်လာခြင်း ။ ။ ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး (UNHCR) အဆိုအရ စက်တင်ဘာကုန်တွင် UNHCR နှင့် ထိုင်းပြည်ထဲရေးဌာနအတွက် စိုးရိမ်စရာ လူအရေအတွက်အဖြစ် မှတ်ပုံမတင်ရသေးသူ ၁၀၃,၃၆၆ ဦး ကို စစ်ဆေးတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ အစိုးရက မိခင်နိုင်ငံသို့ ဆန္ဒအလျောက် ပြန်လည်အခြေချလာသူများနှင့် ပြည်တွင်းဒုက္ခသည်များ အခြေချနိုင်မည့် ဒေသ၊ အနေအထားတို့ကို အကဲဖြတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလို့ငှာ UNHCR နှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများကို အကန့်အသတ်ဖြင့် ခွင့်ပြုထားပါသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အရှေ့တောင်ပိုင်း ကော့စ်ဘဏားခရိုင်ရှိ တရားဝင်ဒုက္ခသည်စခန်း နှစ်ခုတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည် ၃၃,၀၀၀ နီးပါးရှိကြောင်း UNHCR က ထုတ်ပြန်သည်။ စခန်းနှင့် ကပ်လျက် ယာယီစခန်းများတွင် မှတ်ပုံတင်မထားသော ရိုဟင်ဂျာ ၃၅,၀၀၀ ခန့်နေထိုင်သည်ဟု သိရပါသည်။ စာရွက်စာတမ်းမရှိသော နောက်ထပ် ရိုဟင်ဂျာ ၂၀၀,၀၀၀ မှ ၅၀၀,၀၀၀ အထိက စခန်းအပြင်ဘက် မြို့ရွာများရှိ ဒေသခံများနှင့် ရောနှောနေထိုင်လျက်ရှိသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ရော မြန်မာကပါ နိုင်ငံမဲ့ ရိုဟင်ဂျာများကို နိုင်ငံသားများအဖြစ် လက်မခံကြပေ။ မလေးရှားနိုင်ငံတွင် UNHCR က ရိုဟင်ဂျာ ၅၄,၄၀၀ ခန့်ကို မှတ်ပုံတင်ထားပြီး ၎င်းတို့ထဲမှ ၁၃,၃၀၀ ခန့်မှာ နိုင်ငံရေးခိုလှုံ့ခွင့် တောင်းခံသူများ ဖြစ်ကာ ၄၁,၁၀၀ မှာ ဒုက္ခသည်များဖြစ်ပါသည်။ မလေးရှားနိုင်ငံတွင် မှတ်ပုံမတင်ရသေးသော ရိုဟင်ဂျာများစွာရှိသေးကြောင်း အင်န်ဂျီအိုအဖွဲ့များက ယူဆထားကြပါသည်။ စက်တင်ဘာကုန်တွင် မလေးရှား၌ မှတ်ပုံတင်ထားသော မြန်မာနိုင်ငံမှနိုင်ငံရေးခိုလှုံ့ခွင့်တောင်းခံသူများနှင့် ဒုက္ခသည်အရေအတွက် ၁၅၀,၂၂၆ ဦး ရှိလာသည်။ ယင်းတို့ထဲတွင် ချင်းလူမျိုး ၄၁,၀၀၀ ၊ ရိုဟင်ဂျာမဟုတ်သော မြန်မာမူဆလင် နှင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ အခြားတိုင်းရင်းသား ၃၉,၀၀၀ တို့ ပါဝင်ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂအစီရင်ခံစာအရ ယခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက်တွင် ဒုက္ခသည်များနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလာသူများက အရှေ့တောင်အာရှကို ရေကြောင်းမှ ဖြတ်၍ မလေးရှားနှင့် ဩစတြေးလျသို့ ရောက်ရှိရန် ကြိုးပမ်းမှုက ၂၀၁၁ ခုနှစ်ကစ၍ နှစ်စဉ် ပထမနှစ်ဝက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် လျော့နည်းသွားပါသည်။

ပြည်တွင်း၌ နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးနေရသူ ဒုက္ခသည်များ (IDPs)

ရခိုင်၊ ကချင်ပြည်နယ်များနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် အကြမ်းဖက်မှုကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းထွက်ပြေးရသူ ၂၂၀,၀၀၀ ခန့် ရှိပါသည်။ ယင်းပမာဏတွင် အရှေ့တောင်ပိုင်းက အရေအတွက်မပါဝင်ပါ။ ယင်းနေရာများအတွင်းရှိ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများကြောင့် နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးရသူအရေအတွက်မှာ ခန့်မှန်းခြေ ၁၀၀,၀၀၀ နှင့် ၄၀၀,၀၀၀ကြား ရှိပါသည်။ ယင်းနေရာများသို့ ဝင်ရောက်ရန် ခက်ခဲသောကြောင့် အရေအတွက်အတိအကျကို ဆုံးဖြတ်ရန် ခက်ခဲပါသည်။

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကူအညီပေးရေးရုံး (UNOCHA) ၏ စက်တင်ဘာ ခန့်မှန်းချက်အရ ကချင်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်များတွင် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ပြည်သူ ၁၀၀,၀၀၀ခန့် ရွှေ့ပြောင်းထွက်ပြေးနေရဆဲဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ထွက်ပြေးနေရသူများ၏ တစ်ဝက်ကျော်မှာ အစိုးရထိန်းချုပ်မှုပြင်ပရှိ စခန်းများတွင် နေထိုင်နေကြသည်။ ယင်းနေရာသို့ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားသော အကူအညီများပေးရန် ဝင်ရောက်မှုကို အစိုးရတပ်များက တားမြစ်ထားပါသည်။ နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးနေရသူများကို လက်ခံထားသည့် နေရာပေါင်း ၁၇၂ခုခန့် ရှိပါသည်။ အချို့သောနေရပ်စွန့်ခွာသူများကို အိမ်ရှိသည့် မိသားစုများထံ ခိုလှုံ့နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ တချို့မှာ တရုတ်နယ်စပ်တလျှောက်ရှိ တောအုပ်များတွင် ပုန်းရှောင်နေပါသည်။

အစိုးရတပ်များနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များကြား တိုက်ပွဲများမှာ ကချင်၊ ရှမ်း၊ ကရင်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်များတွင် ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များ အချင်းချင်းကြား တိုက်ပွဲများလည်း ဖြစ်နေသည်။ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရသူများထံ ဝင်ရောက်ရန်မှာ စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုအဖြစ် ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအဖွဲ့များကို စစ်ဘေးဒဏ်ခံ ရပ်ရွာများကို အကူအညီပေးရန် အတွက် ဝင်ရောက်ခွင့်ကို အစိုးရက ကန့်သတ်ဆဲဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ပဋိပက္ခဖြစ်ခင် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရသူ ၈၀,၀၀၀ မှ ၄၂,၀၀၀ ကျော် ပြန်လာကြသည်ဟု ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာကယ်ဆယ်ရေးအေဂျင်စီများက တင်ပြကြသည်။ နိုင်ငံဘာက ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ လုံခြုံရေးတပ်များကို တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များက တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် တရုတ်နိုင်ငံတွင်းသို့ ထွက်ပြေးသွားသူများစွာ ရှိပါသည်။ ၁၅,၀၀၀ ခန့်ရှိသည်ဟု ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂလူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကူအညီပေးရေးရုံး (UNOCHA) က ခန့်မှန်းပါသည်။ ဧပြီလလယ်တွင် တပ်မတော်နှင့် ရခိုင်တပ်များကြား တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ဘူးသီးတောင်၊ ကျောက်တော်၊ ပုဏ္ဏားကျွန်းနှင့် ရေသေ့တောင်မြို့များတွင် ခန့်မှန်းခြေ ၁,၅၀၀ ခန့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရပါသည်။ အစပိုင်း၌ ကျောင်းများတွင် နေထိုင်ရသည့် အဆိုပါ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရသူများကို အစိုးရက နေရာချထားပေးခဲ့ပါသည်။ ယင်းနေရာများတွင် ၎င်းတို့အနေဖြင့် ယာယီတဲများ ဆောက်လုပ်နေထိုင်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ စက်တင်ဘာတွင် ဒီမိုကရက်တစ် ကရင်ဒုဒ္ဒဘာသာတပ်မတော်၏ တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နှင့် နယ်ခြားစောင့်ရဲတပ်ဖွဲ့တို့ကြား တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့သည့်အတွက် ရွာ ၂၂ ရွာမှ တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးရသူ ၅,၆၀၀ ကျော်မှာ မြိုင်ကြီးငူမြို့နယ် (ကရင်ပြည်နယ်၏ မြို့တော် ဖားအံ၏ မြောက်ဘက် နှစ်နာရီအကွာ) တွင် ခိုလှုံနေကြပါသည်။ နယ်စပ်ဒေသတွင် ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံသူ ၂,၀၀၀ ခန့်ရှိနေပြီး လက်ခံထားသော ရပ်ရွာများတွင် နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ ပြည်တွင်းနှင့် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများက ထောက်ပံ့မှုများနှင့် အကူအညီများ ပေးလျက်ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့ထဲတွင် လူငယ်အုပ်စုများ၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကလှူဒါန်းသူများ ပါဝင်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများက အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပြီး အထောက်အပံ့များ ပေးလျက်ရှိပါသည်။

ရိုဟင်ဂျာ၊ ကမန်မူဆလင်နှင့် ရခိုင်လူမျိုးတို့ အပါအဝင် ၁၂၀,၀၀၀ ခန့်မှာ ၂၀၁၂ အကြမ်းဖက်မှုပြီးကတည်းက ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အိုးအိမ်မဲ့အဖြစ် ဆက်လက်ရှိနေပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် လုံခြုံရေးစစ်ဆင်မှုများကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းရသူ ၃၀,၀၀၀ ခန့်ရှိသည်ဟု အစီရင်ခံစာများတွင် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်လာသူ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုး ၉၀,၀၀၀ ခန့်မှာ စစ်တွေရှိ ကျေးလက်စခန်းများတွင် နေထိုင်ကြပါသည်။ ကူညီရေးအေဂျင်စီများ၏ အကူအညီကို အားကိုးနေထိုင်နေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအေဂျင်စီများက IDP စခန်းအများစုတွင် သန့်ရှင်းသောရေ၊ အစားအစာ၊ နေထိုင်ရန်အဆောက်အအုံနှင့် မိလ္လာစနစ်တို့ ရရှိရန် ပံ့ပိုးပေးထားပါသည်။ သွားလာလှုပ်ရှားမှုအပေါ် စနစ်တကျ ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုများဖြင့် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဝန်ဆောင်မှုများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အရေးများကို အစိုးရက ကန့်သတ်ထားပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ် အာဏာပိုင်များနှင့် လုံခြုံရေးအရာရှိများက ရိုဟင်ဂျာ IDP များ၏ လှုပ်ရှားမှုများအပေါ် ပြင်းထန်ပြီး မမျှတသော ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုများ ပြုလုပ်ထားပါသည်။ မူဆလင်လူမျိုးများသာရှိသည့် အောင်မင်္ဂလာ (အင်ဘာလာ) ရပ်ကွက်တွင် လုံခြုံရေးအတွက် ငွေပေးမှသာ အနီးအနားဈေးများတွင် လိုအပ်သည်များ ဝယ်ယူနိုင်သည်။ ဆေးရုံဆေးခန်းများသို့ သွားနိုင်သည်။ အောင်မင်္ဂလာရပ်ကွက်ပြင်ပတွင် ရိုဟင်ဂျာအချို့မှာ အရေးအဝယ်များအနည်းငယ် ပြုလုပ်နိုင်ကြသည်ဟု သိရပါသည်။ လှုပ်ရှားသွားလာမှုကို ကန့်သတ်ချက်များ ရှိနေသော်လည်း ၎င်းတို့၏ လှုပ်ရှားမှုများအပေါ် ကန့်သတ်မှုများ ဖြေလျှော့မှု အနည်းငယ် ရှိလာသည်ဟု ဒေသခံများက ဆိုပါသည်။

ယခုနှစ်အတွင်း လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အေဂျင်စီများမှာ ပံ့ပိုးကူညီမှုပေးရန် ခရီးသွားလာခွင့်ကို ယခင်ထက်ပို၍ ပုံမှန်ရရှိလာကြသည်။ သို့သော် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ကိုမူ ပုံမှန်မရရှိဘဲ တခါတရံ ပိတ်ပင်ခံရပါသည်။ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု လိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီရန် လုံလောက်သော ခွင့်ပြုမှုကို

မြန်မာနိုင်ငံ

ရရှိသော်လည်း လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ဝန်ထမ်းများမှာ မူစလင် IDP များနှင့် ကျေးရွာများကို ကူညီထောက်ပံ့ရန်အတွက် ဒေသခံရပ်ရွာများ၏ ဖိအားပေးမှုကို ဆက်လက်ရရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်းတွင် IDP များ ဆန္ဒအလျောက်ပြန်လာမှု အနည်းငယ်ရှိသည်ဟု UNHCR က ဖော်ပြထားပါသည်။

ဒုက္ခသည်များကို အကာအကွယ်ပေးခြင်း

နိုင်ငံရေး ခိုလှုံခွင့် ။ ။ နိုင်ငံ၏ ဥပဒေများအရ နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့် သို့မဟုတ် ဒုက္ခသည်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခွင့် ပေးမထားပေ။ ထို့ပြင် ဒုက္ခသည်များကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်သည့် စနစ်တစ်ရပ်ကို အစိုးရအနေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းပေးနိုင်ခြင်း မရှိသေးပေ။

UNHCR အနေဖြင့် ယခုနှစ်အတွင်း နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့် တောင်းဆိုသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မှတ်ပုံတင်ခဲ့ခြင်း မရှိပါ။

နိုင်ငံမဲ့များ

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အခြေချနေထိုင်သည့် မူစလင် ၁.၀၉ သန်းခန့်ရှိကြောင်း မြန်မာ လူဦးရေနှင့် အိမ်ထောင်စု သန်းခေါင်စာရင်းအရ သိရပါသည်။ ၁၉၈၂ နိုင်ငံသားဥပဒေအရ ခွဲခြားဖိနှိပ်မှုများကြောင့် ၎င်းတို့မှာ နိုင်ငံမဲ့များ ဖြစ်ပါသည်။ ရိုဟင်ဂျာတို့၏ နိုင်ငံမဲ့ဖြစ်မှုကြောင့် ယင်းသန်းခေါင်စာရင်းတွင် ရိုဟင်ဂျာလူဦးရေ အတိအကျကို စာရင်းတင်ထားခြင်း မရှိပါ။ သို့သော် UNHCR အရ ယင်းသန်းခေါင်စာရင်းပါ အရေအတွက်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ နိုင်ငံမဲ့ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်တို့၏ ခန့်မှန်းခြေ အမှန်ဖြစ်သည်။ ကနဦးစိစစ်တွေ့ရှိမှုကို အခြေခံ၍ နိုင်ငံအနှံ့အပြားတွင် နိုင်ငံမဲ့နှင့် မည်သည့်နိုင်ငံသားဟု ဆုံးဖြတ်ရခက်ခဲသည့် လူဦးရေ များစွာရှိနေနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့ထဲတွင် တရုတ်၊ အိန္ဒိယနှင့် နီပေါနွယ်ဖွားတို့လည်း ပါဝင်ပါသည်။

နိုင်ငံသားဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် နိုင်ငံသားအဖြစ်ရရှိရန် လူမျိုးနှင့် တိုင်းရင်းသားဖြစ်မှုအပေါ် အခြေခံကာ ခွဲခြားဖိနှိပ်မှုရှိနေပြီး နိုင်ငံမဲ့ဖြစ်စေရန် တွန်းအားပေးနေသည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံသားဥပဒေနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ သက်ဝင်ပြီးနောက် အစိုးရက တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စု ၁၃၅ စုကို "နိုင်ငံသား တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများ" ဟု အသိအမှတ်ပြုခဲ့ ပြီး ဥပဒေအရ အလိုအလျောက် "နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်" ရရှိသည်။ အစိုးရ၏ တရားဝင်လူမျိုးအုပ်စု ၁၃၅ စုတွင် ယခင်နိုင်ငံသားဥပဒေဖော်ပြချက်များကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ အထူးသဖြင့် ရိုဟင်ဂျာများကို ဖယ်ချန်ထားသည်။ ရိုဟင်ဂျာတိုင်းရင်းသား အုပ်စုဝင်များကို နိုင်ငံမဲ့များအဖြစ် ကျရောက်စေခဲ့သည်။ ဥပဒေက ဖော်ပြထားသည့် "နိုင်ငံသား တိုင်းရင်းသား အုပ်စုများ" ဟု ဖွင့်ဆိုရာတွင် ဗြိတိသျှကိုလိုနီ မဖြစ်မီ တစ်နှစ်အလို၊ ၁၈၂၃ခုနှစ် မတိုင်မီကာလက အမြဲနေထိုင်ခဲ့သူ လူမျိုးများနှင့် တိုင်းရင်းသား အုပ်စုများသာ ဖြစ်သည်။ ချင်းနှင့် ကချင်အပါအဝင် အချို့သော တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု အုပ်စုများက ယခုခွဲခြားမှုစနစ်သည် မတိကျကြောင်း ဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ နိုင်ငံတွင်းရှိ ပြည်သူအများစုသည် အလိုအလျောက် နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်ရရှိသော်လည်း အချို့သော လူနည်းစုဖြစ်သည့် ရိုဟင်ဂျာ၊ အိန္ဒိယနွယ်ဖွားများ၊ တရုတ်၊ နီပေါနှင့် ပဿူ (တရုတ်) မျိုးနွယ်များ အပါအဝင် အချို့မှာ ယခင်က နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့် ရရှိနိုင်ခဲ့ကြသော်လည်း အစိုးရက ဖော်ပြထားသည့် စာရင်းတွင် မပါဝင်ပေ။ နိုင်ငံတွင်းမွေးဖွားသည့် ကလေးများသည် အခြားနိုင်ငံတစ်ခုနှင့် "ဆက်စပ်သက်ဆိုင်မှု" မရှိခဲ့လျှင် နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်ကို ဥပဒေကြောင်းအရ ကာကွယ်ပေးထားမှု မရှိပါ။ သို့အတွက်ကြောင့် နိုင်ငံမဲ့မိဘများ၏ သားသမီးများ နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့် မရရှိသည့်အတွက်ကြောင့် နိုင်ငံမဲ့ဦးရေ တိုးပွားလာရသည်။ UNHCR ၊

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့များနှင့် လူသားချင်း စာနာမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများက မြန်မာနိုင်ငံသားဥပဒေကို နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး ကတိကဝတ်များနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများအညီ ပြင်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် တိုက်တွန်းအကြံပြုလျက်ရှိသည်။ (အခန်း ၆၊ ကလေးများကို ကြည့်ပါ)

ရိုဟင်ဂျာဟူသော အမည်သည် ၎င်းတို့ကို ၎င်းတို့ဘာသာရေး၊ ဘာသာစကားနှင့် အခြားမျိုးနွယ်စု ဆိုင်ရာ လက္ခဏာများအရ တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စု တစ်ခုအဖြစ် ရည်ညွှန်းသတ်မှတ်ခေါ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရိုဟင်ဂျာတို့သည် ယနေ့ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသည် ၎င်းတို့၏ နေရင်းဇာတိဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမပွားကြပေ။ သို့သော် ယခုအခြေချနေထိုင်သည့် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် နှစ်ပေါင်းရာချီ၍မဟုတ်သည့်တိုင် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ ယခင်က အာဏာပိုင်များက ရိုဟင်ဂျာတို့ကို "ဘင်္ဂါလီ" ဟု အမြဲတစေ ရည်ညွှန်းခေါ်ဆိုပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၌ အခြေချနေထိုင်သူ မူစလင်များမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ ပုံမှန်မဟုတ်ဘဲ ဝင်ရောက်လာသူများ၊ သို့မဟုတ် ဗြိတိသျှတို့၏ ကိုလိုနီအုပ်စိုးမှုကာလအတွင်း ခေါ်သွင်းလာသူများမှ ဆင်းသက်လာသူများဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ မေတွင် ယင်းလူစုကို ရည်ညွှန်းရန် "ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မူစလင်များ"ဟု အစိုးရမူဝါဒတွင် စတင်အသုံးပြုလာသည်။ နိုင်ငံသားစိစစ်ခြင်းအတွက် အမည်ကတ်များ (ICNV) ဆက်လက်ထုတ်ပေးခြင်းဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည့် အစီအစဉ်ကို မေတွင် အစိုးရက ကြေညာခဲ့ပါသည်။ ဒီဇင်ဘာတွင် အစိုးရက ကမန်မူဆလင် ၃၉၀,၀၀၀ မှ ၃,၁၆၂ ဦးကို ICNV ကတ်များ ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ အစိုးရ၏ တောင်းဆိုမှုကြောင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ယခင် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ် (ယာယီ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်) ကို ပြန်အပ်ခဲ့သူများဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများကြောင့် လျှောက်ထားသူအားလုံးကို အစိုးရက ဘင်္ဂါလီဟု သတ်မှတ်ရန် မလိုအပ်တော့ပါ။ အစောပိုင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော ပုံစံများကဲ့သို့ ၎င်းတို့၏ လူမျိုး သို့မဟုတ် ဘာသာကို ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် မလိုအပ်တော့ပါ။ ဒီဇင်ဘာစာရင်းအရ အစိုးရ၏ နိုင်ငံသား အတည်ပြုစစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ခန့်မှန်းခြေ ရိုဟင်ဂျာ ၂,၀၀၀ ခန့် ပါဝင်လာပြီး ပထမအဆင့်အနေဖြင့် ICNV ကတ် လျှောက်ထားကြသည်။ ဒီဇင်ဘာတွင် အစိုးရက ရလဒ်ကို မထုတ်ပြန်သေးပေ။ ယင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်သော လူတစ်ဦးချင်းစီမှာ ပါဝင်မှုအတွက် အသိအမှတ်ပြုသည့် အနေဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ ထပ်မံအကျိုးခံစားခွင့်များ မရှိကြပေ။ အစိုးရက ရိုဟင်ဂျာများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် ဆက်လက်ဆော်ကြံနေသော်လည်း အများစုက ယင်းလုပ်ငန်းစဉ်မှ ရလဒ်များ ပိုမိုသေချာဖို့လိုကြောင်း ဖော်ပြကြသည်။ တစ်ချိန်က အစိုးရက ၎င်းတို့ကို နိုင်ငံသားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ သော်လည်း အစိုးရက ၎င်းတို့ကို နိုင်ငံသားအဖြစ် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ လက်ရှိအခွင့်အရေးကို လျော့ပါးစေသော နိုင်ငံသားသတ်မှတ်မှုပုံစံမျိုးသတ်မှတ်ပေးမည်ကို ကြောက်ရွံ့ကြောင်း ဖော်ပြကြပါသည်။

နိုင်ငံသားဥပဒေအရ နိုင်ငံသားအဆင့်ထက်နိမ့်သည့် ပုံသဏ္ဍာန်နှစ်မျိုးရှိပြီး ဧည့်နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူ အဆင့်များ ဖြစ်ပါသည်။ အခြားဥပဒေများအရ ယင်းနိုင်ငံသားများမှာ နိုင်ငံရေးတာဝန်များ ယူခြင်း၊ စစ်တပ်၊ ဥပဒေဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးတို့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မြေယာနှင့် ငွေကြေး အမွေဆက်ခံခွင့်မရှိသကဲ့သို့ ဆေးပညာနှင့် ဥပဒေကဲ့သို့သော အတတ်ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဘွဲ့ဒီဂရီ ရယူနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ နိုင်ငံသားဥပဒေအရ ဧည့်နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူအဆင့်တွင်ရှိသည့် နိုင်ငံသားများ၏ တတိယမြောက် မျိုးဆက်ကျမှသာ နိုင်ငံသားအဖြစ် အပြည့်အဝယူခွင့်ရနိုင်ပါသည်။

ရိုဟင်ဂျာတို့သည် တရားဥပဒေအရ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအရ ပြင်းထန်စွာ ခွဲခြားနှိမ့်ချဆက်ဆံခြင်း ခံနေကြရသည်။ အစိုးရက ၎င်းတို့ အခြေချနေထိုင်သည့် ကျေးရွာမှ ပြင်ပသို့ သွားလာရာတွင် ခွင့်ပြုချက် ယူရန် သတ်မှတ်ထားသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

အဆင့်မြင့် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများနှင့် အခြေခံဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိမှုမှာလည်း ကန့်သတ်ခံထားရသည်။ ဆရာဝန်၊ သူနာပြုနှင့် ကျောင်းဆရာကဲ့သို့ အစိုးရဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခွင့် မပေးထားပေ။ အာဏာပိုင်များက ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ ရိုဟင်ဂျာများကို အတင်းအကြပ်ခိုင်းစေမှုနှင့် အာဏာဖြင့်ဖမ်းဆီးမှုများ ရှိသည်။ ရိုဟင်ဂျာတို့၏ လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုအတွက် အာဏာပိုင်များ၏ တရားဝင်အသိအမှတ်ပြု ခွင့်ပြုချက် လိုအပ်သလို မွေးဖွားမည့် ကလေးအရေအတွက်ကို မိသားစုတစ်စုလျှင် နှစ်ဦးသာ မှတ်ပုံတင်နိုင်ရန် ကန့်သတ်ထားသည်။ သို့သော် ကလေးနှစ်ဦးသာယူရန် မူဝါဒကို ဒေသအလိုက် စည်းကြပ်ရာတွင် တသမတ်တည်းမရှိပါ။ နေရာအများအပြားတွင် အာဏာပိုင်များက ရိုဟင်ဂျာမိသားစုများတွင် ကလေးနှစ်ဦးအပြင် အပိုကလေးများကိုလည်း မှတ်ပုံတင်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် အာဏာပိုင်များက ဤသို့ ဆောင်ရွက်မပေးသော ဖြစ်ရပ်များလည်း ရှိပါသည်။

ရိုဟင်ဂျာများ အိမ်ဆောက်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဘာသာရေးအဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ခြင်းကို ကန့်သတ်ချက်များနှင့် ဟန့်တားထားသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ဒေသခံ လုံခြုံရေးအရာရှိများက ရိုဟင်ဂျာများ (အရေအတွက်သေချာမသိရ)အပေါ် အကြမ်းဖက်မှုများနှင့် အကြောင်းမဲ့ဖမ်းဆီးမှုများရှိသည်ဟု အစီရင်ခံစာများအရသိရပါသည်။ ဒေသခံအုပ်စုများက ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် နယ်စပ်အာဏာပိုင်များကို တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် ယင်းဖြစ်ရပ်နောက်ပိုင်း လုံခြုံရေးရှင်းလင်းမှုစစ်ဆင်ရေး ပြုလုပ်ခဲ့သော ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများနှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများကို နှစ်ကုန်သည်အထိ အတည်မပြုနိုင်သေးပေ။ အောက်တိုဘာနှင့် ဒီဇင်ဘာအတွင်း ယင်းအစီရင်ခံစာများ ထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်မှ မိမိဆန္ဒအလျောက် ထွက်ခွာပြောင်းရွှေ့သူ အရေအတွက်မှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှ စကြည့်လျှင် အနိမ့်ဆုံးသို့ ကျဆင်းသွားပါသည်။ ပထမခြောက်လအတွင်းသာ ရာဂဏန်းအနည်းငယ်ခန့် ထွက်ခွာသွားသည်ဟု သတင်းရရှိပါသည်။ ယင်းအတွက်ကြောင့် ရိုဟင်ဂျာရွှေ့ပြောင်းသူများအတွက် အန္တရာယ်သိသိသာသာ လျော့ကျသွားသည်။ ရိုဟင်ဂျာ ပြောင်းရွှေ့သူများမှာ လေ့ပေါ်တွင်နှင့် အကူးအပြောင်းကာလအတွင်း လူကုန်ကူးခံရခြင်း၊ လူမှောင်ခိုကူးခြင်းနှင့် အခြားနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် အောက်တိုဘာ ၉ ရက်နေ့တွင် နယ်ခြားစောင့်ရဲစခန်းများကို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ယင်းဧရိယာအတွင်း ပြုလုပ်သည့် လုံခြုံရေးစစ်ဆေးရေးမှ ရှောင်ပြေးရန် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်သူအရေအတွက်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် ၂၀,၀၀၀ ကျော် ရှိလာသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂနှင့် အင်န်ဂျီအိုက အစီရင်ခံစာများကဖော်ပြထားပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ဥပဒေမဲ့ သတ်ဖြတ်မှုများ၊ မုဒိမ်းမှု၊ လိင်အကြမ်းဖက်မှု၊ အတင်းအဓမ္မ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခြင်း၊ အတင်းအကြပ် ခိုင်းစေခြင်း၊ လိင်ကုန်ကူးခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်း၊ ဖမ်းဆီးထားချိန်အတွင်း မတော်မတရားပြုလုပ်ခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခံထားရစဉ် သေဆုံးမှုများနှင့် လျှော်ညီသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် မျှတသော တရားစီရင်မှု အခွင့်အရေးပေးရန်များကို စနစ်တကျ ငြင်းပယ်ထားကြောင်း သတင်းများ ရရှိပါသည်။

မီဒီယာသတင်းများနှင့် ဒေသခံအင်န်ဂျီအိုများအဆိုအရ ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်၌ မောင်တောမြို့နယ်၊ ရွှေဇာကက်ပကောင်း ကျေးရွာတွင် ရွာသားများက လူငယ်အမျိုးသား နှစ်ဦး၏ အလောင်းကို လှေတစ်စင်းပေါ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့သည်။ တစ်ဦးမှာ အရွယ်မရောက်သေးသူဖြစ်ကာ ၎င်းတို့နှစ်ဦး ငါးဖမ်းထွက်သွားပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် တွေ့ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးကို နယ်ခြားစောင့်ရဲစခန်းတစ်ခုအနီးတွင် နောက်ဆုံးတွေ့လိုက်သည်ဟု ရွာသားများက ပြောသည်။ သို့သော် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု မလုပ်ခဲ့သည့်အတွက် နှစ်ကုန်သည်အထိ တရားခံမည်သူမှန်း မသိပေ။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အတင်းအဓမ္မ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရမှု ၂၄ မှု ရှိခဲ့သည်ဟု ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများက သတင်းပေးပို့သည်။ အများစုမှာ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အစိုးရ ထိန်းသိမ်းခံရသော လူအများစုမှာ ကျပ် ၉၅၀,၀၀၀ (၇၁၅ ဒေါ်လာ) အထိ ငွေပေးခြင်းဖြင့် လွတ်မြောက်ကြသည်။ ဖမ်းဆီးခံရသူ အများအပြားမှာ ထောင်ကျနေစဉ်အတွင်း အာဏာပိုင်များ၏ ရိုက်နှက်ခြင်းကို ခံရသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဧပြီ ၅ ရက်တွင် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်တွင် လူတစ်ဦး အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ အရာရှိများက ၎င်းကို လက်ထိပ်ခတ်ကာ အကျဉ်းထောင် ခေါင်မိုးတွင် ချည်နှောင်ထားသည်ဟု သိရသည်။ ထို့နောက် ရိုက်နှက်ထိုးကြိတ်ကာ ရင်ဘတ်ကို မီးနှင့်ရှို့သည်ဟု ဆိုသည်။ ကျပ် ၁၀ သန်း (ဒေါ်လာ ၇၅,၀၀) ပေးမှ အရာရှိများက ၎င်းကို ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ အတင်းအဓမ္မ ခိုင်းစေမှုများရှိကြောင်း ယုံကြည်နိုင်လောက်သည့် သတင်းများကို ဒေသခံအင်န်ဂျီအိုများက ပေးပို့ကြသည်။ အများစုကို မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် နယ်စပ်အစောင့်ရဲတပ်ဖွဲ့များက ပြုလုပ်သည်ဟုဆိုသည်။ အစိုးရအရာရှိများက ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ရွာသားများကိုခိုင်းစေပြီးငွေမပေးခြင်း သို့မဟုတ် ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးထက် များစွာလျော့နည်းသည့်လုပ်အားခပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်သည်ဟု သိရသည်။

အခန်း ၃ ။ ။ နိုင်ငံရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် လွတ်လပ်စွာ ပါဝင်နိုင်ခွင့်

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် နိုင်ငံသားများအား လျှို့ဝှက်မဲပေးခြင်းစနစ်ဖြင့်ပြုလုပ်သော ရွေးကောက်ပွဲမှတစ်ဆင့် ၎င်းတို့၏အစိုးရကို ရွေးချယ်ခွင့်ပေးထားပါသည်။ သို့သော် ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ အပြည့်အဝတင်ပြတောင်းဆိုနိုင်သည့် စနစ်တစ်ရပ် မဟုတ်သကဲ့သို့ ပြည်သူလူထု၏ဆန္ဒကို လွတ်လပ်စွာဖော်ပြခွင့်မရရှိပေ။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ နိုင်ငံအဆင့်လွှတ်တော်များ၏ လေးပုံတစ်ပုံနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် လွှတ်တော်များ အားလုံး၏ လေးပုံတစ်ပုံ၌ လက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲတပ်မတော်သားများကို ခန့်အပ်ထားပြီး ကာကွယ်ရေး၊ ပြည်ထဲရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာ ဝန်ကြီးများ ခန့်ထားရန် စစ်တပ်ကို အာဏာပေးထားသည်။ သမ္မတက နိုင်ငံတော်အဆင့် အရေးပေါ်အခြေအနေကို ကြေညာပါက တပ်မတော်က အစိုးရဌာနအားလုံးအပေါ် အကန့်အသတ်မရှိ အာဏာလွှမ်းမိုးမှုရှိနေသည်ဟု ယူဆရသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ သီးခြားပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်မှာ အခြားနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံသားခံယူထားသူနှင့် သွေးသားရင်းခြာ တော်စပ်သူများကို သမ္မတဖြစ်ခွင့်မှ တားမြစ်ထားပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ရန် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ရှိ ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ ၇၅ ရခိုင်နှုန်းကျော် ထောက်ခံရန် လိုအပ်သဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ စစ်တပ်ကို ဗီတိုအာဏာ အပ်နှင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် နိုင်ငံရေးအရ ပါဝင်နိုင်မှု

မကြာသေးမီက ရွေးကောက်ပွဲများ။ ။ နိုင်ငံတကာလေ့လာစောင့်ကြည့်သူများ၏ နောက်ဆုံးတင်ပြချက်များအရ ၂၀၁၅ခုနှစ် နိုဝင်ဘာတွင် ရွေးကောက်ပွဲပြုလုပ်နေစဉ်အတွင်း မဲရုံ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်တွင် မူမမှန်မှုများ မတွေ့ရှိဟု သိရပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အများအားဖြင့် ပြည်သူများ၏ဆန္ဒကို ထင်ဟပ်သည်ဟု ယူဆထားကြသည်။ အချို့သော ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ အားနည်းချက်များကြောင့် ထိခိုက်မှုမရှိခဲ့ပေ။

လွှတ်တော်အတွင်း နေရာအများအပြားကို ရွေးကောက်ခြင်းမရှိဘဲ တပ်မတော်အရာရှိများအတွက် ထားရှိခြင်းအပေါ် လေ့လာအကဲဖြတ်သူများက စိုးရိမ်မှုရှိခဲ့သည်။ ခွဲခြားဆက်ဆံသည့် အခြေခံမူကြောင့် အချို့သော ရွေးကောက်ပွဲဝင် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများမှာ အပယ်ခံခဲ့ရသည်။ ယခင်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲပေးခဲ့သော ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးစု

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

အားလုံးနီးပါးခန့်မှာ မဲပေးပိုင်ခွင့် ရှုတ်သိမ်းခံရသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဦးစီးသော NLD ပါတီမှာ ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ရွေးကောက်ပွဲဝင် နေရာ ၁,၁၅၀ ၏ ၇၇.၁ ရာခိုင်နှုန်းကို အနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး ဇန်နဝါရီတွင် လွှတ်တော်ကို တရားဝင်ခေါ်ယူခဲ့သည်။ NLD ဦးဆောင်သောလွှတ်တော်က ဦးထင်ကျော်ကို သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီဆောင်ရွက်နိုင်မှု ။ ။ အတိုက်အခံပါတီများနှင့် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများက ၎င်းတို့၏စုဝေးခွင့်နှင့် ဆန္ဒပြခွင့်ကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးနေကြသည်။

အမျိုးသမီးများနှင့် လူနည်းစုများ ပါဝင်နိုင်မှု ။ ။ အစိုးရလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း အမျိုးသမီးနှင့် လူနည်းစုများ ပါဝင်မှုကို ကန့်သတ်ထားသော ဥပဒေမရှိပါ။ သို့သော် အမျိုးသမီးများနှင့် လူနည်းစုများမှာ အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း ပါဝင်မှု နည်းပါးဆဲဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အဆင့်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဝန်ကြီး ၂၂ ဦးပါသည့် အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှာ တစ်ဦးတည်းသော အမျိုးသမီးဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၄၄၀ နေရာတွင် အမျိုးသမီး ၄၃ ဦး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၂၂၄ နေရာတွင် အမျိုးသမီး ၂၃ ဦး နှင့် ပြည်နယ် ၇ ခုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး ၇ ခု၏ လွှတ်တော်များရှိ ကိုယ်စားလှယ် ၈၈၂ ဦးတွင် အမျိုးသမီး ၇၉ ဦးတို့ ပါဝင်သည်။ နိုင်ငံအဆင့်နှင့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်နှစ်ခုစလုံးတွင် အမျိုးသမီးများ ကိုယ်စားပြုပါဝင်မှုမှာ ရွေးကောက်ခံ ကိုယ်စားလှယ်များတွင် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် ရှိပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ နှစ်ရပ်တွင် အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်ပြီး ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ ဝန်ကြီးချုပ်များ ဖြစ်ကြသည်။

ဒီဇင်ဘာအထိ တိုင်းရင်းသား ပြည်နယ် ၇ ခုမှ ဝန်ကြီး ၅ ဦးမှာ ယင်းပြည်နယ်များရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖြစ်ကြသည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် တိုင်းရင်းသားပါတီများမှကိုယ်စားလှယ် ၃၇ ဦးပါဝင်ပြီး အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် ၁၈ ဦးနှင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၈၈၂ ဦးတွင် ၇၇ ဦးတို့ ပါဝင်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်၊ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် နှစ်ရပ်စလုံးတွင် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစု နိုင်ငံရေးပါတီများမှ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုကို ကိုယ်စားပြု သော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိပါသည်။ အဆင့်အားလုံးမှ ဤကိန်းဂဏန်းများမှာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) နှင့် ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ (USDP) တို့၏ အဖွဲ့ဝင် တိုင်းရင်းသားများကို ထည့်သွင်းရေတွက်ထားခြင်း မရှိပါ။ NLD တွင် တိုင်းရင်းသားများစွာ ပါဝင်သော်လည်း ကိန်းဂဏန်း အတိအကျ မသိရပါ။

ရိုဟင်ဂျာများမှာ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်မှုမရရှိသေးပါ။ ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးများ (မဲပေးခွင့်နှင့် အုပ်ချုပ်ခွင့်) တို့မှာ ဆိုးဆိုးရွားရွား ကန့်သတ်ခံရဆဲ ဖြစ်သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် လူဦးရေ၏ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်မှာ ရိုဟင်ဂျာများဖြစ်သော်လည်း ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ရိုဟင်ဂျာကိုယ်စားလှယ်များ မရှိပါ။

အခန်း ၄ ။ အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် အစိုးရ၏ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ကင်းမဲ့နေခြင်း

အစိုးရအရာရှိများ အဂတိလိုက်စားလျှင် ဥပဒေအရ ရာဇဝတ်မှုဖြင့် အရေးယူနိုင်သည်။ အစိုးရက များပြားလှသော အဂတိလိုက်စားမှုကို ဟန့်တားရန် ဆက်လက်ကြိုးစားနေသည်။ အစိုးရက အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ဖျက်ရန် အပြောနှင့်ရော အလုပ်နှင့်ပါ စတင်လျက်ရှိသည်။ အစိုးရဝန်ထမ်းများ လက်ဆောင်လက်ခံနိုင်ခြင်းအပေါ်လည်း ကန့်သတ်ချက် အသစ်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ သို့သော် အစိုးရ၏ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုများမှာ အကန့်အသတ်ရှိနေသည်။ အကြောင်းမှာ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနအပါအဝင် အစိုးရဌာနအချို့မှာ အစိုးရ၏ တိုက်ရိုက်ထိန်းချုပ်မှုပြင်ပတွင် ရှိနေသေးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ

အဂတိလိုက်စားခြင်း ။ ။အဂတိလိုက်စားမှုမှာ ပြဿနာတစ်ရပ်အဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေသည်။ အထူးသဖြင့် တရားစီရင်ရေးတွင် ဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်မှု စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် တိုင်ကြားသူများက ရဲတပ်ဖွဲ့ကို လာဘ်ထိုးရန်လိုအပ်ပြီး ရဲတပ်ဖွဲ့က အရပ်သားများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်ငွေညှစ်လေ့ရှိပါသည်။ သို့သော် အစိုးရက စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ စတင်ပြုလုပ်နေပြီဖြစ်ပြီး အစိုးရအရာရှိများ၏ အဂတိလိုက်စားမှုကို ဖော်ထုတ်နေပါသည်။

ငွေကြေးပိုင်ဆိုင်မှု ဖော်ထုတ်ကြေညာခြင်း ။ ။ အစိုးရအရာရှိများ၏ ငွေကြေးပိုင်ဆိုင်မှုကို ဖော်ထုတ်ကြေညာရန် ဥပဒေကြောင်းအရ မလိုအပ်ပါ။ ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် ဒုတိယသမ္မတများသည် မိမိတို့၏ မိသားစုပိုင်ဆိုင်မှုများကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံ ပေးပို့ရန် လိုအပ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ခန့်အပ်ထားသော သူများက ပိုင်ဆိုင်မှု အရပ်ရပ်ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ တင်ပြရပါသည်။ ယင်းအစီရင်ခံစာများကို လူအများသိစေရန် အစိုးရကထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း မရှိပါ။

ဧပြီတွင် သမ္မတရုံးက ခွင့်ပြုသော လက်ဆောင်အမျိုးအစားနှင့် ပမာဏနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရဝန်ထမ်းများအတွက် စည်းမျဉ်း လမ်းညွှန်ချက်အသစ်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ လမ်းညွှန်ချက်အသစ်အရ အစိုးရဝန်ထမ်းများမှာ ကျပ်၂၅,၀၀၀ (၁၈ ဧဒေါ်လာ) ထက် ပိုမိုတန်ဖိုးရှိသော လက်ဆောင်များကို လက်ခံခွင့်မရှိပါ။ ယခင်အစိုးရခေတ်က သတ်မှတ် ထားသည့် ၃၀၀,၀၀၀ ကျပ် (၂၂၅ ဧဒေါ်လာ) အောက် များစွာလျော့နည်းပါသည်။ လက်ခံသည်ဖြစ်စေ၊ လက်မခံသည်ဖြစ်စေ ကမ်းလှမ်းသော လက်ဆောင်အားလုံးကို သက်ဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်သူများထံ တင်ပြရန် လိုအပ်သည်ဟုလည်း စည်းမျဉ်းသစ်များတွင် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ သီးခြားဖြစ်ရပ်တစ်ခုအဖြစ် အစိုးရက ဧပြီလလယ်တွင် အများပြည်သူပွဲတော်ချိန်အတွင်း အဆင့်မြင့်အစိုးရအရာရှိကြီးတစ်ဦး၏ လက်ထောက်တစ်ဦးကို မီဒီယာကုမ္ပဏီတစ်ခုက လာဘ်ထိုးရန်ကြိုးစားမှုကို လူသိရှင်ကြားကြေညာခဲ့ပါသည်။

အများပြည်သူ သတင်းရပိုင်ခွင့် ။ ။သတင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူသိရှိစေရမည်ဟု ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိပါ။ သို့သော် အစိုးရက ဘဏ္ဍာရေးပွင့်လင်းမြင်သာမှု တိုးတက်လာစေရန် အစီအစဉ်များ သို့မဟုတ် ကနဦးဆောင်ရွက်ချက်များ လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ ထုတ်ပြန်ထားသော အသုံးစရိတ်ကို အများပြည်သူ သိရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော် အစိုးရက ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီးကို အသေးစိတ်ချထားပေးသော်လည်း ပြည်သူများမှာ အကျဉ်းချုပ်အချက်အလက်များသာ မြင်ခွင့်ရပါသည်။ အစိုးရက ဆိုရှယ်မီဒီယာတွင် တည်ရှိမှုကို များစွာတိုးမြှင့်ပြီး ဝန်ကြီးဌာနအားလုံးနှင့် လွှတ်တော်နှစ်ရပ်စလုံးတွင် သတင်းအချက်အလက်အတွက် အဓိကချန်နယ်အဖြစ် အသုံးပြုသည့် ဖေ့စ်ဘွတ်စာမျက်နှာများရှိကြပါသည်။

သတ်မှတ်ရုပ်သံချန်နယ်များတွင် လွှတ်တော်လုပ်ဆောင်ချက်ကို ထုတ်လွှင့်ပေးပါသည်။ ယခင်နှစ်များကနှင့်မတူဘဲ လွှတ်တော်အမတ်များ၏ မဲပေးမှုမှတ်တမ်းကို ပြည်သူများကြည့်ရှုနိုင်ရန် အစိုးရက စီစဉ်ထားသည်။

အခန်း ၅။ စွပ်စွဲထားသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို နိုင်ငံတကာနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရသဘောထား

အစိုးရက ပြည်တွင်းလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းများကို လွတ်လပ်စွာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် အပြည့်အဝ ခွင့်ပြုထားခြင်း မရှိပါ။ ယခင်အစိုးရက ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီးရုံး (OHCHR) ဖွင့်လှစ်ခွင့်ပေးမည်ဆိုသည့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်ပေးခဲ့သည့် ကတိကို ယခုနှစ်ကုန်သည့်တိုင် လက်ရှိအစိုးရက

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခြင်းမရှိသေးပေ။ OHCHR ကို နိုင်ငံတွင်း အမည်ခံတည်ရှိခွင့်ပေးထားသော်လည်း အစိုးရက OHCHR ဝန်ထမ်းအချို့အတွက် ဝိဇာထုတ်ပေးရန် အချိန်ဆွဲထားသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်သို့သွားပါက ခရီးသွားခွင့်ပြုမိန့် လိုအပ်ဆဲဖြစ်သည်။ လူ့အခွင့်အရေး အင်န်ဂျီအိုများမှာ ရုံးများဖွင့်လှစ်နိုင်ပြီး ယခင်နှစ်များကထက် အာဏာပိုင်များ၏ နှောင့်ယှက်မှုနှင့် စောင့်ကြည့်မှု နည်းပါးစွာလည်ပတ်နိုင်သည်။

နိုင်ငံတကာ အင်န်ဂျီအိုများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ အပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူများနှင့် ထောက်ခံအားပေးသူများမှာ ကာလတိုဝိဇာသာရရှိသဖြင့် ဝိဇာသက်တမ်းတိုးရန်အတွက် နိုင်ငံမှ ခေတ္တပြန်ထွက်ရန် လိုအပ်ဆဲဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံခြားသားများ၏ လှုပ်ရှားမှုများကို အစိုးရက စောင့်ကြည့်ဆဲဖြစ်ပြီး နိုင်ငံခြားသားများနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသော နိုင်ငံသားများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်။ သို့သော် တစ်ချို့ဧရိယာများတွင် ယင်းသို့သော လုပ်ဆောင်ချက်များ လျော့နည်းသွားသည်ဟု လေ့လာ အကဲခတ်သူများက သတင်းပို့ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ ။ ။ ယခုနှစ်အတွင်း ကုလသမဂ္ဂနှင့် နိုင်ငံတကာ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အဖွဲ့အစည်းများအတွက် အထူးသဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် လက်နက်ကိုင် တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများနှင့် အစိုးရက ထိန်းချုပ်ထားသည့် ဧရိယာများအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်များမှာ သိသိသာသာဆိုးရွားသည်။ ဧပြီအစတွင် တပ်မတော်က ကချင်ပြည်နယ်တွင် အစိုးရထိန်းချုပ်မှု ပြင်ပရှိ ဧရိယာများသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ပိတ်ခဲ့သည်။ စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူများကို လိုအပ်သော ကယ်ဆယ်ရေး အထောက်အပံ့များရယူရန်အတွက် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာနေရာများကိုကျော်ဖြတ်ပြီး အစိုးရဧရိယာအတွင်းရှိ ပစ္စည်းပေးဝေသည့်နေရာများကို လာရောက်စေသည်။ အစိုးရက လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ယာဉ်တန်းများကို ပုံမှန် သွားရောက်ခွင့်မပြုခဲ့ပေ။ သို့သော် တစ်ဦးချင်းနှင့် ပြည်တွင်း အေဂျင်စီများ၏ ပမာဏနည်းသော ကူညီပေးမှုများမှာ ခွင့်ပြုချက်ရရန် ပိုမိုအဆင်ပြေသည်ဟုဆိုကြပါသည်။ တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် နောက်ဆက်တွဲနယ်မြေရှင်းလင်းရေးကိစ္စများ ဖြစ်ပွားပြီးနောက်တွင် အခြားလူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအဖွဲ့အစည်းအားလုံးနှင့်အတူ ကုလသမဂ္ဂအေဂျင်စီများသည် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းသို့ အောက်တိုဘာမှ ဒီဇင်ဘာအတွင်း ဝင်ရောက်ခွင့် မရနိုင်ကြပါ။

အစိုးရက ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူးအကြံပေးတို့၏ ပုံမှန်ခရီးစဉ်များကို ကူညီစီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် နိုင်ငံအတွင်း အခြေစိုက်ရုံးတစ်ရုံး ဖွင့်လှစ်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်ပြီး OHCHR နှင့် သဘောတူညီချက် မရရှိသေးပေ။

၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် အစိုးရက ICRC အဖွဲ့ကို အကျဉ်းထောင်များသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ပေးမည်ဟု ကတိပြုပြီးနောက် ICRC မှာ အရပ်ဘက်အကျဉ်းသားများနှင့် အလုပ်ကြမ်းစခန်းများဆီ သွားရောက်ခွင့် အပြည့်အဝ ရရှိခဲ့ပါသည်။ အစိုးရက ICRC ကို ရှမ်း၊ ရခိုင်နှင့် ကချင်ပြည်နယ် အပါအဝင် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများနေထိုင်ရာ ပြည်နယ်များတွင် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ခွင့် ပေးခဲ့သည်။

အစိုးရ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ ။ ။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် (MNHR) က လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက် နှောင့်ယှက်သည့် ဖြစ်ရပ်များကို စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်။ အမှုများနှင့် သက်ဆိုင်သော ရဲတပ်ဖွဲ့ သို့မဟုတ် စစ်တပ်မှ တာဝန်ရှိသူများကို အစိုးရက ခေါ်ယူမှုများလည်း ရှိခဲ့သည်။ ယုံကြည်နိုင်လောက်သော လွတ်လပ်သည့် ယန္တရားတစ်ခုအဖြစ် လည်ပတ်ရန်မူ ကန့်သတ်ချက်များ ရှိနေသေးသည်။ ယင်းကော်မရှင်အဖွဲ့က လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ပညာပေး သင်ရိုးညွှန်းတမ်း ဖန်တီးခြင်း၊ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများ

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ဝေငှခြင်းနှင့် လူ့အခွင့်အရေး သင်တန်းများပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တွေ့ဆုံပြီး အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းနှင့်လည်း တွေ့ဆုံမှု တိုးတက်လာပါသည်။

ယင်းသို့ တိုးတက်မှုများရှိသော်လည်း ဇွန်တွင် ရန်ကုန်ရှိ လူ့အခွင့်အရေးအမှုတစ်ခုနှင့် ပတ်သက်ပြီး MHNRC ၏ ဝင်ရောက်ဖျက်ဖြေမှုအပေါ် လူထု၏ သိသိသာသာဆန်းစစ်မှု ခံခဲ့ရပါသည်။ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် အိမ်အကူမလေး နှစ်ဦး ငါးနှစ်လုံးလုံး ရန်ကုန်ရှိ စက်ချုပ်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် နိပ်စက်ခံရခြင်း၊ မတရားဖိနှိပ်ခံရခြင်းနှင့် ပြင်ပနှင့် အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်ခံရခြင်းတို့ ပြုလုပ်ခံရသည့်အကြောင်းကို သတင်းထောက် ကိုဆွေဝင်းက ရေးသားထားသည်။ ဇူလိုင်တွင် ယင်းအမှုကို ရဲတပ်ဖွဲ့က အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသည့်အခါ ကိုဆွေဝင်းက ယင်းအမှုကို MNHRC သို့ တိုင်ကြားခဲ့သည်။ MNHRC က ယင်းအမှုကို ကြားဝင်ဖျက်ဖြေကာ နိပ်စက်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသူများက ယင်းမိန်းကလေးများကို မြန်မာကျပ်ငွေ ၅.၄၅ သန်းခန့် (ဒေါ်လာ ၄,၁၀၀) ပေးစေခဲ့သည်။ တစ်ဦးကို မြန်မာကျပ်ငွေ ၄၁ သိန်း (ဒေါ်လာ ၃,၁၀၀) နှင့် တခြားတစ်ဦးကို မြန်မာကျပ်ငွေ ၁၃ သိန်းခွဲ (ဒေါ်လာ ၁,၀၀၀) ဖြစ်သည်။ တရားဝင် တရားစွဲဆိုမှု မပြုလုပ်ခြင်းက မတရားခံရသူများ၏ လူ့အခွင့်အရေးကို MNHRC ကကာကွယ်ပေးခြင်း မရှိသည့်အတွက် လူထုက ဒေါသထွက်ခဲ့ကြသည်။ လူကုန်ကူးမှု တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့က ဦးဆောင်ပြီး ရဲတပ်ဖွဲ့က နိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသူများဟု စွပ်စွဲခံရသူများကို စက်တင်ဘာ ၂၀ ရက်နှင့် ၂၁ ရက်များတွင် ဖမ်းဆီးခဲ့ကာ လူကုန်ကူးမှု တိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်ဖြစ်ပွားပြီးနောက် လွှတ်တော်က MNHRC ကို သုံးသပ်ဆန်းစစ်ရန် တောင်းဆိုခဲ့ပါသည်။ MNHRC ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် လေးဦးမှာ ၎င်းတို့ဆန္ဒအလျောက် နှုတ်ထွက်သွားခဲ့သည်။ နှစ်ကုန်တွင် ယင်းဆန်းစစ်ချက်ကို ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၎င်းဆောင်ရွက်ချက်အတွက် အစိုးရက သတင်းထောက်ကိုဆွေဝင်းကို စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်တွင် ချီးကျူးဂုဏ်ပြုလွှာ ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ဩဂုတ်တွင် အစိုးရက ကိုဖီအာနန် ဦးဆောင်သည့် ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ လူထုတစ်ရပ်လုံး၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေး တိုးတက်စေရန်အတွက် ခိုင်မာသည့်အစီအမံများ အကြံပြုရန်အတွက် ဘက်မလိုက်သော သမာသမတ်ရှိသည့် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုနှစ်အတွင်း ယင်းကော်မရှင် အဖွဲ့က ရခိုင်ပြည်နယ်သို့ နှစ်ကြိမ် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အောက်တိုဘာ၌ အကြမ်းဖက်မှု မဖြစ်ပွားခင်နှင့် ဖြစ်ပွားပြီးအချိန်များဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏အကြံပြုချက်များကို ၂၀၁၇ နှစ်ဆန်းပိုင်းတွင် အစိုးရသို့တင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း ၆။ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းအရ မတော်မတရားပြုခြင်းနှင့် လူကုန်ကူးရောင်းချခြင်း

အမျိုးသမီးများ

အဓမ္မပြုကျင့်ခံရခြင်းနှင့် အိမ်တွင်း အကြမ်းဖက်မှုများ ။ ။ မုဒိမ်းမှုမှာ တရားမဝင်ဖြစ်သော်လည်း အစိုးရက ထိရောက်သော ဥပဒေစည်းကြပ်ခြင်းမျိုး မဆောင်ရွက်ခဲ့ပါ။ ဇနီးမယားက အသက် ၁၄ နှစ်အောက် မဟုတ်ခဲ့လျှင် လင်မယားချင်း အဓမ္မပြုကျင့်မှုမှာ ရာဇဝတ်မှု မမြောက်ပါ။ အစိုးရက အဓမ္မပြုကျင့်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားစွဲခြင်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီ အပြစ်ပေးအရေးယူခြင်းဆိုင်ရာ စာရင်းအင်း အချက်အလက်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ ရဲများ၏ စုံစမ်းဖော်ထုတ်မှုများတွင် နှစ်နာသည့် ကာယကံရှင်အတွက် စဉ်းစားထောက်ညှာမှုမရှိဟု ဆိုကြသည်။ ထင်ရှားသော အမျိုးသမီးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့၏ သတင်းပေးပို့ချက်အရ မုဒိမ်းမှုအချို့တွင် ရဲများက အထူးသဖြင့် ကရင်နှင့်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

မွန်ပြည်နယ်များတွင် မုဒိမ်းမှုတိုင်ကြားသူ အမျိုးသမီးများအပေါ် နှုတ်အားဖြင့် ဖော်ကားပြောဆိုကြကြောင်းနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူဟု စွပ်စွဲခံရသူ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို မှားယွင်းစွပ်စွဲ၍ ဖျက်လိုဖျက်ဆီးလုပ်မှုဖြင့် တိုင်ကြားခဲ့သည့် အမျိုးသမီးများကို ပြန်လည်တရားဆွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ခြိမ်းခြောက်လေ့ရှိကြသည်ဟုဖော်ပြကြသည်။

လင်မယားချင်း ဖိနှိပ်ကျူးလွန်မှုအပါအဝင် အမျိုးသမီးများအပေါ် ကျူးလွန်သည့် အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုများမှာ ကြီးမားသော ပြဿနာတစ်ရပ်အဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိဆဲဖြစ်သည်။ မိသားစုအတွင်း ဖိနှိပ်မှုများသည် ကျယ်ပြန့်စွာ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပြီး လူမှုရေးအရ လက်ခံထားကြဆဲ ဖြစ်သည်။ အစိုးရက ကိန်းဂဏန်း စာရင်းဇယားများ မပြုစုထားသောကြောင့် လင်မယားချင်း ဖိနှိပ်ကျူးလွန်မှုနှင့် အိမ်တွင်း အကြမ်းဖက်မှုများကို တိုင်းတာရန် ခက်ခဲသည်။ အခြားသူအား ခန္ဓာကိုယ် ပြင်းထန်စွာ နာကျင်စေမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်သည့် ဥပဒေများရှိသော်လည်း အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု သို့မဟုတ် လင်မယားချင်း မုဒိမ်းမှု (အသက် ၁၄ နှစ်အထက် မယားဖြစ်သူ အမျိုးသမီးကို မုဒိမ်းကျင့်မှု အပါအဝင်) အတွက် အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုများကို ထိရောက်စွာ ဟန့်တားမည့် တိကျသည့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။ ဤသို့သောအမှုများအတွက် ဥပဒေအရ ငွေဒဏ်အပြင် ထောင်ဒဏ်တစ်နှစ်မှ တစ်သက်တစ်ကျွန်းအထိ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်နိုင်သည်။

ကချင်ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ် နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်များတွင် စစ်တပ်နှင့် လုံခြုံရေးအရာရှိများက မုဒိမ်းပြုကျင့်မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း အစီရင်ခံစာများ ရရှိခဲ့သည်။ မုဒိမ်းပြုကျင့်မှုကို စစ်တပ်အတွင်း စနစ်တကျ ချမှတ်ကျင့်သုံးနေသည်ဟုသောစွပ်စွဲချက်အားလုံးကို စစ်တပ်က ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အရပ်သူ အမျိုးသမီးများအပေါ် ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှစတင်၍ မုဒိမ်းမှု ၄၀ ကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း စစ်တပ်က ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ဝန်ခံခဲ့သည်။ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် မုဒိမ်းမှုအရေအတွက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ယုံကြည်ရလောက်သော ခန့်မှန်းတွက် ချက်မရှိပေ။ ယခုနှစ်အတွင်း ယင်းအမှုများ ပိုမိုတိုးပွားလာသည်ဟု အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများက တွေ့ရှိခဲ့သည်။

အမျိုးသမီး လိင်အင်္ဂါ သင်းကွပ်မှု / လီးဖြတ်မှု (FGM/C) ။ ။ FGM/C နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်ပွားသော အစီရင်ခံ ချက်မရှိပါ။

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနိုင်အထက်ပြုမှု ။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနိုင်အထက်ပြုမှုကို တားမြစ်ထားပြီး နှုတ်အားဖြင့် ကျူးလွန်ဖော်ကားလျှင် ငွေဒဏ် သို့မဟုတ် ထောင်ဒဏ် တစ်နှစ်အထိ ချမှတ်နိုင်သည်။ ကိုယ်ထိလက်ရောက် အနိုင်အထက် ကျူးလွန်ခဲ့လျှင် ထောင်ဒဏ် နှစ်နှစ်အထိ ချမှတ်နိုင်သည်။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး အများစုမှာ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနိုင်အထက်ပြုမှုကို တားမြစ်ထားသည့် ဥပဒေများကို မသိရှိကြခြင်း သို့မဟုတ် ဥပဒေအရ အရေးယူဆောင်ရွက်သည့် နမူနာဖြစ်ရပ်များ မရှိကြကြောင်း အရပ်ဘက် လူ့အဖွဲ့အစည်းများက ဆိုသည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါ ကျူးလွန်မှုများကို များသောအားဖြင့် အစီရင်ခံ တင်ပြခြင်း မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် မည်မျှ အတိုင်းအတာအထိ ကျယ်ပြန့်စွာ ပေါ်ပေါက်နေကြောင်း မသိရှိရပါ။ ရဲတပ်ဖွဲ့မှ စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများမှာ မတရားခံရသူများအပေါ် စာနာနားလည်မှုမရှိသကဲ့သို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းများ သို့မဟုတ် ဆက်လက်တရားစွဲဆိုမှုများ အလွန်နည်းပါးသည်ဟု ပြည်တွင်း အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများကဆိုသည်။

မျိုးဆက်ပြန့်ပွားမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ။ ။ လင်မယားစုံတွဲနှင့် လူတစ်ဦးချင်းစီအနေနှင့် ကလေးမွေးဖွားရာတွင် မိမိလိုချင်သည့် အရေအတွက်၊ သားဆက်ခြားကာလနှင့် အချိန်တို့ကို လွတ်လပ်စွာ ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် မေတွင် အစိုးရက လူဦးရေထိန်းချုပ်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပါက သားဆက်ခြားခြင်းကာလ လိုအပ်ချက်များ သတ်မှတ်ခြင်းအပါအဝင် မျိုးဆက်ပြန့်ပွားခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးကို အကာအကွယ်ပေးမှု လျော့ပါးစေနိုင်သည့် အချက်များ ပါဝင်သည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ယင်းဥပဒေအရ သမ္မတ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် "အထူးဒေသများ" သတ်မှတ်နိုင်သည်။ လူဦးရေ၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ၊ မွေးဖွားနှုန်းနှင့် အစားအစာရရှိနိုင်မှု စသည့် အချက်အလက်များကို အခြေခံစဉ်းစားမည်ဖြစ်သည်။ အထူးဒေသတစ်ခု ကြေညာပြီးသည်နှင့် မိသားစု စီမံကိန်း စည်းစနစ်များနှင့် ပတ်သက်သော စည်းမျဉ်းများ ဖန်တီးခြင်း အပါအဝင် အမျိုးမျိုးသော လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် အထူးကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အဖွဲ့အစည်းများကို အစိုးရက ဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးသည်။ ယင်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီးကတည်းက အစိုးရက အထူးဒေသများ သတ်မှတ်ခြင်း မရှိသေးပါ။ စက်တင်ဘာလတွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်အမတ်တစ်ဦးက ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ မြို့နယ် နှစ်ခု (မောင်တောနှင့် ဘူးသီးတောင်) တွင် မူဆလင်များ၏ မွေးဖွားနှုန်းကို ကန့်သတ်ရန် လူဦးရေထိန်းချုပ်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အစိုးရကို တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း ပြည်ထောင်စု ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးက ယင်းတောင်းဆိုမှုကို ပယ်ချခဲ့ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရသည် ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းရှိ မြို့နယ် နှစ်ခု တွင် ရိုဟင်ဂျာလူဦးရေ ကန့်သတ်ရန်အတွက် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ကလေး နှစ်ဦးသာယူရမည့် မူဝါဒကို စည်းကြပ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ သို့သော် ယင်းမူဝါဒကို အတင်းအကြပ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းမရှိကြောင်း အစိုးရနှင့် အင်န်ဂျီအိုများက သတင်းပေးပို့သည်။ (အခန်း ၆(စ) တွင် ကြည့်ပါ) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ဆေးခန်းများတွင် ပဋိသန္ဓေတားဆေး အမျိုးမျိုး ရရှိနိုင်စေရန် အစိုးရက တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း အသက် ၁၅ နှစ်နှင့် ၄၉ နှစ်အတွင်း အမျိုးသမီးထု၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းသာ ခေတ်မီ သန္ဓေတားနည်းများကို အသုံးပြုကြပြီး အမျိုးသမီး ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းမှာ သားဆက်ခြားရန်အတွက် သန္ဓေတားနည်းလမ်းများ သုံးစွဲခြင်းမရှိကြကြောင်း ကုလသမဂ္ဂလူဦးရေရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (UNFPA) ၏ ခန့်မှန်းချက်အရ သိရပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသများတွင် ပဋိသန္ဓေတားဆေးရရှိနိုင်မှု နည်းပါးသည်။ ပဋိသန္ဓေတားနည်းလမ်း မသုံးစွဲမှု ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အလွန်မြင့်မားကြောင်း ပြည်တွင်းအဖွဲ့အစည်းများက မှတ်ချက်ပေးသည်။ ပဋိသန္ဓေတားဆေးမရှိခြင်းနှင့် ပဋိပက္ခဧရိယာအတွင်း လုံခြုံရေးပြဿနာများကြောင့်လည်း သန္ဓေတားဆေး/ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမမီနိုင်ဖြစ်ရသည်။

ကုလသမဂ္ဂခန့်မှန်းချက်များအရ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် သေဆုံးမှုမှာ အရှင်မွေး ၁၀၀,၀၀၀ တွင် ၁၇၈ ဦး ရှိသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် သေဆုံးမှုမှာ ၁,၇၀၀ ဦးရှိပြီး ကိုယ်ဝန်ဆောင်ဘဝတွင် သေဆုံးနိုင်သည့် တစ်သက်တာအန္တရာယ်မှာ ၂၆၀ ဦးလျှင် တစ်ဦးနှုန်းရှိသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် အမျိုးသား သန်းခေါင်စာရင်းအရ ရခိုင်ပြည်နယ် ရှိ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် သေဆုံးမှုနှုန်းမှာ အရှင်မွေး ၁၀၀,၀၀၀ လျှင် ၃၁၄ ဦးရှိပြီး ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများတွင် ပဉ္စမမြောက် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာအကူအညီ ဝင်ရောက်နိုင်မှုနှင့် ရိုဟင်ဂျာများအတွင်းတွင် လှုပ်ရှားမှုများကို ကန့်သတ်ထားခြင်း များကြောင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရန်အတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေသည်။ ယင်းအတွက်ကြောင့် နိုင်ငံ၏ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်သေဆုံးမှု ပျမ်းမျှနှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် သေဆုံးမှုနှုန်းများမှာ ပိုမိုမြင့်မားခြင်းဖြစ်သည်ဟု အင်န်ဂျီအိုများက သတင်းပေးပို့သည်။ အန္တရာယ်မကင်းသော ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချမှုများကလည်း ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်သေဆုံးမှု၏ အဓိကပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီး၏ အသက်ကို ကယ်တင်ရန်အတွက်ကလွဲပြီး ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချခြင်းကို ဥပဒေက တားမြစ်ထားသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် သေဆုံးမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် အခြားအဓိကအချက်များတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း၊ လိင်ဆက်ဆံခြင်းနှင့် မျိုးဆက်ပြန့်ပွားခြင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုနှင့် သတင်း အချက်အလက်များ ရရှိနိုင်မှု နည်းပါးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုတွင် သန္ဓေတားဆေးအပါအဝင်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့် မွေးကင်းစကလေး ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ အိမ်တွင် မွေးဖွားမှု အရေအတွက် မြင့်မားခြင်းနှင့် ကောင်းမွန်စွာ လေ့ကျင့်သင်ကြားထားသော သားဖွားဆရာမ၊ အရန်သားဖွားဆရာမ၊ အခြေခံ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းနှင့် အခြား လေ့ကျင့်သင်ကြားထားသော ရပ်ရွာကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများဆီမှ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိမှု မရှိခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ကလေးမွေးဖွားမှု ၇၁ ရာခိုင်နှုန်းကိုသာ ကျွမ်းကျင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကမွေးဖွားပေးနိုင်သည်ဟု UNFPA က ခန့်မှန်းသည်။

ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ။ ။ ဥပဒေအရ အမျိုးသမီးများသည် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် အမွေဆက်ဆံခွင့်များ၊ ဘာသာရေးနှင့် ရာထူးဂုဏ် အပါအဝင် ဥပဒေနှင့် အခွင့်အရေးတို့ကို အမျိုးသားများနှင့်တန်းတူ ရရှိကြသည်။ သို့သော် ယင်းဥပဒေကို အစိုးရက စည်းကြပ်ခြင်းရှိမရှိ မရှင်းလင်းလှပေ။ ဥပဒေအရ တူညီသော အလုပ်အတွက် တူညီသော လုပ်ခလစာ ခံစားခွင့်ရရှိမည်။ သို့သော် ရုံးလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ယင်းအချက်ကို လေးစားလိုက်နာခြင်း ရှိမရှိ မရှင်းလင်းပေ။ အမျိုးသား အများစုကြီးစိုးသော လုပ်ငန်းများ (သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ သစ်တော၊ လက်သမား ၊ ပန်းရန်နှင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း) တွင် အမျိုးသမီးများမှာ ပါဝင်မှု နည်းပါးနေသေးသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ခွဲခြားဆက်ဆံမှု တိုက်ဖျက်ရေးအရ လိင်ကွဲပြားမှုကို အခြေခံပြီး ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကို ဆန့်ကျင်သည့်အနေဖြင့် အစိုးရဝန်ထမ်းခန့်ထားရာတွင် "အမျိုးသားများအတွက်သာ သင့်လျော်သည်" ဆိုသည့် အသုံးအနှုန်းကို အသုံးပြုခြင်း မရှိတော့ပေ။ စစ်တပ်က စစ်တက္ကသိုလ်တွင် အမျိုးသမီးများကို ဆက်လက်လက်ခံခဲ့သည်။

လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း၊ ဥစ္စာပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် အမွေဆက်ဆံခွင့် ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရာတွင် ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်သုံးစွဲသည်။ ယင်းဥပဒေမှာ ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေအောက်ရှိ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကွဲလွဲသည်။

ကလေးများ

မွေးစားရင်းမှတ်ပုံတင်ခြင်း ။ ။ ၁၉၈၂ နိုင်ငံသားဥပဒေအရ နိုင်ငံ၏ တိုင်းရင်းသား အုပ်စုများဟု အသိအမှတ်ပြုထားသော တိုင်းရင်းသား ၁၃၅ မျိုးကို နိုင်ငံသားအဖြစ် အလိုအလျောက် အသိအမှတ်ပြုသည်။ ထို့ပြင် ယခင် နိုင်ငံသားဥပဒေပါ နိုင်ငံသားလိုအပ်ချက်များနှင့် ပြည့်စုံသူများကိုလည်း နိုင်ငံသားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုသည်။ ထို့ပြင် မည်သည့်နိုင်ငံသားအမျိုးအစားမိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားလာသော ဒုတိယမျိုးဆက်ကလေးများကိုလည်း နိုင်ငံသားအဖြစ် အပြည့်အဝ အသိအမှတ်ပြုသည် (မိဘတစ်ဦးက နိုင်ငံသားစစ်စစ် ဖြစ်နေသရွေ့)။ နိုင်ငံခြားသားနှင့် သွေးနှောသော သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူထားသူများ၏ တတိယမျိုးဆက် ကလေးများမှာမူ နိုင်ငံသားခံယူရန် လိုအပ်နိုင်သည်။ နေထိုင်သူများမှာ မိဘမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံသားအဖြစ် အပြည့်အဝရရှိကြသည်။ မိဘနှစ်ဦးစလုံးမှာ နိုင်ငံသားဥပဒေအရ နိုင်ငံ၏ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအဖြစ် တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသော တိုင်းရင်းသား ၁၃၅ မျိုးထဲမှ ဖြစ်ရမည်။ ဥပဒေအရ အစိုးရက ရိုဟင်ဂျာများကို တိုင်းရင်းသားအဖြစ် တရားဝင်အသိအမှတ်မပြုဘဲ နိုင်ငံမဲ့များအဖြစ် ယူဆထားသည်။ ရိုဟင်ဂျာတစ်ချို့မှာ နိုင်ငံသားစစ်စစ်အတည်ပြုမှုလုပ်ငန်းစဉ်တွင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် (အခန်း ၂(ဃ) ကို ကြည့်ပါ) နိုင်ငံသားခံယူခွင့် ရရှိနိုင်ကြသည်။ ယင်းအစီအစဉ်မှတစ်ဆင့် ရိုဟင်ဂျာများမှာ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး မည်သို့ရရှိမည်ကို အစိုးရက ပြည့်စုံရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားပါ။ နိုင်ငံသားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုမခံရသော လူနည်းစုဝင်တစ်ဦးက ယင်းအစီအမံမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံသားခံယူခွင့်ရပြီးနောက် ယင်းနိုင်ငံသားခံယူခွင့်ကို ၎င်းတို့၏ ကလေးများအား ထပ်ဆင့်ပေး၍ ရနိုင်မရနိုင်ကို ရှင်းလင်းစွာ မသိရသေးပေ။

မွေးစားရင်း မှတ်ပုံတင်ရာတွင် ကျေးရွာ-မြို့ပြ ကွာဟချက်များ သိသိသာသာရှိကြောင်း အထင်ကရ နိုင်ငံတကာ အင်န်ဂျီအိုတစ်ခုက ဖော်ပြထားသည်။ အဓိကမြို့ကြီးများ (ဥပမာ-ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေး) တွင် မွေးဖွားပြီးနောက်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ချက်ချင်း မှတ်ပုံတင်ပေးသည်။ မြို့ကြီးများတွင် မိဘများက အခြေခံ ပြည်သူ့ရေးရာ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိရေးနှင့် နိုင်ငံသား စိစစ်ရေးကတ်ပြားများရရှိရန် မွေးဖွားမှုကို မဖြစ်မနေ မှတ်ပုံတင်ရသည်။ မြို့ငယ်များနှင့် ကျေးရွာများတွင် မွေးစာရင်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းမှာ တစ်ခါတရံ တရားဝင်ပြုလုပ်ကြခြင်းမရှိခြင်း သို့မဟုတ် လုံးဝဆောင်ရွက်ကြခြင်း မရှိပေ။

မွေးစာရင်းလက်မှတ်က ကလေးငယ်များကို အရေးကြီးသော ကာကွယ်မှုပေးသည်။ အထူးသဖြင့် ကလေးလုပ်သား၊ အရွယ်မတိုင်ခင် အိမ်ထောင်ပြုခြင်းနှင့် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့နှင့် လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်စေခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးနိုင်သည်။ တစ်ခါတရံ မွေးစာရင်းမှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိခြင်းကြောင့် ဝေးလံခေါင်သီသော ဒေသများတွင် အများပြည်သူ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိမှု ခက်ခဲတတ်သည်။ သို့သော် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်မှုမရှိခြင်းကြောင့် ပိုမိုဖြစ်တတ်ပါသည်။ ရိုဟင်ဂျာများအတွက် မွေးစာရင်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းမှာ အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်သည် (အခန်း ၂(ဃ) ကို ကြည့်ပါ)။ နယ်စပ်ဒေသလူဝင်မှုစစ်ဆေးရေးကွပ်ကဲမှုဌာနချုပ် (နစက) ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ဖျက်သိမ်းပြီးနောက် ရိုဟင်ဂျာကလေးငယ်များကို "အမည်ပျက်စာရင်းသွင်းခြင်း" ကို ရပ်တန့်ခဲ့သည်။ (၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ပူးတွဲတပ်တစ်ခုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် တပ်ဖွဲ့ဖြစ်ပြီး လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး၊ ရဲတပ်ဖွဲ့၊ ထောက်လှမ်းရေးနှင့် အကောက်ခွန်အရာရှိ ၁,၂၀၀ ခန့် ပါဝင်ကာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နယ်စပ်အနီးတွင် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။) ယခုနှစ်အစောပိုင်းတွင် ရသေ့တောင်ရှိ နောက်ထပ် ကလေးငယ် ၁၅ ဦးကို အမည်ပျက်စာရင်းသွင်းခဲ့ကြောင်း လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းများက သတင်းပို့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ယင်းကလေးငယ်များမှာ ၎င်းတို့၏အိမ်ထောင်စု နှင့် မိသားစုမှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် မပါဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ (အခန်း ၂(ဃ) ကို ကြည့်ပါ)။

ပညာရေး ။ ။ ဥပဒေအရ စတုတ္ထတန်း (ခန့်မှန်းအသက် ၁၀ နှစ်ခန့်) အထိ စာမသင်မနေရ အခမဲ့လူတိုင်းသင်ကြားနိုင်သည့် ပညာရေးစနစ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အစိုးရက အစိုးရ စာသင်ကျောင်းများသို့ လိုအပ်သည့် အရင်းအမြစ် ထောက်ပံ့မှု နည်းပါးနေသေးသည့်အတွက် ကျောင်းများက တရားဝင်မဟုတ်သည့် အခြေအနေ ကောက်ခံခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ ရန်ကုန်မြို့ရှိ ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူများအဆိုအရ ထိုသို့ ငွေကြေးကောက်ခံခြင်း လျော့နည်းသွားပြီး တစ်ခါတရံ မဖြစ်မနေပေးဆောင်ရသည့် ကိစ္စများ လျော့နည်း ကျဆင်းသွားကြောင်း သိရသည်။ ကျောင်းတက်မှုနှုန်းမှာ ကျား-မ အမျိုး သိသိသာသာ ကွာခြားလှခြင်း မရှိပါ။

၂၀၁၅ ခုနှစ် အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေမှာ ယခင်ဥပဒေထက် တိုးတက်လာသည်ဟု ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ လေ့လာဆန်းစစ်သူများက ယူဆကြသည်။ သို့သော် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကမူ ကျောင်းသားသမဂ္ဂများကို တရားဝင်ဖွဲ့စည်းခွင့်မပေးခြင်းနှင့် ပညာရေးကဏ္ဍအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နိုင်ငံတော်ရန်ပုံငွေ မရှိခြင်းတို့ကို ထောက်ပြနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ပြည်တွင်း ဒုက္ခသည်ကလေးများနှင့် နိုင်ငံမဲ့ကလေးများ၏ ပညာရေးသင်ယူနိုင်ခွင့်မှာ အကန့်အသတ် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ကလေးများကို မတော်မတရားပြုခြင်း ။ ။ ကလေးများကို မတော်မတရားပြုမှုကို ဥပဒေအရ တားမြစ်ထားသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းဥပဒေများမှာ လုံလောက်မှုမရှိသကဲ့သို့ တင်းကြပ်မှုလည်း မရှိပါ။ ကလေးငယ်များကို ရိုက်နှက်ဆုံးမမှုမှာ စည်းကမ်းရှိစေရန်ဟုဆိုကာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုလျက်ရှိသည်ဟု အင်န်ဂျီအိုများက ဖော်ပြကြသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို ထောင်ဒဏ် နှစ်နှစ် သို့မဟုတ် ငွေဒဏ် ၁၀,၀၀၀ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇.၅) အထိ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည်။ မိသားစု၊ ကျောင်းများ၊ ကလေးလုပ်သားနှင့် ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းနှင့် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခအတွင်း ကလေးငယ်များအပေါ် ကြမ်းတမ်းစွာ ဆက်ဆံမှုများရှိသည်ဟု

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ကြားသိရသည်။ လူမှုဖူစုံကော်မရှင်း ဝန်ကြီးဌာနသည် ယူနီဆက်ဖ်နှင့် အင်န်ဂျီအိုများ၏ အကူအညီဖြင့် မြို့နယ်သစ် ၁၀ ခုတွင် ကလေးသူငယ် ကာကွယ်ရေး ရှေ့ပြေးအစီအစဉ်များ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အခုဆိုလျှင် မြို့နယ်ပေါင်း ၂၇ မြို့နယ်တွင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေပြီး ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများ ပိုမိုခန့်ထားကာ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ကျူးလွန်ခံရသည့် ကလေးငယ်များအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးပေးသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းစတင်လိုက်ကတည်းက လူမှုဖူစုံကော်မရှင်းဌာနသည် ကလေးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှု၊ မတော်မတရားပြုမှုနှင့် လျစ်လျူရှုမှု အမှုပေါင်း ၁,၂၀၀ လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ ယင်းနေရာများသို့ လူမှုဖူစုံကော်မရှင်း သွားရောက်စေခဲ့ကာ လူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုများ ပေးခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အကြမ်းဖက်မှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေသောကြောင့် မိသားစုများနှင့် ကလေးငယ်များ ပြောင်းရွှေ့ထွက်ပြေးရခြင်း သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ သွားလာမှု ကန့်သတ်ခံရခြင်းများ ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ ယင်းအတွက်ကြောင့် အကြမ်းဖက် ခေါင်းပုံဖြတ်သော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ၎င်းတို့မှာ အကာအကွယ်မဲ့ဖြစ်နေသည်။ ကချင်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများကြောင့် ယင်းဒေသများတွင်လည်း ကလေးများအပေါ် အလားတူ သက်ရောက်မှုများရှိနေသည်။

အတင်းအဓမ္မနှင့် စောစီးစွာ အိမ်ထောင်ပြုစေခြင်း ။ ။အိမ်ထောင်ပြုရန်အတွက် အနိမ့်ဆုံးအသက်မှာ ၁၅ နှစ်ဟု ဥပဒေတွင် ပြဌာန်းထားသော်လည်း ကလေးသူငယ် အိမ်ထောင်ပြုမှုမှာ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေဆဲဖြစ်သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းအရ အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၁၉ နှစ်အတွင်း အမျိုးသမီးများ အိမ်ထောင်ပြုမှုမှာ ၁၃.၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်ဟု သိရသည်။ အတင်းအဓမ္မအိမ်ထောင်ပြုစေခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယုံကြည်နိုင်လောက်သော အချက်အလက်များ မရှိပါ။ ဖေဖော်ဝါရီတွင် ပြုလုပ်သော ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ သုံးသပ်ချက်အရ ကလေးသူငယ် အိမ်ထောင်ပြုမှုမှာ ကျေးလက်ဒေသများတွင် အရေးကြီးပြီး ထုတ်ဖော်ဖြေရှင်းခြင်းမရှိသော ပြဿနာတစ်ရပ်အဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သန်းခေါင်စာရင်းအချက်အလက်များတွင် ရှမ်း၊ ကယားနှင့် ချင်းပြည်နယ်တို့၌ ကလေးသူငယ် အိမ်ထောင်ပြုမှု အမြင့်ဆုံးနှုန်းဖြစ်ကြောင်း ပြသနေသည်။

အမျိုးသမီး လိင်အင်္ဂါကို သင်းကွပ်မှု/လှီးဖြတ်မှု (FGM/C) ။ ။ အပေါ်ရှိ အမျိုးသမီးကဏ္ဍတွင် သတင်းအချက် အလက်များ ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။

ကလေးငယ်များကို လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခေါင်းပုံဖြတ် အသုံးချမှု။ ။ နိုင်ငံတွင်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံပြင်ပတွင် ကလေး သူငယ်များအပေါ် စီးပွားရေးအရ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခေါင်းပုံဖြတ် အသုံးချမှုမျိုးအတွက် စိစစ်အတည်ပြုနိုင်လောက်သော အချက်အလက်များ မရှိပါ။ နိုင်ငံအတွင်း၌ ကလေးသူငယ်များကို လိင်ကုန်ကူးခြင်းတွေ့ရှိခဲ့ပြီး ကလေးသူငယ်လိင်ပျော်ပါးရန်အတွက် လာရောက်သော ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသည်အချို့က ကလေးသူငယ်များကို လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအမြတ်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ကလေးသူငယ်များအပေါ် ပစ်မှတ်ထားသည့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခရီးသွားဧည့်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အတိအလင်းဖော်ပြထားသည့် ဥပဒေ တစ်စုံတရာ မရှိသော်ငြား ၁၉၄၉ ခုနှစ် ပြည့်တန်ဆာ နိပိက္ခိယ ဥပဒေနှင့် ပြည်တန်ဆာ ပပျောက်ရေး အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁၃ အရ ပြည့်တန်ဆာအဖြစ် မွေးမြူခြင်း၊ စေခိုင်းခြင်းတို့ကို တားမြစ်ထားသည်။ အလားတူပင် ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေအရ အသက် ၁၄ နှစ်အောက်ရှိသူ ကလေးနှင့် လိင်ဆက်ဆံမှုကို တားမြစ်ထားသည်။ အသက် ၁၈ နှစ်အောက် ကလေးတစ်ဦးကို စီးပွားဖြစ် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု ကျူးလွန်လျှင် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်အထိ အပြစ်ပေးနိုင်သည်။ ကလေးသူငယ်ဥပဒေအရ ကလေးသူငယ်များကိုလိင်အသားပေးဖော်ပြခြင်းအား ဟန့်တားထားပြီး ကျူးလွန်ပါက အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် နှစ်နှစ် မှစ၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်ပြီး ဒဏ်ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇.၅ ဒေါ်လာ)ပါ ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ အသက်မပြည့်သူနှင့် လိင်ဆက်ဆံမှုကို ဥပဒေအရ တားမြစ်ထားပြီး အကယ်၍

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ကျူးလွန်ခံရသူသည် အသက် ၁၄ နှစ်အောက် ဖြစ်ပါက လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုကျင့်မှုအတွက် ကာယကံရှင် သဘောတူသည်ဖြစ်စေ သဘောမတူသည်ဖြစ်စေ မုဒိမ်းမှုမြောက်သည်။ အသက် ၁၂ နှစ်နှင့် ၁၄ နှစ်ကြားရှိ နှစ်နှာသူ ကာယကံရှင်ကို မုဒိမ်းပြုကျင့်လျှင် အမြင့်ဆုံး ထောင်ဒဏ် နှစ်နှစ်ကျခံရမည် ဖြစ်ပြီး အသက် ၁၂ နှစ်အောက်ကို ကျူးလွန်ခဲ့လျှင် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်မှ တစ်သက်ထိ ကျခံရမည်ဖြစ်သည်။

ရွှေ့ပြောင်းထွက်ပြေးရသည့် ကလေးသူငယ် ဒုက္ခသည်များ ။ ။ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားရာ ဒေသများရှိ ပြည်တွင်းဒုက္ခသည် ကလေးများ၏ သေဆုံးမှုနှုန်းမှာ နိုင်ငံတွင်း ကျန်ဒေသများထက် သိသာစွာ ပိုမိုမြင့်မားလျက်ရှိသည်။ (အခန်း ၂ (ဃ) ပြည်တွင်း ဒုက္ခသည်ကို ကြည့်ပါ)

နိုင်ငံတကာသို့ ကလေးသူငယ်များကို ပြန်ပေးဆွဲ ခေါ်ဆောင်မှုများ ။ ။ မြန်မာနိုင်ငံသည် 1980 Hague Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခု မဟုတ်ပါ။ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ *Annual Report on International Parental Child Abduction* ကို travel.state.gov/content/childabduction/en/legal/compliance.html တွင် ကြည့်ပါ။

ဂျူးဆန်ကျင်ရေးအမြင်များ

ရန်ကုန်မြို့တွင် အနည်းငယ်သော ဂျူးလူမျိုးများ စုဝေး၍ ဘုရားဝတ်ပြုဆုတောင်းရန် ဂျူးဘုရားကျောင်းငယ် တစ်ခုရှိသည်။ ဂျူးမုန်းတီးဆန်ကျင်မှုဆိုင်ရာ သတင်းပေးပို့ချက် တစ်ခုမှ မရှိပါ။

လူကုန်ကူးခြင်း

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန (Department of State) ၏ လူကုန်ကူးမှုဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာ (*Trafficking in Persons Report*) ကို www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/ တွင် ကြည့်ပါ။

မသန်စွမ်းသူများ

အလုပ်အကိုင်ခန့်ထား၍ဖြစ်စေ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ခံယူရာ၌ဖြစ်စေ၊ တရားစီရင်မှုရေး၌ ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အခြားသောနိုင်ငံတော်၏ ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးဆောင်ရာ၌ဖြစ်စေ ရုပ်ပိုင်း၊ အာရုံခံစားမှု၊ အသိဉာဏ်နှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းချို့တဲ့သူများအား ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကို တားမြစ်သည့် မသန်စွမ်းမှု ဥပဒေကို ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇွန်တွင် အစိုးရက ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ လေယာဉ်နှင့် ခရီးသွားခြင်းနှင့် အခြား ခရီးသွားလာမှုပုံစံများတွင် မသန်စွမ်းသူများကို ခွဲခြားဆက်ဆံမှုကို အထူးတလည် တားမြစ်ထားသည့် ဥပဒေမရှိပါ။ သို့သော် မသန်စွမ်းသူများအတွက် အစိုးရသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ်ကို လွယ်လွယ်ကူကူ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် အစိုးရကို ညွှန်ကြားထားပါသည်။ အစိုးရက မသန်စွမ်းဥပဒေ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် လမ်းညွှန်ချက်များ မူကြမ်းရေးဆွဲနေဆဲဖြစ်သည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသေးပေ။

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက မသန်စွမ်းသူများ၏ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာပြန်လည်ထူထောင်မှုအတွက် တာဝန်ရှိသည်။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနက အသက်မွေးကျောင်းသင်တန်းပေးခြင်း၊ ပညာရေးနှင့် လူမှုကာကွယ်မှု မဟာဗျူဟာများအတွက် တာဝန်ရှိသည်။ ယခုနှစ်အတွင်း အစိုးရက မသန်စွမ်းသူများ မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ် (ယခင်မသန်စွမ်းသူများကောင်စီ) အား မသန်စွမ်းသူများ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးအတွက် ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ မသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်က

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

မသန်စွမ်းသူများ အခွင့်အရေး မြှင့်တင်ပေးပြီး ဝန်ကြီးအဆင့်ကော်မတီအဖြစ် တာဝန်ယူရသည်။ ယခုနှစ်အတွင်း အစည်းအဝေး မကျင်းပခဲ့ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသူများအသင်း၏ အဆိုအရ စစ်တပ်နှင့် လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ အရပ်သားအတော်များများ မသန်စွမ်းဖြစ်ခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းမှာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရခြင်းနှင့် မြေမြှုပ်ပိုင်း ထိခိုက်မှုများအပါအဝင် စစ်ပွဲ၏ ဆိုးကျိုးများကြောင့်ဖြစ်သည်။ ICRC အဖွဲ့က နိုင်ငံတစ်ဝန်း ခြေလက်ပြတ်တောက်သူ ၁၂,၀၀၀ ခန့် ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းခဲ့ပြီး ယင်းတို့အနက် သုံးပုံနှစ်ပုံသည် မြေမြှုပ်ပိုင်းဒဏ် ခံစားရပြီး အသက်ရှင်ကျန်ရစ်သူများ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို နိုင်ငံတွင်းရှိ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဌာန လေးခု ဖွင့်လှစ်လျက် ပံ့ပိုးကူညီပေးနေသည်။ မသန်စွမ်းသူများ၏ ပြောပြချက်များအရ ဖယ်ကြဉ်မှုကြောင့် ရှက်ကြောက်ခြင်းများ၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့် အရပ်သားများနှင့် အစိုးရအရာရှိများထံမှ ဖိနှိပ်ဆက်ဆံမှုများ ခံစားရကြောင်း သတင်းပို့ခဲ့ကြသည်။ မသန်စွမ်းကျောင်းသူကျောင်းသားတို့ကလည်း သိသာထင်ရှားသည့် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ကွာဟမှုများကို ထောက်ပြကာ အားလုံးပါဝင်နိုင်သည့် ပညာရေးဖြစ်စေရေးအတွက် အဟန့်အတားဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုကြသည်။

မသန်စွမ်း စစ်မှုထမ်းဟောင်းများသည် တရားဝင် အကျိုးခံစားခွင့်များကို ဦးစားပေးအဖြစ် ရရှိကြပြီး ပုံမှန်အားဖြင့် လစာနှုန်းထား တူညီသည့် အရပ်ဖက်ဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ကူးပြောင်းထမ်းဆောင်ခွင့် ရရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း ကျေးလက်ဒေသများရှိ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသော စစ်သားများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများမှာ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများရော ငွေကြေးစရိတ်သင့်တင့်သည့် ဆေးကုသမှုပါ မရရှိကြပါ။ အခြေခံအားဖြင့် စစ်မှုထမ်းဟောင်းမဟုတ်သော ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ယာယီမသန်စွမ်းဖြစ်မှုအတွက် တရားဝင်ထောက်ပံ့မှုမှာ လစာ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံဖြင့် တစ်နှစ်အထိ ခံစားခွင့် ရှိပြီး ထာဝရမသန်စွမ်းဖြစ်သွားသူအတွက် အခွန်ကောက်ခံမှု ကင်းလွတ်သည့် ပုံသေလစာ ခံစားခွင့်ရှိသည်။ ဥပဒေအရ မသန်စွမ်း ဖြစ်သွားသည့် အလုပ်သမားများအတွက် အလုပ်အကိုင်အကာအကွယ် ပေးထားသော်လည်း အာဏာပိုင်များက အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိပေ။

အမျိုးသားရေး၊ လူမျိုးရေးနှင့် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစု

တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများသည် နိုင်ငံရှိ လူဦးရေ၏ ၃၀ မှ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ရှိပြီး တိုင်းရင်းသားတို့၏ ပြည်နယ် ၇ ခုသည် နိုင်ငံပိုင်နက်၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ကျယ်ဝန်းသည်။ လူနည်းစုများအပေါ် အစိုးရဆိုင်ရာနှင့် လူမှုအသိုက်အဝန်းဆိုင်ရာ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တည်ရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး ဥပမာအားဖြင့် ပညာရေး၊ အိုးအိမ်နေရာချထားမှု၊ အလုပ်ခန့်ထားမှုနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုစသည့် နယ်ပယ်များ အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာလေ့လာသူများကလည်း ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာနှင့် မျိုးနွယ်စု နောက်ခံကွဲပြားမှုအပေါ် မူတည်လျက် လုပ်ခကွာခြားမှု ကြီးမားစွာရှိနေခြင်းသည် ပုံမှန်ထုံးစံသဖွယ် ရှိနေသည်ဟု မှတ်ချက်ပြုကြသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတို့သည် ၎င်းတို့၏နေအိမ်တွင် ကိုယ်ပိုင်ဘာသာစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိပြီး နိုင်ငံအနှံ့ ကျန်ဒေသများတွင် မြန်မာစာသည် အစိုးရကျောင်းများ၏ မသင်မနေရ ဘာသာစကားအဖြစ် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ အာရှဖောင်ဒေးရှင်းထံမှရရှိသော ဖေဖော်ဝါရီအစီရင်ခံစာအရ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ ဖွင့်လှစ်သော ကျောင်းများတွင် တစ်ခါတရံ ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားများနှင့် သင်ကြားလေ့ရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ သို့သော် ဒေသခံဘာသာစကားနှင့် ကောင်းမွန်စွာပြုလုပ်ထားသော (ဥပမာ ကေအင်န်ယူအဖွဲ့က ဖွင့်လှစ်သည့်) သင်ရိုးညွှန်းတမ်းဖြင့် သင်ကြားရသော ကျောင်းသားများပင်လျှင် နိုင်ငံတော် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းမှ

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ပေးသော ဘွဲ့လက်မှတ် မရရှိလျှင် အနာဂတ်ရွေးချယ်စရာ နည်းပါးသည်။ တိုင်းရင်းသာလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ ထိန်းချုပ်ထားသော စာသင်ကျောင်းများတွင် ကျောင်းသားများသည် တစ်ခါတရံ အစိုးရအသိအမှတ်ပြု သင်ရိုးညွှန်းတမ်းဖြင့် သင်ယူရခြင်းမရှိပါ။ လူနည်းစုတိုင်းရင်းသား ဘာသာစကားဖြင့် ထုတ်ဝေထားသော စာအုပ်စာတမ်းအရေအတွက်သည် နည်းပါးလွန်းလှသည်။

အချို့သော အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် ရရှိထားသည့် ဒေသအချို့၌ အစိုးရစစ်တပ်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူများအကြား တင်းမာမှု တစ်စုံတရာ လျော့ပါးလာပြီ ဖြစ်သော်လည်း အခြားနေရာများ၌ဆက်လက် မြင့်မားနေဆဲဖြစ်သည်။ စစ်တပ်သည် အချို့သော တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများ၏ နယ်မြေတွင် တပ်စွဲထားဆဲဖြစ်ပြီး မြို့ကြီးများ၊ မြို့များနှင့် အဝေးပြေးလမ်းမများကို ထိန်းချုပ်ထားလျက်ရှိသည်။ မြန်မာစစ်တပ်၏တပ်ဖွဲ့များ ဆက်လက်တည်ရှိနေခြင်းကြောင့် တင်းမာမှုနှင့် မလုံခြုံမှုများ၏ အခြေခံအကြောင်းရင်းဖြစ်ကြောင်း ကေအိုင်အိုအပါအဝင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အင်အားစုများက ထောက်ပြကြသည်။ တိုင်းရင်းသား အုပ်စုအဖွဲ့ဝင်များကို အစိုးရစစ်သားများက သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ရိုက်နှက်ခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းများ၊ အဓမ္မလုပ်အားစေခိုင်းမှု၊ အဓမ္မပြောင်းရွှေ့နေရာချထားမှုနှင့် မုဒိမ်းပြုကျင့်ခြင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းများ ပေးပို့ခဲ့ကြသည်။ အချို့သော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများသည်လည်း အလားတူ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြသည်။ (အခန်း ၁(ဆ) ကို ကြည့်ပါ)

ရိုဟင်ဂျာအပါအဝင် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မူဆလင်များမှာ တိုင်းရင်းသားဖြစ်မှုအပေါ် အခြေခံ၍ဖြစ်စေ၊ ဘာသာရေးအပေါ် အခြေခံ၍ဖြစ်စေ ပြင်းထန်စွာ ခွဲခြားဆက်ဆံခံနေကြရသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် လူမျိုးများအကြား ပဋိပက္ခသည် မူဆလင်အသိုင်းအဝိုင်းများအပေါ်ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိစေခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ကမန်မူဆလင် တိုင်းရင်းသားများ အဓိကနစ်နာခဲ့ရသည်။ ရိုဟင်ဂျာအများစုသည် ခရီးသွားလာခွင့်၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရယူခွင့်၊ စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ခွင့်၊ ပညာသင်ကြားခွင့်နှင့် မွေးဖွားခြင်း၊ သေဆုံးခြင်းနှင့် ထိမ်းမြားခြင်းဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ခြင်းတို့အတွက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုကို ရင်ဆိုင်နေကြရသည်။ (အခန်း ၂(ဃ)ကို ကြည့်ပါ)။ ရခိုင်ပြည်နယ်အနှံ့ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သောကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းထွက်ပြေးကြရသူ အများစုမှာ ရိုဟင်ဂျာလူထုများဖြစ်သည်။ အများစုမှာ ရေရှည်နေရဖွယ်ရှိသည့် စခန်းများတွင် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများအတွက် ကြီးမားသော အကန့်အသတ်ဖြင့် နေထိုင်ကြရဆဲဖြစ်သည်။

လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွင်း ချိုးနှိမ်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအမြင်နှင့် ကျားမကြန်အင်လက္ခဏာပေါ် အခြေခံ၍ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အကြမ်းဖက် အပြုအမူများ

LGBTI ကို ထောက်ခံသည့် ပွဲများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်နေသည့် ထင်ရှားသော အုပ်စုများရှိသည်။ ဖယ်ကြည့်မှုများနှင့် လူအများစုကြားတွင် လက်ခံနိုင်မှု နည်းပါးနေသေးသော်လည်း ပွဲများ ကျင်းပခွင့်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ပွင့်လင်းစွာ ပါဝင်ခွင့်တို့ကို LGBT အသိုက်အဝန်းပိုမိုလွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်ရန် နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဤသို့ တိုးတက်မှုများ ရှိလာသည့်တိုင် လိင်တူဆက်ဆံခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေနှင့် ငြိစွန်းနေဆဲဖြစ်သည်။ ဤဥပဒေအရ "မလျော်ကန်သည့် လိင်ဆက်ဆံမှု" အပြုအမူအတွက် ထောင်ဒဏ်တစ်သက်တစ်ကျွန်းအထိ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။ "သဘာဝ မဟုတ်သည့် လိင်ဆက်ဆံခြင်း" အတွက် ဥပဒေအရ အမျိုးသားရော အမျိုးသမီးပါ တူညီစွာ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံရမည် ဖြစ်သည်။ ဤဥပဒေအရ တင်းကြပ်စွာ အရေးယူမှု မပြုသည့်တိုင် ရဲများက ခြိမ်းခြောက် ငွေညှစ်လျက်ရှိကြောင်း LGBTI အသိုင်းအဝိုင်းက သတင်းပို့သည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေကို အကျပ်ကိုင်မှုနှင့်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ငွေညှစ်မှုအတွက် ပိုမိုအသုံးပြုကြသည့်အပြင် LGBTI အသိုင်းအဝိုင်း၊ အထူးသဖြင့် မိန်းမလျာများမှာ ရန်ကုန်ရဲအက်ဥပဒေ ၂၀ (၁၈၉၉)/ ရဲအက်ဥပဒေ ၃၅ (၁၉၄၅) ၏ အပိုဒ်ခွဲ (ဂ) နှင့် (ဃ) (မှောင်ရိပ်ခို အယောင်ဆောင်မှုဟု လူသိများ) အရ မကြာခဏဆိုသလို တရားစွဲဆိုခံနေရသည်။ ယင်းဥပဒေများမှာ လူတစ်ဦးမှာ မွေးရာပါ ကျားမဖြစ်မှုနှင့် ဆန့်ကျင်ပြီး ဝတ်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြုမူခြင်းကို "အယောင်ဆောင်ခြင်း" ဟု အကြောင်းပြသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် မိသားစုတွင် များစွာ ခွဲခြားဆက်ဆံခံရကြောင်းလည်း LGBTI အသိုင်းအဝိုင်းက သတင်းပေးပို့သည်။ ပြည်တွင်း အင်န်ဂျီအိုတစ်ခု၏ သတင်းပေးပို့ချက်အရ မိန်းမလျာများမှာ အခြား LGBTI များထက် ရဲတပ်ဖွဲ့၏ အနိုင်ကျင့်ခံရမှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှု မြင့်မားကြောင်း သိရသည်။

အလုပ်ခန့်ထားရာတွင် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအမြင်နှင့် ကျားမကွဲပြားမှုကို အခြေခံပြီး ခွဲခြားဆက်ဆံမှုရှိကြောင်း သတင်းပို့မှုများလည်း ရှိသည်။ LGBTI များမှာ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများ၏ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုကိုလည်း ရင်ဆိုင်ရကြောင်း သိရသည်။

ခုခံအားကျဆင်းစေသည့်ရောဂါ (HIV/AIDS) အပေါ် လူမှုရေး စွဲမြင်ဖယ်ကြည့်မှုများ

အမျိုးသား ကျန်းမာရေးမူဝါဒနှင့်အညီ လူတိုင်းတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ခွင့်ရှိကြောင်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ "လူ့အဆင့်အတန်း" ကို အခြေခံပြီး အစိုးရက ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကို တားမြစ်ထားသည်။ အလုပ်ခန့်ထားရာတွင် တန်းတူအခွင့်အရေးရရန်နှင့် ဥပဒေရှေ့မှောက်တွင် ညီမျှမှုရရန် လိုအပ်သည်ဟုလည်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ HIV/AIDS ဝေဒနာရှင်များသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာပါသော ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေးများ ချိုးဖောက်ခံရလျှင် သို့မဟုတ် ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးကုထုံးကဲ့သို့သော အရေးပါသည့် ဆေးဝါးများ မရရှိသည့်အခါ အစိုးရကို တိုင်ကြားနိုင်သည်။ ယင်းပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်ပြီး တိုင်ကြားသူများ မရှိခဲ့ပါ။ HIV နှင့်ပတ်သက်သော လူ့အခွင့်အရေးကဏ္ဍအတွက် အထူးဖော်ပြပေးထားသော ဥပဒေ သို့မဟုတ် HIV အထူးကာကွယ်ရေးဥပဒေ မရှိပါ။

လူမှုအဖွဲ့အစည်းမှ အကြမ်းဖက်ခြင်းနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းများရှိကြောင်း သတင်းပေးပို့မှုများ ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ထဲတွင် HIV/AIDS ရောဂါသည်များကို လုပ်ငန်းခွင်တွင် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုလည်းပါဝင်သည်။ တွေ့ဆုံပွဲများနှင့် လူမှုရေး လှုပ်ရှားမှုများမှ ဖယ်ကြည့်ထားခြင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ဖော်ကားပြောဆိုခြင်း၊ အနှောင့်အယှက်ပေးခြင်းနှင့် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းစသည့် ဖြစ်ရပ်များရှိကာ ကိုယ်ထိလက်ရောက်ဖော်ကားခြင်းလည်း ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ HIV/AIDS ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခြေများသော အပြုအမူများကို ပြစ်မှုအဖြစ် ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယင်းအချက်မှာ ယင်းအပြုအမူများတွင် ပါဝင်သူများအပေါ် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ခြင်းနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုကို တိုက်ရိုက်အားပေးနေသည်။ ထို့ကြောင့် HIV တားဆီးခြင်း၊ ကုသခြင်းနှင့် ပြုစောစောင့်ရှောက်မှုများ ရရှိရန် ကြန့်ကြာသည်။ ရောဂါသည်များအပေါ် အားပေးထောက်ခံမှုများ ရှိလာပြီး လွှတ်တော်အမတ်များနှင့် ဥပဒေဆိုင်ရာ အရာရှိများ၏ စိတ်သဘောထားကို ပြောင်းလဲလာသည်။ ဥပမာ- လွှတ်တော်က ပထမဆုံး HIV/AIDS အသိပေးလှုံ့ဆော်သည့် အစည်းအဝေးကို ကမ္ဘာ့ AIDS နေ့၊ ဒီဇင်ဘာ ၁ ရက်တွင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ HIV/AIDS ရောဂါရှင်များက ၎င်းတို့၏ အခြေခံအခွင့်အရေးများ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ထိပါးလာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ကို တိုင်ကြားနိုင်သည်။ သို့သော် တစ်ဦးချင်း၏ တိုင်ကြားချက်ကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် ကော်မရှင်၏ အရင်းအမြစ်များနှင့် အာဏာမှာ အကန့်အသတ်ရှိနေသည်။ ထို့ပြင် ကလေးသူငယ် ဖော်ကားမှုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကော်မရှင်သည် လူထု၏ အကြီးအကျယ် ကဲ့ရဲ့မှုကို ခံခဲ့ရသည်။ (အခန်း ၅ တွင် ကြည့်ပါ)

မြန်မာနိုင်ငံ

ဥပဒေစည်းကြမ်းရေး လုပ်ငန်းများကြောင့် အမျိုးသမီးလိင်လုပ်သားများအပေါ် အကြီးအကျယ် ကဲ့ရဲ့အပြစ်ဆိုမှုများနှင့် ခွဲခြားနှိမ်ချမှုများ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ယင်းအတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့အတွက် HIV ကာကွယ်ပေးမှု၊ ကုသမှုနှင့် လူမှုရေးအရ ကာကွယ်ပေးမှုများ ရရှိရန် အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။ ရဲများက လိင်လုပ်သားများအပေါ် ဖိနှိပ်ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် လိင်လုပ်သားများအတွက် ကွန်ဒုံးများ သယ်ဆောင်သွားလာရန် အဟန့်အတားဖြစ်ရသည်။

အခြား လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ

လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အကြမ်းဖက်မှုများ၊ မူဆလင်ဘာသာဝင်များအပေါ် မလိုလားဆန့်ကျင်မှုများနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်ဟု တင်ပြမှုအချို့ရှိသည်။ အမျိုး၊ဘာသာ၊သာသနာ စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (မဘာသ) အပါအဝင် ဗမာ-ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသားရေးဝါဒီအုပ်စုဝင်များ အစွဲလမ်းဘာသာဝင်များကို ရှုံ့ချဝေဖန်ကာ မူဆလင်လုပ်ငန်းများကို သပိတ်မှောက်ရန် တိုက်တွန်းနေကြဆဲဖြစ်သည်။

ရဲများ၏ မညီမမျှ ဆက်ဆံမှု၊ အစွဲလမ်းဘာသာကို သီးသန့်သာကိုးကွယ်ရန် ဖိအားပေးမှုများ၊ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြား ရရှိရန်ခက်ခဲမှု၊ ခရီးသွားလာမှုကို ဒေသန္တရအစိုးရ၏ အနီးကပ်စောင့်ကြည့်မှုနှင့် ပညာရေးအခွင့်အလမ်းများ ကန့်သတ်မှုများ စသည်တို့ ရှိကြောင်း မူဆလင်ဘာသာဝင်များက ဆိုကြသည်။ ဥပမာ- ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ အချို့နေရာများတွင် ဒေသခံများက ကမန် မူဆလင်နှင့် ရိုဟင်ဂျာအား မကွဲပြားကြပေ။ အမှန်တကယ်မူ ကမန် မူဆလင်များမှာ ၁၉၈၂ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်က အသိအမှတ်ပြုသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုး ၁၃၅ မျိုးတွင် ပါဝင်သည်။ အမြဲတမ်း စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရသော အကြောင်းအရာတစ်ခုမှာ မူဆလင်လူမျိုးအများစု၏ မှတ်ပုံတင်ကတ်တွင် "အိန္ဒိယမြန်မာ" ဟု ဖော်ပြကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပဲခူးအနောက်ရှိ မူဆလင်ခေါင်းဆောင်များက ဖော်ပြကြသည်။ တကယ်တမ်းမူ အိန္ဒိယနှင့် လုံးဝဆက်နွှယ်မှုမရှိပေ။

ဇူလိုင်တွင် လူအုပ်ကြီးများက မူဆလင် ဗလီနစ်ခုကို ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ ကချင်ပြည်နယ်၊ လုံးခင်ရွာနှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ဝေါမြို့နယ်၊ သရဲသမိန်ရွာတို့တွင် ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုစလုံးတွင် ဗလီအသစ် တည်ဆောက်မှုများက တရားမဝင်ဟု စွပ်စွဲကာ တိုက်ခိုက်မှုများကို မဘာသက ဦးဆောင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ယင်းအကြမ်းဖက်မှုတွင် ပါဝင်သည့် လူအနည်းငယ်ကိုသာ ရဲတပ်ဖွဲ့က ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ငါးရက်အကြာတွင် ၎င်းတို့ကို ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ အစိုးရကလည်း ယင်းဖြစ်ရပ်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုမရှိခဲ့သည့်အပြင် နှစ်ကုန်သည်အထိ တရားခံများကို တရားစွဲဆိုခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

သတင်းရင်းမြစ်များ၏ အဆိုအရ မူဆလင်နှင့် ခရစ်ယာန်များအနေနှင့် အစိုးရ၏ အဆင့်မြင့်ပညာရေး အခွင့်အလမ်းများကို ကြိုးပမ်းရယူရန်နှင့် အဆင့်မြင့်ရာထူးများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ကန့်သတ်မှုများရှိနေသည်။ မူဆလင်များသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုန်သွယ်မှုတို့ကို လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိပေ။

အခန်း ၇။ အလုပ်သမား အခွင့်အရေးများ

(က) လွတ်လပ်စွာဖွဲ့စည်းခွင့်နှင့် စုပေါင်းတောင်းဆိုပိုင်ခွင့်

အလုပ်သမားများနှင့် အလုပ်ရှင်များသည် ဥပဒေအရ သီးခြားလွတ်လပ်သည့် သမဂ္ဂများ ဖွဲ့စည်းခွင့်ရှိပြီး စုပေါင်းတောင်းဆိုညှိနှိုင်းခွင့်၊ ဥပဒေနှင့်အညီ သပိတ်မှောက်ခွင့်ရှိသည်။ ဥပဒေအရ အလုပ်သမားများကို သမဂ္ဂတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားမှုကြောင့် အလုပ်ထုတ်ခံရပါက ပြန်လည်ခန့်ထားရန် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများက တောင်းဆိုခွင့် ခွင့်ပြုထားသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းက ရာထူးချထားခြင်းနှင့် မဖြစ်မနေ ပြောင်းရွှေ့ခိုင်းခြင်း စသည့် သမဂ္ဂအပေါ်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ဆန့်ကျင်သော ခွဲခြားဖိနှိပ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ တိကျစွာ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပါ။ သမဂ္ဂတစ်ခုကို တရားဝင် မှတ်ပုံတင်မီ အလုပ်သမားများကို ထုတ်ပစ်ခြင်းအပေါ် ဥပဒေက လုံလောက်စွာ ကာကွယ်ပေးထားခြင်း မရှိပါ။

ဥပဒေအရ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်နှင့် အလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းလျက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမား အဖွဲ့ချုပ်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားရေးရာ အဖွဲ့များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခွင့် ပြုထားသည်။ ဥပဒေအရ ကာကွယ်ရေး၊ လက်နက်ကိုင်တပ်များနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့များတွင် သမဂ္ဂဖွဲ့ခြင်းမှ တားမြစ်ထားသည်။ အခြေခံအလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းတွင် အနည်းဆုံး အလုပ်သမားဦးရေ ၃၀ ဦး ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး အလုပ်သမား၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် လူမှုဖူလုံရေးဝန်ကြီးဌာန (အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန) ၏ မြို့နယ်မှတ်ပုံတင် အရာရှိများထံမှတစ်ဆင့် မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်ထံ မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်သည်။ မြို့နယ်အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အတွင်းရှိ အခြေခံ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်း စုစုပေါင်း၏ အနည်းဆုံး ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည့် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများက ထောက်ခံလျှင် ဖွဲ့စည်းနိုင်ပြီး မှတ်ပုံတင်ရမည်။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်း စုစုပေါင်း၏ အနည်းဆုံး ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည့် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများက ထောက်ခံလျှင် ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ ဤအဆင့်မြင့် အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်နှင့် အလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် လုပ်ငန်း သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်မှု အမျိုးအစားအလိုက် တူညီသော အဖွဲ့များ ဖြစ်ရန် လိုအပ်သည်။ အလားတူ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အလုပ်သမားရေးရာ အဖွဲ့တို့သည် အဖွဲ့အစည်း စုစုပေါင်း၏ (၁၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအောက် မနည်းသော အသီးသီး) အောက်အဆင့် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများက ထောက်ခံရန်နှင့် တရားဝင် မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်သည်။

အလုပ်သမားပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်ပြီး လုပ်ဆောင်နေသော အင်န်ဂျီအိုများအပါအဝင် ပြည်တွင်း အင်န်ဂျီအိုများ ဆန္ဒအလျောက် မှတ်ပုံတင်ရန် ဥပဒေက ခွင့်ပြုထားသည်။ မှတ်ပုံတင်ရန် ရွေးချယ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ ပိုမို ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်ခံရနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ မှတ်ပုံတင်ပြီးပါက အဖွဲ့အစည်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် လှုပ်ရှားမှုများ ပြောင်းလဲလိုပါက အရင်ဆုံး အစိုးရ၏ အတည်ပြုချက် လိုအပ်ခြင်းများ ပါဝင်သည်။ လွတ်လပ်စွာ ဖွဲ့စည်းခွင့်အပေါ် ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုမှာ ကျယ်ပြန့်စွာဆက်လက်တည်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ (အခန်း ၂(ခ) တွင် ကြည့်ပါ)

ဥပဒေအရ သမဂ္ဂက အလုပ်သမားများကို ကိုယ်စားပြုရန် အခွင့်အရေးရှိပြီး အလုပ်ရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်သည်။ စုပေါင်းတောင်းဆိုခွင့်ရှိသည်။ ညှိနှိုင်းဖျန်ဖြေရေးအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ခုံသမာဓိကောင်စီသို့ ကိုယ်စားလှယ် စေလွှတ်ခွင့်ရှိသည်။ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများသည် တစ်ဦးချင်း အငြင်းပွားမှုနှင့် တစ်ဦးချင်း အလုပ်ခန့်ထားမှု ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်များ ဖြေရှင်းရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်။ ဥပဒေတွင် ညှိနှိုင်းတောင်းဆိုမှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို မည်သို့မည်ပုံ စီမံခန့်ခွဲရမည်ဆိုသော အသေးစိတ် လုပ်ငန်းဆောင်တာများနှင့် ပတ်သက်၍ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။

ဥပဒေသည် ကဏ္ဍအများစုတွင် လွတ်လပ်စွာ သပိတ်မှောက်ခြင်းအပေါ် ကာကွယ်မှုပေးထားပြီး အလုပ်သမား အဖွဲ့ချုပ်ဝင် အများစု၏ ဆန္ဒဖြစ်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက် ရရှိခြင်း၊ အသေးစိတ်အချက်များကို သုံးရက် ကြိုတင်၍ အလုပ်ရှင်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဖျန်ဖြေရေးအဖွဲ့သို့ အကြောင်းကြားခြင်းတို့ ရှိရမည်။ ဥပဒေသည် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၌ သပိတ်မှောက်ခြင်း သို့မဟုတ် အလုပ်ပိတ်ခြင်းကို ခွင့်မပြုပါ။ "အများပြည်သူဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ" တွင် (သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ဆိပ်ကမ်းနှင့် ကုန်တင်ကုန်ချလုပ်ငန်း၊ စာတိုက်၊ သန့်ရှင်းရေး၊ သတင်းပြန်ကြားရေး၊

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ဆက်သွယ်ရေး၊ နည်းပညာဆိုင်ရာလုပ်ငန်း၊ စွမ်းအင်၊ ရေနံနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း) များသည် အလုပ်ပိတ်ဆန္ဒပြလိုလျှင် အနည်းဆုံး ၁၄ ရက် ကြိုတင်၍ သက်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဖျန်ဖြေရေးအဖွဲ့သို့ အကြောင်းကြားပါက ခွင့်ပြုသည်။ အများပြည်သူဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတွင် သပိတ်မှောက်မည်ဆိုလျှင်လည်း အခြားလုပ်ငန်းကဏ္ဍများကဲ့သို့ သတ်မှတ်ချက်များ ယေဘုယျတူညီပါသည်။ သို့သော်လည်း အနည်းဆုံး ၁၄ ရက် ကြိုတင်အကြောင်းကြားရမည် ဖြစ်ပြီး သပိတ်မှောက်မီတွင် အလုပ်သမားများနှင့် စီမံခန့်ခွဲသူများအကြား အနိမ့်ဆုံး ဝန်ဆောင်မှုပေးမည့် အဆင့်များကို ကြိုတင်သဘောတူညီထားရမည် ဖြစ်သည်။

ဥပဒေအရ တစ်ဦးချင်းနှင့် စုပေါင်းတောင်းဆိုသည့် အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် အခြေခံမူဘောင်ဖော်ပြပေးထားပြီး ယင်းတို့တွင် လုပ်ငန်းခွင်အဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အဆင့်၊ နိုင်ငံတော်အဆင့် ဖျန်ဖြေပေးခြင်း သို့မဟုတ် ကြားဝင်စေ့စပ်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် သွားနိုင်သည်။ သို့သော် လုံလောက်သော ဥပဒေတင်ကြမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ကင်းမဲ့နေသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းစဉ်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် ၂၀၁၅ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာတွင် အလုပ်သမားဆက်ဆံရေးဌာနက ဖြန့်ဖြေရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပဋိပက္ခများကို ဖြေရှင်းနည်းအမျိုးအမျိုးတို့ကို အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည့် လက်ကမ်းစာစောင်တစ်ခုကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးနှင့် နေပြည်တော်ရှိ အလုပ်ရှင်များ၊ အလုပ်သမားများနှင့် အစိုးရကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သည့် ဖျန်ဖြေရေးအဖွဲ့၊ ကြားဝင်စေ့စပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ကြားဝင်စေ့စပ်ရေးကောင်စီတို့အတွက် နီးနှောဖလှယ်ပွဲများ ပြုလုပ်ရန်လည်း စီစဉ်ခဲ့သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းစဉ်မှာ ရှည်ကြာ၊ ရှုပ်ထွေးခက်ခဲပြီး ယင်းကိုအသုံးပြု၍ နှစ်နာမူများကို ဖြေရှင်းလိုသူများ အလုပ်သမားများအတွက် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့စေမည်ကို ပြင်ပလေ့လာသူများက စိုးရိမ်ပူပင်ကြောင်း ဖော်ပြကြသည်။ ကြားဝင်စေ့စပ်ရေးကောင်စီ၏ အမိန့်ကို မနာခံရဟု ဥပဒေက တားမြစ်ထားခြင်းမရှိပေ။ ဖြေရှင်းပေးသော သဘောတူညီမှုများကို မလိုက်နာမှုအတွက် ဥပဒေတွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်မှာ ဒဏ်ငွေ ၁၀၀,၀၀၀ ကျပ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇၅ ဒေါ်လာ) သို့မဟုတ် ထောင်ဒဏ် တစ်နှစ်အောက်ဖြစ်သည့်အတွက် နည်းပါးသည်။ ပြစ်ဒဏ်ပမာဏနည်းပါးခြင်းနှင့် စည်းကြပ်ဆောင်ရွက်မှု မရှိခြင်းကြောင့် အချို့ အလုပ်ရှင်များမှာ ကြားဝင်ဖျန်ဖြေရေးနှင့် စေ့စပ်ရေးအဖွဲ့ ဆုံးဖြတ်ပေးမှုနှင့် သဘောတူညီချက်များကို လျစ်လျူရှုမိစေသည်ဟု လေ့လာသုံးသပ်သူအချို့က မှတ်ချက်ပေးသည်။ အလုပ်ရှင်များက ကြားဝင်ဆုံးဖြတ်ပေးမှုများကို တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်သည်များရှိသည်ဟု သိရသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် မတ်နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာအတွင်း ဖြစ်ပွားသည့် စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများ၏ ၉၆ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ရန်ကုန်တွင်ဖြစ်ပွားပြီး ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်မှာ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတွင်ဖြစ်ကြောင်း အစိုးရက ဖော်ပြထားသည်။

အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများက အစီရင်ခံ ဖော်ပြရာတွင် အကြီးမားဆုံး အခက်အခဲမှာ နိုင်ငံစုံ ကုမ္ပဏီကြီးများနှင့် လုပ်သားဆိုင်ရာ အခြေခံမူဘောင် သဘောတူညီချက်ရယူနိုင်ရန် လိုအပ်သောကြောင့် ၎င်းတို့၏ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများကို နိုင်ငံတော်အဆင့်တွင် ဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ILO အလုပ်သမား တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများနှင့် သတင်းမီဒီယာများက ဆက်၍ သတင်းပေးပို့ ဖော်ပြနေကြသည်မှာ သမဂ္ဂများ ဖွဲ့စည်းသည့် သို့မဟုတ် ပါဝင်ပူးပေါင်းကြသည့် အလုပ်သမားများကို နောက်ပိုင်းတွင် ၎င်းတို့၏ အလုပ်ရှင်များက အလုပ်ထုတ်ပစ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် လက်တုံ့ပြန်ကြခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ရှိနေကြသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

အလုပ်သမားများနှင့် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများက ဆက်လက်၍ ဖော်ပြကြသည်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနသည် လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးနိုင်ရန်အတွက် တိုက်တွန်းကူညီပံ့ပိုးမှုရှိကြောင်း ရှုမြင်ကြသည်။ သို့သော် အလုပ်ရှင်များသည် ဖျန်ဖြေရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လိုက်နာမှု မရှိကြကြောင်း သို့မဟုတ် အခြားသောပုံစံဖြင့် သမဂ္ဂဆန့်ကျင်ရေး ခွဲခြားဖိနှိပ်မှုများ ဆောင်ရွက်ကြသည်ကို သတင်းပေးပို့မှုများ အမြဲတစေရရှိနေသည်။

သတင်းမီဒီယာများကလည်း အလုပ်သမားများ စုစည်းလှုပ်ရှားကြသည့်အတွက် အလုပ်ထုတ်ပယ်ခံရခြင်း၊ ထောင်သွင်းအကျဉ်းချခံရခြင်းနှင့် ရိုက်နှက်ခံရခြင်းများ ရှိခဲ့ကြကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၉ ရက်တွင် Myanmar Veneer and Plywood Private Ltd. က အချိန်ပိုကြေးနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်သတ်မှတ်ချက်များ တောင်းဆိုခဲ့သည့်အတွက် စစ်ကိုင်းရှိ အလုပ်သမား ၁၂၈ ဦးကို အလုပ်မှ ရပ်စဲခဲ့သည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်ကြောင့် အလုပ်သမားလွတ်လပ်ခွင့်အဖွဲ့အစည်းဟူသော တရားဝင်မဟုတ်သည့် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်း ပေါ်ပေါက်လာကာ လစာတိုးမြှင့်ပေးရန်နှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်သတ်မှတ်ချက်များ တောင်းဆိုဆန္ဒပြမှု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဧပြီ ၂၉ ရက်တွင် အလုပ်သမား ဒါဇင်ပေါင်းများစွာ စစ်ကိုင်းမှ နေပြည်တော်သို့ ချီတက်ခဲ့ကြသည်။ အစပိုင်းတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့က ယင်းဆန္ဒပြပွဲကို ခွင့်ပြုခဲ့သော်လည်း ဆန္ဒပြလူအုပ်ကြီးမှာ မေ ၁၈ ရက်တွင် နေပြည်တော်သို့ချဉ်းကပ်လာခြင်းကြောင့် ရဲဝန်ထမ်း ၂၀၀ က ဆန္ဒပြသူများကို လူစုခွဲကာ ၇၁ ဦးကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည်ဟု မီဒီယာများတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ၂၀ ဦးကို တရားမစွဲဘဲ ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့ပြီး ၃၆ ဦးကို တရားစွဲဆိုမှု ရုတ်သိမ်းပြီးနောက် ဖွန် ၁ ရက်တွင် ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ အောက်တိုဘာတွင် ကျန်ရှိနေသေးသော ၁၅ ဦး (အလုပ်သမား ၁၀ ဦးနှင့် ထောက်ခံအားပေးသည့် ကျောင်းသား ငါးဦး) ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားကာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မအရ စွဲချက်များစွာ (တရားမဝင် စုဝေးမှု၊ လှုံ့ဆော်မှုနှင့် ဆူပူအုံကြွမှုအပါအဝင်) ဖြင့် တရားစွဲဆိုထားကာ ရုံးတင်စစ်ဆေးမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားသည်။

(ခ) အမွေလုပ်အားပေးခိုင်းမှု သို့မဟုတ် လုပ်အားမပေးမနေရ ခိုင်းစေမှုကို တားမြစ်ခြင်း

ဥပဒေအရ အမွေလုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုနှင့် လုပ်အားမပေးမနေရ အတင်းအကြပ်ခိုင်းစေမှု ပုံစံအားလုံးကို တားမြစ်ထားပြီး အခြားသူတစ်ဦးအပေါ် အမွေလုပ်အားခိုင်းစေသူကို ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်ကြောင်းလည်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ သို့သော် အစိုးရက ယင်းဥပဒေကို ထိထိရောက်ရောက် တင်းကြပ်ခြင်း မရှိပါ။

ဥပဒေအရ အမွေလုပ်အားခိုင်းစေမှုကို ချိုးဖောက်လျှင် ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်ပြီး ဤသို့ အမွေခိုင်းစေမှုကို စစ်တပ်ကဖြစ်စေ၊ အစိုးရဖြစ်စေ ကျူးလွန်မှုအပေါ်မူတည်၍ ပြစ်ဒဏ်ကွဲပြားခြားနားမှု ရှိပါသည်။ စစ်တပ်မှ ကျူးလွန်ချိုးဖောက်သူကို စစ်ဥပဒေဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေဖြင့် သော်လည်းကောင်း အပြစ်ပေးနိုင်သည်။ အရပ်သား ကျူးလွန်သူများကို အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အရေးယူဆောင်ရွက်မှု သို့မဟုတ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ ကြားနာမှုများဖြင့် အရေးယူနိုင်သည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ အမြင့်ဆုံးပြစ်ဒဏ်မှာ ထောင်ဒဏ် ၁၂ လ ဖြစ်ပြီး စစ်ဥပဒေအရ ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်အထိ ကျခံရနိုင်သည်။ သို့အတွက်ကြောင့် နိုင်ငံတကာလေ့လာသူများက အမွေလုပ်အားခိုင်းစေမှုကို ဟန့်တားရန် လုံလောက်မှုရှိသည်ဟု ယူဆကြသည်။

အတင်းအမွေခိုင်းစေမှုကို အမြစ်ဖြတ်သုတ်သင်ရန် ILO လှုပ်ရှားမှုအစီအစဉ်ကို အစိုးရက ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ မတ်တွင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးနောက်တွင်ပင် နိုဝင်ဘာတွင် ILO နှင့် ယင်းအစီအစဉ်ကို သက်တမ်းတိုးခဲ့သည်။ ILO လုပ်ဆောင်မှု သက်တမ်းကျော်လွန်ကာလအတွင်း ရုတ်တရက်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

ရောက်ရှိလာသည့် တိုင်ကြားမှုများကို စစ်တပ်နှင့် အစိုးရ နှစ်ဘက်စလုံးက တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။ အတင်းအကြပ်ခိုင်းစေမှုမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျဆင်းလာကြောင်း ညွှန်ပြနေသည့် အစီရင်ခံစာများကို ဆက်လက်ရရှိနေသည်ဟု ILO က ဖော်ပြထားသည်။ သို့သော် ILO တိုင်ကြားမှုနည်းလမ်းမှတစ်ဆင့် အတင်းအဓမ္မလုပ်အားခိုင်းစေမှုအတွက် တိုင်ကြားမှုများမှာ များပြားနေဆဲဖြစ်သည်။ သို့သော် အစိုးရနှင့် စစ်တပ်က အဓမ္မလုပ်အားခိုင်းစေမှုနှင့် မလုပ်မနေရ လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုများကို အရွယ်ရောက်ပြီးသူများနှင့် ကလေးများအပေါ် ဆက်လက်ပြုလုပ်နေဆဲဖြစ်ပြီး ကျူးလွန်ချိုးဖောက်သူများကို အပြစ်ပေးအရေးယူရန် ပျက်ကွက်မှုများသည် ပြဿနာတစ်ရပ်အဖြစ် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ စက်တင်ဘာတွင် ILOက တစ်လလျှင် ပျမ်းမျှတိုင်ကြားမှု ၂၅ခုရရှိသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်က တစ်လလျှင် တိုင်ကြားမှု ၃၃ခုရရှိခဲ့သည်။ တိုင်ကြားမှု မြင့်မားနေခြင်းမှာ အတင်းအကြပ် လုပ်အားခိုင်းစေမှုမှာ တရားဥပဒေကို ချိုးဖောက်ကြောင်း သတိပြုမှု တိုးတက်လာခြင်းကြောင့်ဟု ILO က မှတ်ယူသည်။ ILO နှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများက ပံ့ပိုးသော ကွန်ရက်များ အားကောင်းလာခြင်းနှင့် နိုင်ငံ၏ တရားစီရင်မှုစနစ်အပေါ် လူထု၏ ယုံကြည်အားကိုးမှုက နိမ့်ကျနေဆဲဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။ နိုဝင်ဘာတွင် အစိုးရက ILO နှင့် မူဘောင်အသစ် ဆွေးနွေးမှု ပြီးဆုံးခဲ့သည်။

အတင်းအကြပ်ခိုင်းစေမှု သတင်းများမှာ အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းထားသည့် ပြည်နယ်များ အပါအဝင် နိုင်ငံအနှံ့ ဖြစ်ပွားလျက်ကြောင်း သတင်းများရရှိသည်။ ယုံ့နှံ့မှုမှာ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားနေသော ပြည်နယ်များတွင် ပိုမို မြင့်မားသည်။ အတင်းအဓမ္မ ပေါ်တာဆွဲခြင်း၊ ပြည်သူ့အခြေခံစီမံကိန်းများတွင် မလုပ်မနေရသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စစ်တပ်၏ “ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး” မူဝါဒနှင့် ဆက်စပ်နေသော လုပ်ဆောင်ချက်များ အပါအဝင် အတင်းအကြပ် ခိုင်းစေမှုများ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး မူဝါဒအရ စစ်တပ် တပ်ရင်းများက ၎င်းတို့အတွက် အစားအစာနှင့် အလုပ်သမားကို ဒေသခံရွာများမှ ရယူရန် တာဝန်ရှိသည်။ ယင်းအချက်က အတင်းအကြပ်ခိုင်းစေမှုနှင့် အခြား မတရားမှုများကို အဓိက ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ အတင်းအကြပ် လုပ်အားခိုင်းစေမှု အလေ့အထားများ ပြောင်းလဲနေကြောင်း လေ့လာစောင့်ကြည့်သူ အချို့က မှတ်ချက်ပြုသည်။ စစ်တပ်က အတင်းအကြပ်ခိုင်းစေမှု လျော့နည်းသွားပြီး ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် အရပ်ဘက် အာဏာပိုင်တို့တွင် အတင်းအကြပ် ခိုင်းစေမှု များပြားလာသည်ဟု သတင်းများရရှိသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားရာနေရာများတွင် အတင်းအကြပ်ခိုင်းစေမှုမှာ ပုံမှန်အတိုင်းရှိနေကြောင်း နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများက ဖော်ပြကြသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတွင် အတင်းအကြပ်ခိုင်းစေမှု အစီရင်ခံစာများကို ILO က လက်ခံရရှိသည်။ ယင်းတို့ထဲတွင် အလုပ်အကိုင်ဆုံးရှုံးရမည့် အန္တရာယ်ကြောင့် အချိန်ပိုကြေးရသည်ဖြစ်စေ၊ မရသည်ဖြစ်စေ၊ အချိန်ပို အလွန်အကျွံဆင်းခြင်း၊ စာချုပ်စာတမ်းဖြင့် ခိုင်းစေခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ အိမ်အကူများအတွက်လည်း ကျွန်ုပ်တို့အရောက်ရှိနိုင်သည့် အန္တရာယ် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ စားအုန်းဆီနှင့် ရာဘာစိုက်ပျိုးရေး သို့မဟုတ် ကျောက်စိမ်းနှင့် ကျောက်မျက်ရတနာတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အတင်းအဓမ္မ ခိုင်းစေမှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ အတင်းအကြပ် ကလေးလုပ်သားပြုမှုများလည်းရှိသည်ဟု အစီရင်ခံစာများ လည်းရရှိသည်။ (အခန်း ၇ (ဂ) တွင် ကြည့်ပါ)

နိုင်ငံခြားဝန်ကြီးဌာန (Department of State) ၏ လူကုန်ကူးမှုဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာ (Trafficking in Persons Report) ကိုလည်း ကြည့်ပါ။ www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/

(ဂ) ကလေးလုပ်သားတားမြစ်ချက်နှင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အနိမ့်ဆုံးအသက် သတ်မှတ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံ

ဇန်နဝါရီတွင် ၁၉၅၁ ဆိုင်များနှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်မှု အက်ဥပဒေနှင့် ၁၉၅၁ စက်ရုံများ အက်ဥပဒေကို အစိုးရက ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ အသက် ၁၄ နှစ်အောက် ကလေးများကို အလုပ်ခန့်ထားခြင်းကို တားမြစ်ခဲ့သည်။ အသက် ၁၄ နှစ်ထက် "လူငယ် အလုပ်ခန့်ထားမှု" အတွက် အထူး သတ်မှတ်ချက်များလည်း ထားရှိခဲ့သည်။ ဥပမာ- အသက် ၁၄ နှစ်နှင့် ၁၆ နှစ်အတွင်း အလုပ်သမားများမှာ "အန္တရာယ်မရှိသော ပတ်ဝန်းကျင်" တွင်သာ အလုပ်လုပ်နိုင်ပြီး တစ်နေ့လျှင် လေးနာရီအထိသာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည်။ အသက် ၁၆ နှစ်မှ ၁၈ နှစ်အတွင်း အလုပ်သမားများမှာ "အရွယ်ရောက်သူများနှင့် သင့်လျော်သော အလုပ်" လုပ်ဆောင်ရန် တရားဝင်ခွင့်ပြုချက်လက်မှတ်ရယူရမည်။ အသက် ၁၈ နှစ်အောက် လုပ်သားများကို အန္တရာယ်ရှိသော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အလုပ်လုပ်ခြင်းကို ဥပဒေအရ တားမြစ်ထားသည်။

ကလေးလုပ်သားခိုင်းစေခြင်း အပါအဝင် စည်းမျဉ်းသစ်များကို ကျင့်သုံးခြင်းရှိမရှိ တစ်ဖန် ကျွမ်းကျင်စစ်ဆေးရေးအရာရှိများက စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးသည်။ သို့သော် အရင်းအမြစ်များ နည်းပါးခြင်းက နိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် စစ်ဆေးရေးအရာရှိများ ချထားရန် အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။ လူမှုဝန်ထမ်းဝန်ကြီးဌာနမှ စစ်ဆေးရေးအရာရှိများက နိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် ကလေးငယ် အခွင့်အရေး စီမံကိန်းများဖြင့် မြို့နယ် ၂၅ မြို့နယ်တွင် ကလေးငယ်များနှင့် ဆက်စပ်သော အမှုများကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးသည်။ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (UNICEF) နှင့် ပူးပေါင်း၍ ကလေးများကို ကာကွယ်မှုပေးရေး၊ အနိမ့်ဆုံး အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ကိစ္စများ လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (ILO) နှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကာ ကလေးလုပ်သားကိစ္စ ဖြေရှင်းပေးရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက ILO ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် ကလေးလုပ်သား လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အလုပ်သမားရေးရာဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး အစိုးရဌာနအားလုံးမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်သည်။ ILO သဘောတူညီချက် အမှတ် ၁၈၂ ၊ ကလေးလုပ်သားခိုင်းစေမှု အဆိုးရွားဆုံးပုံသဏ္ဍာန်များကို အဆုံးသတ်စေရေးအား အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ယင်းလုပ်ငန်းကို အမျိုးသားစီမံကိန်းတစ်ခု ရေးဆွဲရန် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ဩဂုတ် ၂၉ ရက်တွင် အစိုးရက ၎င်း၏ ၂၀၁၅ အလုပ်သမားအင်အားစစ်တမ်းမှ တွေ့ရှိမှုများကို တင်ပြခဲ့သည်။ ကလေးလုပ်သားနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များလည်း ပါဝင်သည်။ စက်တင်ဘာတွင် အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာနက ကလေးများအတွက် အန္တရာယ်ရှိသော အလုပ်အကိုင်စာရင်း မူကြမ်းကို ဝန်ကြီးများနှင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က အတည်ပြုပြီးနောက် အမျိုးသား သုံးဦးသုံးဖလှယ် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးပွဲသို့ လေ့လာသုံးသပ်ရန် ပေးပို့ခဲ့သည်။

ကလေးများကို စစ်သားအဖြစ် တပ်သားသစ်စုဆောင်းမှုတွင် အပြစ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိသူများအတွက် ရာဇဝတ်မှုပြစ်ဒဏ်များကို ဥပဒေတွင် ပြဌာန်းထားသည်။ အစိုးရက စစ်တပ်တွင် ကလေးစစ်သားစုဆောင်းမှုပျောက်ရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုးတက်မှုများ ဆက်လက်ရှိနေသည်။ (အခန်း ၁(ဆ) တွင် ကြည့်ပါ)။ စစ်တပ်အရာရှိများအတွက် ရာဇဝတ်မှု ပြစ်ဒဏ်မှာ စစ်ဥပဒေအရ အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းမှစပြီး အရပ်ဘက်အကျဉ်းထောင်တွင် အကျဉ်းချခြင်းမှ ခုနစ်ရက်စာ လုပ်အားခနှင့်ညီမျှသော ဒဏ်ငွေပေးဆောင်ခြင်းထိ ပြုလုပ်မည် ဖြစ်သည်။ အရပ်သားများအတွက် လူကုန်ကူးမှုဥပဒေအရ ကလေးများကို လူသစ်စုဆောင်းမှုအတွက် အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်မှ အများဆုံး ထောင်ဒဏ်တစ်သက်တစ်ကျွန်းအထိ ကျခံရနိုင်သည်။ ယင်းဥပဒေအရ အပြစ်ပေးခြင်းနှင့် အခြားကလေးလုပ်သားဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုများအတွက် ဥပဒေအရစည်းကြပ်မှုမှာ ချိုးဖောက်မှုများ မပြုလုပ်အောင် တားမြစ်နိုင်သည်အထိ ထိရောက်မှုမရှိလှပေ။

မြန်မာနိုင်ငံ

ကလေးလုပ်သားမှာ ဆက်လက်ပျံ့နှံ့နေပြီး သိသိသာသာရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ မိဘများမှာ စားစရာမရှိလောက်အောင် စီးပွားရေးအခြေအနေ ဆိုးရွားလွန်းလှသဖြင့် ကလေးများကို မတက်မနေရ ကျောင်းပညာရေး ပြီးဆုံးပြီးနောက်နှင့် ရံဖန်ရံခါ ပညာရေးမပြီးဆုံးမီတွင် ကျောင်းထုတ် အလုပ်လုပ်ခိုင်းရသည်များ ရှိနေသည်။ မြို့ကြီးများတွင် ကလေးများမှာ စားသောက်ကုန်နှင့် အသေးစားထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အများဆုံး လုပ်ကိုင်ကြသည်။ လက်ပွေ့ အရောင်းသမား သို့မဟုတ် အမှိုက်ကောက်၊ စားသောက်ဆိုင်နှင့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင် စားပွဲထိုး၊ အိမ်ဖော် စသည့် အလုပ်များ လုပ်ကြသည်။

လက်ရှိ ကလေးလုပ်သားများနှင့် ပတ်သက်၍ အချက်အလက်များ ကောင်းမွန်စွာ စုဆောင်းနိုင်ရန် အလုပ်သမားဝန်ကြီး ဌာနက အခြားဝန်ကြီးဌာနများနှင့် လက်တွဲလုပ်ဆောင်သည်။ ကလေးလုပ်သားခိုင်းစေမှု၏ အန္တရာယ်များကို သတိပြုမှု မြင့်တက် လာစေရန် မိဘများကို တိုက်ရိုက်လှုံ့ဆော်မှု စတင်ခဲ့သည်။ ကလေးများအတွက် ရရှိနိုင်သော အခြားပညာရေး ရွေးချယ် စရာများနှင့် ပတ်သက်ပြီး အချက်အလက်များပေးခဲ့သည်။ နိုင်ငံရှိ နေရာ သုံးနေရာ (ရန်ကုန်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် မွန်ပြည်နယ်) တွင် ကလေးလုပ်သားခိုင်းစေမှုအတွက် ပတ်သက်ပြီး လေ့လာတွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာကို ILO က မကြာသေးမီက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက ယင်းသတင်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြုပြီး ပိုမိုရည်မှန်းချက်ကြီးသော အသိပညာပေး စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှု ဖန်တီးခဲ့ပြီး ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် အစီအစဉ် နှစ်ခု ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တစ်ခုမှာ ကလေးများကို လုပ်ငန်းခွင်က ဆွဲထုတ်ပြီး ကျောင်းခန်းထဲသို့ ပြန်ထည့်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး နောက်တစ်ခုမှာ ကလေးစစ်သားဟောင်းများကို အတန်းပညာ သို့မဟုတ် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းမူသင်တန်း တက်ရောက်ရန် ကူညီထောက်ပံ့ပေးရေး ဖြစ်သည်။ အစိုးရသစ်၏ “ရက် ၁၀၀ စီမံချက်” အရ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက အန္တရာယ်မရှိသော ပတ်ဝန်းကျင်များတွင် အလုပ်လုပ် ကိုင်ရန် လူငယ်လုပ်သားများအတွက် အသက်မွေးပညာသင်ကျောင်းများ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ အစိုးရက ILO နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ ကလေး ၃,၆၀၀ နှင့် အိမ်ထောင်စု ၁,၀၀၀ တိုက်ရိုက်အကျိုးကျေးဇူးရရန် ပညာရေး၊ အလုပ်သမား အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် မွန်၊ ဧရာဝတီနှင့် ရန်ကုန်တို့တွင် ဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ကျွမ်းကျင်မှု အနည်းငယ် သို့မဟုတ် လုံးဝမရှိဘဲ ရိုးရိုးလုပ်ငန်းများ သို့မဟုတ် လမ်းများပေါ်တွင် အလုပ်လုပ်နေသော ကလေးအရေအတွက် တိုးတက်လာသည်။ မူးယစ်ဆေးနှင့် ပြစ်မှုအသေးအဖွဲ့များ၊ ဖမ်းဆီးခံရနိုင်သည့် အန္တရာယ်၊ စီးပွားဖြစ် လိင်အမြတ်ထုတ်ခြင်းနှင့် HIV/AIDS နှင့် အခြား လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးဆက်တတ်သော ရောဂါများ ဖြစ်ပွားနိုင်ခြေ ရှိသည်။ (အခန်း ၆။ ကလေးများတွင် ကြည့်ပါ)

ကလေးများမှာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် တောင်းရမ်းခြင်းတို့အတွင်း အတင်းအကြပ် ခိုင်းစေခံရနိုင်ခြေ ရှိသည်။ ကျေးလက်ဒေသများတွင် ကလေးများမှာ မိဘားစု စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ပုံမှန်ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင် နေကြပြီး ရံဖန်ရံခါ အတင်းအကြပ် ခိုင်းစေခံရခြင်းများ ရှိသည်။

အစိုးရက ကလေးစစ်သားများကို နုတ်ထွက်ခွင့်ပေးနေပြီး ကလေးစစ်သားစုဆောင်းခြင်းအတွက် စစ်တပ်အရာရှိများကို စည်းကမ်းသတ်မှတ်နေသည်။ တပ်မတော်သားများက စစ်တပ်နှင့် ဆက်သွယ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် ကလေးများကို ဆက်လက် စုဆောင်း အသုံးပြုနေဆဲဖြစ်သည်ဟု အစီရင်ခံစာများက ညွှန်ပြနေသည်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အုပ်စုများကလည်း ကလေးစစ်သားများ ဆက်လက်စုဆောင်းနေသေးကြောင်း သိရသည်။ (အခန်း ၁(ဆ) ကိုကြည့်ပါ)

(ဃ) အလုပ်အကိုင်ခန့်ထားရေး၊ သို့မဟုတ် အလုပ်အကိုင်နှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

အလုပ်သမားဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများက လူမျိုး၊ လိင်၊ ကျား-မ ကွဲပြားမှု၊ မသန်စွမ်းမှု၊ ဘာသာစကား၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိမ်းညွတ်မှု၊ သို့မဟုတ် လိင်ပိုင်းခံယူမှု ကြန့်အင်လက္ခဏာ၊ ခုခံအားကျဆင်းရောဂါ သို့မဟုတ် အခြားကူးစက်ရောဂါများ ရှိနေသည့်အခြေအနေ သို့မဟုတ် လူမှုအဆင့်အတန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများကို တိကျစွာ တားမြစ်ထားခြင်း မရှိပါ။

အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများတွင် မူဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းရှိကြောင်း အစီရင်ခံစာများ ရှိခဲ့ပြီး သို့အတွက်ကြောင့် မူဆလင်များ ပိုင်ဆိုင်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဟန့်အတားဖြစ်စေကာ လုပ်သားများ ငှားရမ်းရန်၊ ထိန်းသိမ်းထားရန်၊ သင့်လျော်သော လုပ်ငန်းခွင်စံနှုန်းများ ထိန်းသိမ်းထားရန်နှင့် အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကန်ထရိုက်များ ရယူနိုင်ရန် ၎င်းတို့၏ စွမ်းရည်ကို ဆိုးကျိုးသက်ရောက်စေပါသည်။ လုပ်ငန်းခွင်တွင် လိင်အခြေအနေနှင့် ကျား-မ ကွဲပြားမှုအပေါ် အခြေခံပြီး ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများရှိနေကြောင်း သတင်းများ ရရှိပါသည်။ ယင်းတို့ထဲတွင် LGBTI များကို ရာထူးတိုးပေးခြင်းနှင့် အလုပ်ထုတ်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ပွင့်လင်းသော မိန်းမလျာနှင့် ယောက်ျားလျာများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများမှာ အကန့်အသတ်ရှိနေကြောင်း တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများက သတင်းပေးပို့သည်။ လူမှုအဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်လုံးဆီမှ ပံ့ပိုးမှု မရှိကြောင်းလည်း မှတ်ချက်ပေး သည်။ HIV/AIDS ဝေဒနာရှင်များမှာ အထွေထွေ လူမှုရေး ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများအပြင် အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ နှစ်ခုစလုံး တွင် လုပ်ငန်းခွင်ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ယင်းတို့တွင် လုပ်ငန်းခွင်တွင်း မလုပ်မနေရ HIV စစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ပြီးနောက် ရောဂါပိုးတွေ့ရှိပါက အလုပ်ခွင်မှ ဆိုင်းငံ့ခံရခြင်းနှင့် အလုပ်ဆုံးရှုံးခြင်းတို့ အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

(င) လက်ခံနိုင်သော လုပ်ငန်းခွင် အခြေအနေများ

၂၀၁၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာတွင် အစိုးရက တရားဝင် အနိမ့်ဆုံး တစ်ရက်လုပ်အားခကို ၃,၆၀၀ ကျပ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂.၇ ဒေါ်လာ) သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအနိမ့်ဆုံးလုပ်အားခမှာ တစ်နေ့အလုပ်ချိန် ၈ နာရီရှိသော ကဏ္ဍအားလုံးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများအားလုံးအတွက်ဖြစ်ပြီး အလုပ်သမား ၁၅ ဦးထက်နည်းသော လုပ်ငန်းများမှလွဲ၍ အလုပ်သမားအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ယင်းကြေညာချက်မှာ အချိန်ပိုကြေးအတွက် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။ ယင်း အနိမ့်ဆုံးလစာကိစ္စမှာ အစိုးရ၊ အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်သမားကြားတွင် ပြီးခဲ့သည့် ၂ နှစ်လုံးလုံး ငြင်းခုံဆွေးနွေးရသည့် အငြင်းပွားဖွယ် ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ အမျိုးသား သုံးဦးသုံးဖလှယ်ဆွေးနွေးပွဲကို မေးခွန်းများ အထူးသဖြင့် အချိန်ပို လုပ်အားခနှင့် ဆက်လျဉ်းပြီး မေးမြန်းခဲ့ကာ နှစ်ကုန်အထိ လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ခန့်မှန်းချက်များအရ နိုင်ငံ၏ အနိမ့်ဆုံး ဝင်ငွေအဆင့်မှာ တစ်နေ့ ၁,၀၀၀ ကျပ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၀.၇၅ ဒေါ်လာအောက်) ရှိသည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၅ ရက်မှာ လွှတ်တော်က လုပ်ခလစာဥပဒေကို အတည်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းဥပဒေက ၁၉၃၆ ဥပဒေကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပဒေအရ ဝန်ထမ်း ၁၀၀ သို့မဟုတ် ယင်းထက်နည်းသော ကုမ္ပဏီများအတွက် လစာပေးရက်တွင် အလုပ်သမားများကို လစာပေးရန် လိုအပ်သည်။ ဝန်ထမ်း ၁၀၀ ကျော်ရှိသော ကုမ္ပဏီများအတွက် သတ်မှတ်ထားသော လစာပေးရက်မှစပြီး ၅ရက်အတွင်း လစာပေးရန် လိုအပ်သည်။ ဇန်နဝါရီလမှာပင် အစိုးရက ၁၉၅၁ စက်ရုံများဥပဒေနှင့် ၁၉၅၁ ဆိုင်များနှင့် လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ ဥပဒေကိုလည်း ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ အချိန်ပိုမှာ တစ်ပတ်လျှင် ၁၂ နာရီထက် မကျော်ရန်နှင့် အထူးအခြေအနေများတွင်သာ တစ်ပတ်အတွင်း အချိန်ပို ၁၆ နာရီထက်ပိုနိုင်ကြောင်း ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားတစ်ဦး၏ စုစုပေါင်း အလုပ်ချိန်မှာ တစ်နေ့လျှင် ၁၁ နာရီ ထက် မကျော်ရ (အချိန်ပိုနှင့် တစ်နာရီအနားယူချိန် အပါအဝင်) ဟုလည်း ယင်းပြင်ဆင်ချက်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းဥပဒေမှာ ဆိုင်များ၊ စီးပွားဖြစ်လုပ်ငန်းများ၊ အများပြည်သူဖျော်ဖြေရေးလုပ်ငန်းများ အကျုံးဝင်သည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

လုပ်ငန်းခွင် အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယခုနှစ်အတွင်း ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သော ဥပဒေများတွင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆက်စပ်နေသော ဥပဒေများ၊ ဓာတုဗေဒနှင့် အန္တရာယ်ရှိသော အရာဝတ္ထုများ အသုံးပြုမှု အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး၊ ဘွိုင်လာအိုး ဥပဒေနှင့် လျှပ်စစ် ဥပဒေတို့ ပါဝင်သည်။ အလုပ်သမား အငြင်းပွားမှု ဥပဒေတွင် လုပ်ငန်းခွင် အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုဖူလုံရေးနှင့် ကုန်ထုတ်စွမ်းတို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး လိုအပ်သည့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များကို ဖော်ပြထားသည်။ သို့သော် အလုပ်သမားတစ်ဦးက ကျန်းမာရေး သို့မဟုတ် လုံခြုံမှုကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့် အခြေအနေမှ ၎င်းတို့၏ အလုပ်ကို မထိခိုက်စေဘဲ ရုန်းထွက်နိုင်ခြင်းရှိမရှိဆိုသည့် သတင်းအချက်အလက်ရရှိရန် အကန့်အသတ်ရှိနေသည်။

အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန၏ စက်ရုံများနှင့် အထွေထွေ အလုပ်သမားဥပဒေများ စစ်ဆေးရေးဌာနက ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ အလုပ်သမားအခြေအနေများကို ကြီးကြပ်သည်။ အရင်းအမြစ်များနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်နှစ်ခုစလုံးက အရေးယူဆောင်ရွက်မှုကို အခက်တွေ့စေသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၌ ယင်းဝန်ကြီးဌာနတွင် နိုင်ငံတစ်ဝန်း အထွေထွေ အလုပ်သမားဥပဒေ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသူ ၉၉ ဦး၊ လုပ်ငန်းခွင် အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေး ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသူ ၁၀၄ ဦးနှင့် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးရုံး ၅၃ ရုံး ရှိသည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသူများက နည်းပညာဗဟုသုတရှိကြသော်လည်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုကို စနစ်တကျ စီမံဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ပစ္စည်းကိရိယာမရှိပေ။ အချို့သောကဏ္ဍများတွင် အခြားဝန်ကြီးဌာနများက လုပ်ငန်းခွင် အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနဲ့ ကျန်းမာရေးဥပဒေများအတွက် စည်းကမ်းထိန်းကြပ်မှုရှိသည်။ ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း၊ စက်မှု၊ သတ္တုတွင်းနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနများဖြစ်သည်။

အထူးစီးပွားရေးဇုန်များတွင် အငြင်းပွားမှုများကို မူလစာချုပ်များနှင့် လက်ရှိဥပဒေများအရ ဖြေရှင်းရမည်ဟု ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ၂၀၁၃ မြန်မာအထူးစီးပွားရေးဇုန်ဥပဒေအရ အစိုးရက ဇုန်အသီးသီးအတွက် အလုပ်သမားရေးရာ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသူ တစ်ဦးစီ ခန့်အပ်ထားသည်။ လုပ်ခအဆင့်များ ချမှတ်ရန်နှင့် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံခြားသား ဝန်ထမ်း အချိုးကို စောင့်ကြည့်ရန်အတွက် တာဝန်ရှိသည့် သုံးဦးသုံးဖလှယ်ကော်မတီကို ဇုန်အလိုက် တည်ထောင်ထားသည်။

စက်တင်ဘာ ၂၈ ရက်နှင့် ၃၀ ရက်အတွင်းတွင် အစိုးရနှင့် ILO က နိုင်ငံ၏ ဒုတိယမြောက် အလုပ်သမားဆွေးနွေးပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခြေခံအလုပ်သမားအခွင့်အရေးနှင့် အလေ့အထများကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် အကျိုးတူ ဆောင်ရွက်သူများ ပေါင်းစုံပါဝင်ကာ ကြီးမှူးပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းဆွေးနွေးပွဲတွင် အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍများမှ လူဦးရေ၂၀၀ကျော်ပါဝင်ခဲ့သည်။ ကလေးအလုပ်သမားခိုင်းစေမှုကို ဖြေရှင်းခြင်း၊ အလုပ်သမားအငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်းကို အားကောင်းစေခြင်းနှင့် ပြည်တွင်း စွမ်းရည်နှင့် အဖွဲ့အစည်းများ အားကောင်းစေရေးတို့ အပါအဝင် အလုပ်သမား အခွင့်အရေးနှင့် အလုပ်သမားပြဿနာအမျိုးမျိုးကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

အစိုးရကဏ္ဍများတွင် အများအားဖြင့် ဥပဒေများအတိုင်း ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်သည်။ သို့သော် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများတွင် မကြာခဏချိုးဖောက်မှုများရှိသည်။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ပူးတွဲကော်မရှင်က အလုပ်သမားရေးရာ ချိုးဖောက်မှုများကို ပြန်လည်သုံးသပ်မှုကို ပြန်လည်မစတင်ခဲ့ပေ။ အလုပ်သမားများက သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများကို တိုင်ကြားချက်များပေးပို့နေဆဲဖြစ်ပြီး အငြင်းပွားမှုကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရ ဖြေရှင်းသည်။ အစိုးရကြီးကြပ်စစ်ဆေးသူများ ရှားပါးခြင်းနှင့် သတိပေးကြေညာချက်ကို ရက်ပေါင်းများစွာ ကြိုတင် ကြေညာတတ်ခြင်းကြောင့် စက်ရုံပိုင်ရှင်များမှာ တိုင်ကြားခံရသည့်နေရာသို့ ပစ္စည်းကိရိယာများ (ရံဖန်ရံခါ ယာယီအတွက်သာ) ယူလာရန် အချိန်ရစေသည်ဟု အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများက စွပ်စွဲကြသည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသူများ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူပြုလုပ်မှု ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးမှုများဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန။ ဒီမိုကရေစီ၊ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် လုပ်သားများဆိုင်ရာ ဗျူရို

မြန်မာနိုင်ငံ

လူမှုဖူလုံရေးအဖွဲ့က ဝန်ထမ်းငါးဦးထက်ပိုသောကုမ္ပဏီများမှ ဝန်ထမ်းအားလုံးကို လွှမ်းခြုံသက်ရောက်နိုင်သည်။ သို့သော် ယင်းတို့ထဲတွင် ကဏ္ဍခြောက်ခု (အစိုးရ၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ရာသီအလိုက် လယ်လုပ်ခြင်းနှင့် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊ အကျိုးအမြတ်မမျှော်တိုးသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အိမ်ဖော်အလုပ်) မပါပေ။ လက်တွေ့တွင် ယင်းအဖွဲ့က မှတ်ပုံတင်ထားသော အလုပ်သမားများ အများစုရှိသည့် စက်မှုဇုန်များအပေါ်သာ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှုရှိသည့်အတွက် လုပ်ငန်းခွင်မတော်တဆဖြစ်မှုများ၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုများ၏ ဝရာခိုင်နှုန်းအောက်ကိုသာ ထောက်ပံ့ပေးနေပါသည်။ လူမှုဖူလုံရေးအဖွဲ့က ဆေးရုံများနှင့် ဆေးခန်းများ ထားရှိပံ့ပိုးပေးသော်လည်း လုပ်ငန်းခွင်မတော်တဆမှုများ၊ လုပ်ငန်းခွင်စည်းမျဉ်းချိုးဖောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး သီးခြားပြန်၍ အတည်ပြုစစ်ဆေးနိုင်သော စာရင်းအင်းများ ထားရှိထားခြင်းမရှိပေ။ စီးပွားရေး၏ အခြားကဏ္ဍများရှိ လုပ်သားများမှာ ပို၍လျော့နည်းထောက်ပံ့မှုရရှိကြမည်ဟု ခန့်မှန်းတွက်ဆနိုင်ပါသည်။ မတော်တဆမှုများ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းခွင် စည်းမျဉ်းချိုးဖောက်မှုများဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းများ ရရှိနိုင်ခြင်းမရှိပါ။